ROMÂNIA LA RĂSCRUCE

Cristian PĂVĂLUCĂ

Alegerile anticipate sunt, din păcate, una din variantele de *"rezolvare"* a crizei politice actuale din România. Dacă ţara ar dispune de o clasă politică conştientă, care ar pune interesele ţării înaintea intereselor de clan, o asemenea variantă ar fi de negândit. Asta, datorită cheltuielilor masive pe care alegerile anticipate le implică, datorită climatului de instabilitate pe care l-ar crea, datorită amânării reformei economice şi, nu în ultimul rând, datorită imaginii de ţară neguvernabilă pe care o asemenea *"soluţie"* ar crea-o pentru România în exterior. Din păcate, în condiţiile date, această variantă nu poate fi exclusă. Aceasta cu atât mai mult cu cât, în contextul politic actual, alegerile anticipate depind de disponibilitatea Partidului Democrat al lui Petre Roman de a acorda sprijin parlamentar Cabinetului Ciorbea rezultat din retragerea miniştrilor PD. În ce măsură se poate conta pe patriotismul acestor domni? Sau în ce măsură se poate conta pe consecvenţa lor de a-şi susţine propria linie politică declarată, aceea a reformei economice şi a integrării României în structurile euro-atlantice? Pentrucă, în fond, actualul guvern nu face decât să aplice în practică principii care, cu puţine excepţii, sunt şi cele (declarate cel puţin) ale Partidului Democrat. Până în prezent, prin prestaţia sa politică, acest partid a făcut mai curând figura unei echipe de inconştienţi, asta ca să nu spunem mai mult. În inconştienţa lor, dacă din cine ştie ce *"analize politice"* vor ajunge la concluzia că prin noi alegeri vor obţine mai multe locuri în Parlament etc., vor forţa alegerile anticipate fără a-şi face probleme din consecinţele dezastruoase pe care acestea le-ar avea pentru ţară.

Aşa stând lucrurile, cred că, atât societatea civilă din ţară, cât şi exilul românesc anticomunist, trebue să se pregătească pentru eventualitatea alegerilor anticipate. Dacă nu vor avea loc, cu atât mai bine. Dacă însă vor avea loc, cum din păcate este destul de probabil, atunci ar fi bine, cred, ca cele două segmente ale *"României pozitive"* să se pregătească din timp. Rândurile ce urmează se adresează exilului românesc anticomunist. Folosesc această sintagmă de *"exil anticomunist"*, pentrucă, se ştie, există mai multe feluri de Români situaţi în afara graniţelor ţării: indiferenţii (din păcate cei mai numeroşi), cei pe care, odată plecaţi din România, nu-i mai interesează problemele româneşti, securiştii sau securitizaţii trimişi *"la post"* şi care în virtutea împrejurărilor au rămas *"la post"* şi Românii, cum să zic, Românii, care nu şi-au uitat ţara, dar care nu o concep în varianta comunistă sau comunistoidă. Apelul ce urmează se adresează, evident, doar acestei ultime categorii. Fac acest apel pentrucă, am convingerea că, în eventualitatea unor alegeri anticipate, România s'ar afla la un moment de răscruce. (Re)confirmarea prin vot a Convenţiei Democrate ar însemna continuarea drumului început în 1996, acela de integrare euro-atlantică şi de reformă economică. Într'un fel ar însemna continuarea drumului spre civilizaţie. Alternativa, adică venirea la putere a celorlalţi (peisajul politic al României e de aşa natură încât a alege între diferitele partide din opoziţia actuală - PDSR, PRM, PSM, PUNR, PNR etc. - e ca şi când ai avea de ales între Direcţiile fostei Securităţi), ar însemna transformarea României într'un stat tampon între CSI şi Europa, nu numai din punct de vedere politic, dar şi economic, cu o reformă începută şi neterminată, cu un sistem economic care nu e nici cal, nici măgar şi care nu ar putea decât să *"urce"* România pe culmi de mizerie. Miza ar fi foarte mare, mult mai mare decât cea existentă în cazul unor alegeri obişnuite.

Iată de ce propun exilului anticomunist să se pregătească pentru eventualele alegeri anticipate. Desigur acest exil a sprijinit

Continuare în pag. 6

ISSN 0705-8365

Preţul unui abonament anual 30 $ /50 DM

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 24 Nr. 257 - MARTIE 1998 PUBLICAŢIE LUNARĂ EDITOR: GEORGE BĂLAŞU

CIRCULAŢIE IN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ISRAEL, ITALIA, IUGOSLAVIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, UNGARIA, NOUA ZEELANDA

REFLEXUL MARXIST

Eugen BÂRSAN

Ceea ce se întâmplă în prezent în România dovedeşte reflexul marxist al Partidului Democrat. Un reflex combinat şi alimentat şi cu orgolii vindicative. Se vrea capul lui Ciorbea pentru demisiile lui Severin şi Băsescu. Şi apoi, ceea ce se întâmplă, mai dovedeşte, în final şi altceva: că politrucii şi excrocii politici sunt tagme care suprapun pe politicienii români veritabili.

În chip mai mult decât clar, partidul D-lui Roman este un partid duplicitar. De reflex marxist şi de demagogie democrată. O demagogie care ţine să camufleze viziunile originale marxiste, văzute mai nou ca neocomuniste. Criza politică declanşată de PD îşi are rădăcinile în osificata ideologie marxistă care, prin întruchipătorul ei Dl. Roman, nu poate accepta decât un fel de reformă economică fără dreptul de proprietate, care este fundamentul conceptului democratic de economie. Numai în ideologia marxistă, la loc de frunte, stau etatizarea, colectivizarea, confiscarea ş.a.m.d.

De opt ani de zile, poporul român aşteaptă dela cei pe care i-a ales să scoată ţara din mizeria marxistă zisă comunistă şi să restaureze valorile morale şi instituţiile care formează ceea ce se numeşte un stat de drept democrat. Iar în acest context, apare în chip foarte vizibil acţiunea marxistă a Partidului Democrat, din cadrul coaliţiei de partide care au format guvernul, acţiune care timp de un an nu a făcut altceva decât să declare că nu este de acord cu retrocedarea proprietăţilor furate de înaintaşii în marxism, cu desfiinţarea marii proprietăţi de stat din agricultură şi industrie, cu limitarea pierderilor generate de coloşii industriali nerentabili din cauza incompetenţei managerilor, cu măsurile de trecere în proprietatea particulară a regiilor autonome şi cu altele de aceeaşi speţă.

Aceasta, în timp ce coaliţia de guvernământ CDR-PD-UDMR-PNL a pornit la drum cu sloganul Alianţei Civice *"Împreună vom reuşi"*. Acest slogan era garanţia unităţii de gând şi voinţă de scoatere a ţării din fundătura în care a adus-o comunismul şi neocomunismul. Dar pusă în faţa acestei misiuni, componenta alianţei guvernamentale PD a luat-o razna cu permanente obstrucţii care au fost culminate mai apoi în orgolii puse în ameninţări şi ultimatumuri adre-

Continuare în pagina 3

PD, LA OBÂRŞIE

Roxana IORDACHE

Preşedintele PDSR, Domnul Ion Iliescu, a declarat nu demult că partidul pe care îl conduce este legat de partidul Domnului Petre Roman mai ales *"prin obârşia comună"*. Nostalgia FSN-ului îl bântuie pe expreşedintele ţării, iar PD votează, în ultimul timp, alături de Opoziţie. Acest partid destabilizează coaliţia guvernamentală şi blochează reforma pe care o clamează demagogic, punând în pericol cursul pozitiv la României.

Din păcate, a fost o iluzie gândul că PD s'a schimbat în ultimii ani într'atât încât să devină democratic şi să poată colabora cu partidele tradiţionale pentru redresarea ţării. Evenimentele din ultima vreme au dovedit că între PD şi partidele istorice este o incompatibilitate de esenţă. Ea ţine şi de acea obârşie invocată de Domnul Iliescu. FSN a fost o grupare totalitară şi uzurpatoare de revoluţie anticomunistă, care, după revolta însângerată din Decembrie 1989 ce situase România în centrul atenţiei internaţionale, până la entuziasm, a deturnat cursul României şi a adus-o din nou în coada ţărilor foste comuniste din Europa. După schimbarea din Noembrie 1996, care adusese la loc ţara noastră în centrul admiraţiei internaţionale, PD încearcă să deturneze din nou România de pe calea renaşterii pe care ţările democratice o salutaseră cu entuziasm.

Partidele din CDR, în principal, PNŢCD, au o cu totul altă obârşie şi altă determinare politică. Ele vin din istorie, dintr'o istorie întemeietoare de stat modern, apoi dintr'o istorie însângerată şi martirizată. O istorie a suferinţei creştine, care a făcut cu putinţă dăinuirea acelor partide care înseamnă identitatea, continuitatea ţării noastre cu ea însăşi, cu România eternă, mai presus de diabolica paranteză istorică în care a încarcerat-o comunismul. Graţie principiilor profunde, partidele istorice n'au putut fi ingenuncheate, chiar dacă au fost decapitate, chiar dacă - sau tocmai pentrucă - au fost răstignite. Partidul care, însă, nu doar că a dăinuit, ci a renăscut contectat la realitatea contemporană este PNŢCD. Datorită veteranilor şi mai cu seamă harului acelui om nepereche pe nume Corneliu Coposu, Partidul Naţional Ţărănesc s'a integrat firesc în familia creştin-democraţiei, pe care o prefigurase prin toată istoria sa. Polarizaţi de principii şi de exemplul sacrificial al acestui om de stat, tinerii au venit în PNŢCD, l-au împrospătat şi, după ce au învăţat politică adevărată, s'au impus cu timpul la conducerea partidului, alături de câţiva veterani, în frunte cu Domnul Ion Diaconescu. În parte şi din cauza doctrinei individualiste, alimentată de jocul vanităţilor româneşti, Partidul Naţional Liberal n'a reuşit, încă, să se recompună, dar a intrat în Parlament şi la guvernare prin CDR. Crizele de personalitate ale PNL aduc un plus de dificultate guvernării coaliţiei actuale, dar ele sunt oricum incomparabile cu problemele pe care le creează PD. Fiindcă PNL are, totuşi, obârşie istorică şi o determinare politică democratică, modernă.

Un caz aparte îl constituie Partidul Social Democrat Român. Condus de Domnul Sergiu Cunescu, şi integrat în Internaţionala Socialistă, asociindu-se cu PD, PSDR a garantat intrarea acestuia în familia socialistă europeană, la care, fără PSDR, nu ar fi avut acces. După ieşirea conjuncturală a partidului Domnului Cunescu din Convenţia Democrată, alăturarea PSDR de PD a părut - şi o vreme a fost - de bun augur, ca stimulent pentru ruperea definitivă a partidului Domnului Roman de obârşia fesenistă şi antrenarea lui în cursul democratic contemporan.

Continuare în pag. 4

CITIŢI ÎN ACEST NUMĂR

articole semnate de următorii colaboratori din România:

Roxana IORDACHE	pagina 1
Dan BITU	pagina 2
Andrei BĂDIN	pagina 2
Adrian GRIGOROPOL	pagina 4
Aurel BĂDĂIAN	pagina 5
Prof. Mihai Stere DERDENA	pagina 5
Prof. Haider DENAMI	pagina 6
Prof. Teodor BRĂILEANU	pagina 7
Alexandru COSTESCU	pagina 8
Prof. Gh. BUZATU	pagina 9
Prof. Silviu B. MOLDOVAN	pagina 9
Bogdan COSTEA	pagina 9
Prof. Mircea PLATON	pagina 10
Alexe COSTA	pagina 10
Prof. Nicolae CIACHIR	pagina 16
Dr. Ionel ZEANA	pagina 17
Hristu CÂNDROVEANU	pagina 17

editorial

DIFICULTĂŢILE COALIŢIEI ROMÂNE

Ceea ce se petrece în România este jalnic şi ridicol. Jalea şi ridicolul sunt create de aşa-zisa clasă politică, care nu este nici clasă, nici politică, ci un ansamblu de veleităţi şi marginalităţi politice, dacă sunt luate în totalitatea lor. Dacă ar fi să facem o disociere a aşa-zisei clase politice, acest lucru se poate observa în dezbaterile publice, în polemicile desfăşurate pe toate căile şi în apariţiile dela televiziune.

Asupra acestui fenomen am mai făcut câteva însemnări. Dacă revenim, este pentrucă această situaţie a devenit agasantă şi periculos de gravă pentru viitorul ţării, din cauza ecourilor pe care le are în străinătate; oricâtă bunăvoinţă ar avea să ne dea o mână de ajutor, această străinătate nu poate avea încredere în lipsa de stabilitate a guvernării de azi.

Toată lumea românească îşi dă seama că o coaliţie, alcătuită din atâtea formaţiuni politice, nu poate opera în spirit de unitate şi de colaborare mai strânsă şi îngăduitoare. Aşa se explică toată şandramaua politică a guvernării actuale. Din perspectiva noastră, dela acest ziar, care am privit totdeauna şi am interpretat evenimentele politice din România, în raport direct cu ideea naţională, idee, care unifică şi înglobează totul spre o solidaritate românească, este greu să percepem şi să pricepem tot ce se întâmplă astăzi.

Prin această prismă descifrăm şi luptele intestine ale coaliţiei, care au un caracter centrifugal. Nimic nu converge către interior. Dacă privim mai de aproape coaliţia, nu este greu să desprindem câteva puncte esenţiale.

Cel mai semnificativ lucru este prezenţa partidului democrat în coaliţia guvernamentală. După experienţa avută de poporul român, timp de jumătate de secol, cu marxismul străin de sufletul românesc, această prezenţă, care camuflează socialismul ca doctrină oficială (ceea ce indică deja o anomalie pentru Români) reprezintă o aberaţie. Românii nu mai au nevoie de socialism, sub orice umbrelă s'ar ascunde el. Nu mai au nevoie nici de internaţionala socialistă, căreia îi aparţine partidul democrat.

Convieţuirea partidului democrat în cadrul coaliţiei guvernului român, a probat cu foarte multe evidenţe toate metodele, carenţele şi principiile, imposibil de admis în societatea românească, pe care le aduce partidul democrat (cu structura lui socialistă). Acest partid s'a opus cu toată înverşunarea reformelor pentru restituirea proprietăţilor ţăranilor, cărora acestea le-au fost furate cu violenţă de regimul comunist, după 1945. Agricultura românească nu a putut fi refăcută, nu a revenit încă la o linie normală, pentru a produce după posibilităţile ei şi a asigura o existenţă naţională.

Tot partidul democrat s'a opus legilor privind casele naţionalizate, invocând situaţia dificilă a chiriaşilor. Ideea de proprietate, care este ideea de bază juridică a societăţii europene, nu are nici o valoare pentru partidul democrat, afară de cazul că unii dintre membrii partidului ar fi ei înşişi proprietari, chiar după legile dictaturii comuniste, legi, care au fost abuzive şi ruinătoare pentru societatea românească.

Deşi un partid minoritar, partidul democrat, prin faptul că face parte din Internaţioanla socialistă, a devenit plin de aroganţă şi s'a transformat în arbitrul vieţii politice naţionale, fără nici un fel legitimitate morală, politică sau profesională. Singura bază reală a legitimităţii sale este şantajul că va ieşi din coaliţie iar prin aceasta să determine căderea guvernului.

În realitate, filiera ascendentă a partidului democrat, duce la punctul de origine ideologic, care este partidul comunist din România. Nici până azi nu s'a făcut o ruptură de vechea ideologie marxistă şi nici nu poate face, când însuşi preşedintele partidului este un produs al comunismului, ca de altfel şi cei mai mulţi membri ai lui.

Toate şicanele pe care le face partidul democrat de azi guvernării actulale, sunt patente vechi, inventate de comunişti, în cursul celor 50 de ani de dictatură. Şicane de mare perversiune politică, luate din arsenalul comunist, fără nici o reticenţă. De aceea, se poate afirma că partidul democrat nu este un partid organic, crescut din aluat naţional, din structurile sociale, spirituale şi ideologice (ca viziune) româneşti. Este un partid de import, cu tonalitate şi conţinut doctrinar care nu are nici o contingenţă cu plămada, firea şi categoriile sociale ale comunităţii naţionale româneşti.

De aceea, prezenţa partidului democat în cadrul coaliţiei guvernamentale reprezintă un non sens, care pune piedici realizării reformei atât de necesare azi, României.

George BĂLAŞU

SERVICIUL DE INFORMAŢII EXTERNE A INTRAT ÎN LEGALITATE

Dan BITU

Preşedintele Emil Constantinescu a promulgat Legea pentru funcţionarea şi organizarea Serviciului de Informaţii Externe şi l-a însărcinat oficial pe Cătălin Harnagea ca director al SIE, acesta depunând jurământul în această calitate la Palatul Cotroceni. Acest lucru înseamnă intrarea în deplină legalitate a SIE. Există încă multe întrebări privind activitatea SIE din ultimii opt ani, în privinţa cărora răspunsurile scot mai degrabă în evidenţă orientarea nedemocratică a acestuia.

În primul rând SIE, prin noul său director Cătălin Harnagea, nu a răspuns încă la o întrebare fundamentală: orientarea sa este spre Vest? În cazul în care răspunsul ar fi pozitiv, Serviciul de Informaţii Externe ar trebui să facă dovada acestui fapt. În acest sens, lucrul cel mai simplu este despărţirea publică de trecut, prin publicarea acelor informaţii care ar consfinţi orientarea democratică a acestuia.

SIE nu a răspuns încă la multe lucruri care îi pătează ultimii opt ani de activitate şi implicit viitorul. Încă nu s'au dat publicităţii dedesubturile acţiunii din Iunie 1990 care vizează asasinarea Regelui Mihai, informaţie publicată la 20 Iunie 1990 în prestigiosul cotidian francez *"le Figaro"*. Totodată, există multe speculaţii privind subordonarea SIE intereselor sovietice, iar mai apoi ruseşti. SIE nu a lămurit nici trecutul său mai puţin îndepărtat, în speţă implicarea în asasinatele făcute de banda lui Carlos Şacalul şi alte acţiuni împotriva Occidentului şi a disidenţilor români din Occident.

Întâmplător sau nu, SIE îi apără şi în acest moment pe diplomaţii români dela Ambasada României din Bonn care în anii '80 au asasinat, pus bombe şi pregătit tactic atacurile bandei lui Carlos Şacalul la sediul central al postului de radio *"Europa Liberă"*, precum şi cărţile bombă trimise mai multor disidenţi români refugiaţi în Occident. Implicarea Securităţii şi a Centralei de Informaţii Externe (în prezent SIE) în aceste atentate a fost subiectul mai multor articole publicate în presa românească, atât cea din ţară cât şi cea din Exil. Au fost identificaţi cei cinci diplomaţi români dela Ambasada din Bonn care au fost implicaţi în crimele comise de banda lui Ilici Ramirez Carlos. Fotografiile lor au apărut în ziarul *"Ziua"*, iar datele despre ei, încă de acum 15 ani, în *"Cuvântul Românesc"*. Acum ziarul *"Ziua"* a cerut ca Serviciul de Informaţii Externe şi Ministerul de Externe să confirme sau să infirme implicarea acestora în cazurile menţionate. Serviciul de Informaţii Externe a tăcut chitic, iar Ministerul de Externe, după ce a cerut 48 de ore de gândire, a dat un comunicat ţâfnos în care se afirmă că în perioada comunistă nu au existat acţiuni ale diplomaţilor români (nu numai cei cinci, dar toţi cei ce au avut funcţii în Occident) cu caracter terorist. O afirmaţie contrazisă flagrant de realitate. Aceste atitudini scot însă în evidenţă că, în ciuda faptului că la Bucureşti a avut loc o schimbare de regim, orientarea occidentală a noii Puteri rămâne mai curând un deziderat.

Aceste atitudini sunt extrem de păgubitoare pentru Ţară, în varianta în care România încearcă să se prezinte în Occident ca o ţară democratică, care a rupt-o definitiv cu comunismul. O afirmaţie care nu poate fi susţinută de fapte concrete. În afara celor arătate mai sus, mai trebue spus că România este singura ţară din fostul lagăr comunist, în afară de Rusia sovietică, care nu şi-a deconspirat crimele făcute în perioada războiului rece împotriva Occidentului. O dovadă clară a susţinerii acestui trecut odios este şi menţinerea în funcţia de director adjunct al SIE a generalului Alexandru Tănăsescu, fost şef al rezidenţei spionajului românesc în Statele Unite ale Americii, în perioada comunistă, acuzat în mai multe rânduri că ar fi pus la cale acţiuni criminale împotriva Exilului românesc. În ciuda faptului că activitatea lui Tănăsescu a fost făcută public, iar un dosar voluminos îl are şi directorul SIE, Cătălin Harangea, acestuia nu i s'a clintit nici un fir de păr din cap.

Orientarea SIE, nu foarte clară către valorile occidentale, a fost subliniată în diferite rânduri de înalţi demnitari occidentali. Anul trecut, în luna Iulie, când Preşedintele Clinton s'a oprit pentru 24 de ore la Bucureşti, după summitul NATO dela Madrid, purtătorul său de cuvânt Michael McCurry a spus într'o întâlnire cu jurnaliştii americani la Hotelul *"Intercontinental"* că serviciile secrete româneşti trebue democratizate, afirmaţie înţeleasă de comentatorii politici ca un semnal clar al faptului că Washingtonul aşteaptă reforme reale în cadrul serviciilor secrete, printre care în mod special SRI şi SIE; în afară de mutarea fostului director, Ioan Talpeş, în funcţia de ambasador la Sofia, toate au rămas aceleaşi.

La ora apariţiei acestor rânduri în *"Cuvântul Românesc"*, directorul SIE, Cătălin Harnagea se află în drum spre Statele Unite într'o vizită de semnal a celei pe care Preşedintele Constantinescu o va face în luna Iunie la Washington.

La Langley, unde se află sediul CIA, la Washington, şi în alte părţi, directorului SIE îi vor fi aduse la cunoştinţă o parte din reproşurile cuprinse în acest articol. Şi fără îndoială că acestea, ca şi altele, sunt cunoscute de Harnagea, pe care îl cunoaştem ca un om integru, dornic să facă o reformă în SIE. Deocamdată însă, nu poate sau îi lipsesc pârghiile necesare în cadrul sistemului. În acest caz, ar fi de datoria sa să explice opiniei publice ce este de fapt în SIE.

SRI A RĂMAS TRIBUTAR VECHILOR STRUCTURI

Andrei BĂDIN

Până în Noembrie 1996, Serviciul Român de Informaţii a fost subiectul mai multor articole publicate în *"Cuvântul Românesc"*, în care dezvăluiam orientarea nedemocratică a acestuia.

După schimbarea lui Virgil Măgureanu din fruntea SRI, am crezut că acest serviciu va deveni unul democratic. Unele schimbări au avut loc, dar esenţa a rămas aceeaşi, directorii Gheordunescu şi Georgescu nereuşind să facă faţă misiunii lor.

Ultimul eveniment important legat de SRI îl constituie dezvăluirile făcute de sociologul Dan Pavel, privind modul în care funcţionează Institutul Naţional de Informaţii, pepiniera de cadre a SRI.

Dan Pavel a fost invitat împreună cu jurnalistul Ion Cristoiu şi Mihai Pelin (cunoscut ca autor al *"Cărţilor Albe"* date publicităţii de SRI) la o sesiune de comunicări în faţa studenţilor sereişti. După ce a participat, Dan Pavel a dat publicităţii o scrisoare deschisă în revista *"22"* adresată directorului SRI, Costin Georgescu şi consilierului prezidenţial pe probleme de securitate, Dorin Marian. Dan Pavel atrage atenţia că, de fapt, Institutul de Informaţii a rămas tributar vechilor structuri şi că studenţii sunt educaţi în spiritul valorilor comunist-naţionaliste. De asemenea, el relatează despre discuţiile pe care le-a purtat cu studenţii şi că aceştia erau manipulaţi de Mihai Pelin şi Ion Cristoiu într'un spirit antidemocratic.

Dezvăluirile lui Dan Pavel pot mira pe unii, dar adevărul este că Serviciul de Informaţii a rămas tributar vechilor mentalităţi. Schimbările au vizat numai înlocuirea lui Virgil Măgureanu nu şi o schimbare de esenţă a SRI. Este deja cunoscută informaţia că unii din generalii SRI îi lucrează pe Costin Georgescu şi Mircea Gheordunescu, directorul şi respectiv directorul adjunct al SRI. Trebue spus destul de clar că, de fapt, cei doi nu conduc Serviciul Român de Informaţii.

Acest lucru este de o gravitate excepţională pentru stabilitatea democratică a României şi care poate avea consecinţe grave.

Credem că este datoria Preşedintelui Constantinescu să convoace de urgenţă Consiliul Suprem de Apărare pentru a discuta situaţia din SRI şi să fie luate măsuri drastice de schimbare a acesteia. Totodată, directorul SRI, Costin Georgescu, trebue să prezinte în faţa Parlamentului adevărata stare de spirit din SRI şi acţiunile unor cadre ale SRI, printre care mulţi generali, împotriva statului de drept.

Menţinerea SRI ca un serviciu de informaţii infestat de vechile structuri poate însemna o lovitură de moarte dată democraţiei.

ABONAŢI-VĂ LA ZIARUL CUVÂNTUL ROMÂNESC

Abonamentele şi reînnoirea lor, se pot face după cum, urmează:

• Din Canada şi U.S.A., se pot face *"Cec Poştal"* (Money Order) sau *"Cec Personal"*.

Din Europa şi alte continente, prin *"Mandat Poştal" sau "Cec Internaţional"* pe adresa ziarului:

CUVÂNTUL ROMÂNESC
P.O.Box 78010
Westcliffe Postal Outlet
Hamilton, Ontario, Canada L9C 7N5

Second Class Mail Registration Number 4133

REÎNNOIŢI-VĂ ABONAMENTUL

PRECIZĂRI REDACŢIONALE

• Nu garantăm apariţia articolelor mai lungi de 4 pagini dactilografiate la 2 rânduri. Redacţia nu doreşte să intervină cenzurând prin forţa împrejurărilor, textele supradimensionate.

• Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.

• Reproducerea articolelor este interzisă fără menţionarea sursei.

BINELE VA ÎNVINGE RĂUL

Mihaela MOISIN

Nici o minte întreagă de Român nu şi-a imaginat că mariajul CDR-PD, *"la bine şi la rău"*, va dura. Şi aşa, PD a rezistat neaşteptat de mult ca parte la o conducere în ale cărei principii democratice, necomuniste, nu a crezut niciodată.

Prezentarea acţiunii de divorţ a PD a venit ca un trăznet, exact în momentul în care atât Preşedintele Emil Constantinescu cât şi Premierul Victor Ciorbea se bucurau de o nemai întâlnită popularitate, pe plan intern cât şi extern, din parta democraţiilor occidentale, urmate desigur de viitoare ajutoare economice pentru accelerarea reformei. Era atunci normal, din punctul său de vedere, ca Petre Roman să încerce, pe ultima sută de metri, stoparea reformei, pe care, împreună cu ex- şi viitorii săi aliaţi comunişti, a împiedicat-o timp de şapte ani. Prin acţiunile şi comportarea sa, prin cerşetorie de poziţii cheie în guvern sau prin şantaj permanent, Roman a pus beţe în roata mersului reformei.

Dar să fie acesta singurul motiv al acţiunii sale precipitate de divorţ?

Dacă analizăm mai atent acest moment, constatăm că nu numai popularitatea preşedintelui şi premierului au stat în gâtul lui Roman. Un lanţ de cauze, cu efecte dezastruoase pentru poziţia sa în politica românească, au dus la încărcarea cu electricitate a norilor pe care plutea Petre Roman şi, normal, la descărcarea lor ca un trăznet.

Adevărul este că Petre Roman a pornit la drum cu CDR având convingerea că toţi membrii acesteia, neşcoliţi prin străinătate, sunt nişte naivi uşor de manipulat, pentrucă ei nu au beneficiat de avantajele pe care el personal le-a avut, prin *"originea sa socială bună"* şi excepţionalul *"dosar de cadre"* datorat tatălui său, supercomunistul Valter Roman. Realitatea a arătat că aceşti neşcoliţi sunt însă oameni corecţi, dornici de a înfăptui adevărata reformă, de a dezvălui toate matrapazlâcurile pe care Petre Roman şi aliaţii săi, inclusiv Ion Iliescu, le-au făcut timp de 7 ani, vinovaţii crimelor petrecute în sângerosul Decembrie 1989, autorii minieradei din 13-15 Iunie 1990 etc., pe care poporul român trebue să le cunoască.

Începutul sfârşitului l-a făcut de fapt Valerian Stan, fostul şef al Corpului de Control al primului ministru, care a vrut să facă lumină în problema caselor, acţiune ce viza în cea mai mare măsură pe foştii comunişti care au guvernat după revoluţie, dar în mod special şi direct pe Petre Roman. Atunci Roman a făcut primele presiuni (şantaj) serioase pentru a pune pumnul în gura lui Stan, care încerca să desfacă toate făcăturile cu greu ascunse de Roman. Şi astfel, pentru a salva coaliţia, actuala conducere a trebuit să-l sacrifice pe V. Stan. A urmat problema dosarelor Securităţii, cea a aşa-zişilor revoluţionari şi altele, care toate iarăşi, îl vizau în mod direct pe Roman.

În vara fierbinte care a trecut, P. Roman a înţeles că de fapt aceşti *"naivi"*, cum sunt trataţi cei cinstiţi de către domnia sa, precum şi cum a ieşit din gura prietenului şi ex-aliatului său Ion Iliescu, încearcă doar să-şi facă datoria faţă de poporul care i-a ales, iar dacă ei sunt schimbaţi la presiunile dumnealui, alţii le vor lua locul şi le vor continua munca.

În această conjunctură, atât Adrian Severin cât şi Traian Băsescu, fiecare dintre ei ţinându-şi nemişcată căciula personală sub musca respectivă, şi-au dat demisia. Motivele acestor demisii au fost alte făcături, ale celor doi, în perfectă înţelegere cu, sau la ordinul şefului lor, P. Roman. Ce a urmărit PD prin aceste acţiuni? Întâi, simpatia maselor la nedreptăţile făcute, apoi permanent şantaj şi ameninţări cu ieşirea din coaliţia guvernamentală, ce ar duce la căderea guvernului.

P. Roman joacă azi tare ultima-i carte, ultima cacealma: câştigă încă odată, sau pierde tot. Pentrucă determinarea CDR în ceasul al 12-lea de a nu se lăsa şantajată din nou de PD, acum, la votarea bugetului, înseamnă autoexcluderea PD din coaliţie. Iar recenta chemare la guvernare a lui Valerian Stan, va contribui la sfârşitul politic al lui Petre Roman.

O serie de alte conjuncturi în favoarea CDR, îi vor creşte acesteia în curând procentajul (azi scăzut doar cu 2% în urma circului făcut de PD) şi în cazul unor alegeri anticipate, câştigul. Câci nu mai sunt prea mulţi nebuni care să creadă încă în întoarcerea comunismului iliescian sau petricist sau a unui naţionalism extremist de tip Vadim-Funar-Păunescu.

Criticile aduse preşedintelui şi premierului în timpul anului trecut, de presa română, unele pe drept altele nu, precum şi atenţionările Alianţei Civice, toate de altfel făcute cu bună intenţie, dar uneori cu un ton prea usturător, încep să ia o altă tonalitate, de ceartă părintească ceea ce dovedeşte o maturizare a lor, şi un ajutor real dat CDR.

În acelaşi timp, se pare că, aşa, cu toată instabilitatea politică a ţării, Occidentul a hotărît, în fine, să ajute efectiv poporul român. Nu contează din ce interese, de stabilitate în zona balcanică, a Mării Negre sau altundeva, Statele Unite s'au hotărît să ajute România şi Albania, aşa cum au ajutat înainte Ungaria şi Slovenia. La data la care Ungaria a primit acest ajutor, nu era mai stabilă ca România. La fel, Olanda - cu ajutorul oferit spre însănătoşirea poporului român - Germania, Italia ertc.

Sinceritatea Premierului Victor Ciorbea în scrisoarea adresată naţiunii, precum şi tenacitatea Preşedintelui Emil Constantinescu, plus ajutorul occidental, vor atrage şi mai mult popularitatea conducătorilor democraţi în lupta lor cu forţele răului reprezentate de comuniştii înţepeniţi şi azi în diverse partide şi formaţiuni.

Binele a învins răul întotdeauna, cu toate sacrificiile şi încercările prin care a trecut. Sperăm că şi acum binele va învinge, cu, sau mai ales, fără Petre Roman.

REFLEXUL MARXIST

Urmare din pagina 1

sate Premierului Victor Ciorbea şi ţăraniştilor, pe care îi acuză că privesc spre *"trecut"* în timp ce ei, pediştii, privesc spre *"viitor"*.

Privirea spre *"viitor"* a PD se explică prin faptul că membrii de marcă ai acestui partid nu se pot mândri cu trecutul. Şi în timp ce Dl. Roman nu se poate mândri cu un trecut politic pe linie familială, iar Dl. Severin se poate mândri ca un vajnic activist la marxismul dela *"Ştefan Gheorghiu"*, ei fac astăzi ţării teoria democraţiei cu substratul marxist care a dus la sloganul *"Jos Ciorbea"*.

"Jos Ciorbea" înseamnă politica PD a piedicii. O politică programată de o inginerie genetică diabolică. De o inginerie care este speriată de posibilitatea publicării dosarelor Securităţii, de o inginerie care se opune categoric restituirii bunurilor jefuite de PCR. Majoritatea acestora o consitituie casele trecute samavolnic în proprietatea statului. Fiii nomenklaturiştilor, şefi ai PD, locuiesc în astfel de case şi le este teamă de pierderea privilegiului moştenit dela părinţii lor, de a folosi sau de a se împroprietări cu aceste case.

Dl. Roman spune că aceste case luate au fost şi luate trebue să rămână, pentrucă o legislaţie de restituire a lor n'ar face decât să încurce drepturile locatarilor şi, mai presus de toate, să încurce şi guvernul în programul de guvernare, întârziind alte lucruri mai importante care trebue făcute. Prin piedica pusă la restitutio in integrum şi la reforma normală ca preludiu la reforma economico-socială, PD urmăreşte, în esenţă, excluderea din programul guvernamental a tuturor legilor izvorîte din principii nemarxiste.

Cât priveşte pe cei care văd altfel, pe cei care privesc spre *"trecut"*, spre restituirea vechilor drepturi, respectiv pe ţăraniştii PNŢCD, şefii PD îi văd şi-i numesc politicieni *"retrograzi"*, *"desueţi"*, *"reacţionari"* şi *"fundamentalişti"*. Este cât se poate de evident că în asemenea vorbe pediste este reflexul marxist care se opune la o altă scară de valori decât cele la care oamenii au fost constrânşi să trăiască în epoca comunistă. Dl. Roman şi ai săi înţelepţi născuţi din răsad marxist zic şi ei că vor o economie de piaţă, dar în realitate ei vor o economie marxistă de piaţă.

Chipurile, Roman vrea să le dea în cap lui Ciorbea şi ţăraniştilor cu o pretinsă lipsă de eficienţă a reformei economice. Dar de celelalte reforme din domeniul politic, moral, juridic, educaţional, cultural etc., el fuge ca dracul de tămâie. De ce? Pentrucă pe harta vieţii ţării se află încă vaste zone de postcomunism şi acestea nu trebue să fie reformate. Lucru care înseamnă că Petre Roman şi pediştii săi fac politică pe orbita bolşevică distrugătoare de ţară. Şi în apucătura acestui bolşevism este a face din alb negru şi invers, sau a întoarce atitudinile cu 180 de grade, folosind o retorică toxică şi destabilizatoare în care prevalează morbul dezagregant specific comunismului.

Reajuns la putere doar graţie coaliţiei cu Convenţia Democrată, PD încearcă a disloca actuala guvernare, care, după şase decenii este cea dintâi care are o orientare anticomunistă.

În fapt, răzvrătirea pediştilor în contra lui Ciorbea şi a PNŢCD a început atunci când ei au forţat demisia lui Valerian Stan, pentrucă el îndrăznise să se atingă de vilele lor. Iar de atunci încoace toată criza politică Roman-Ciorbea sau PD-PNŢCD, este produsul faptului că PD practică obstrucţionismul marxist ca metodă de guvernare. Pentrucă liderii pedişti au redevenit ceea ce ei au fost.

Eugen BÂRSAN

DESPRE 'BUCUREŞTENII' FĂRĂ ADRESĂ

Ne referim la copiii şi câinii vagabonzi din Capitala ţării.

Sub Ceauşescu copiii nu se vânturau pe străzi, ci erau înghesuiţi prin orfelinate, ce se asemănau cu *"Casele morţilor"* din China, unde veneau cei fără cămin ca să moară pe o rogojină curată, iar problema câinilor era soluţionată ieftin şi irevocabil: patrupedele fără zgardă oficială, care să le identifice o adresă şi un stăpân, erau prinse şi injectate cu stricnină.

Azi, orfelinatele aproape au dispărut, iar inflaţia a redus nivelul de viaţă. Un copil, în loc să fie bucuria căminului, devine o povară: cu ce-l hrăneşti, cu ce-l îmbraci şi cum să ai grijă de el când tata şi mama trebue să muncească? Nu-i de mirare că fără o supraveghere şi fără o educaţie religioasă care să le imprime simţul păcatului copiii, în speranţa că-şi vor astâmpăra foamea, au înundat străzile cerşind, şterpelind şi ameninţând. Copilul străzii este azi cartea de vizită a unei ţări sărăcită de furt, corupţie şi nepăsare.

În ordinea priorităţilor de *"urgenţă"* ale Neamului vin mai întâi interesele politicienilor ce nu vor să-şi piardă imunitatea, ce nu vor să-şi justifice averea ori să li se dezvăluie dosarele Securităţii.

Dar cu toată muţenia şi nepăsarea, glasul orfanilor *"cu părinţi"* a fost totuşi auzit şi subliniem un modest început:

Sub patronajul Asociaţiei Ecumenice a Bisericilor din România (ADROM) s'a deschis un cămin pentru 100 de copii ce vor primi ajutoare şi recuperare socio-medicală; la acest proiect participă şi un preot ce va acorda asistenţă religioasă pentru copiii străzii.

În schimb se dă mai multă atenţie câinilor. Agenţia Reuter redă ştirea că România a fost onorată cu prima *"Conferinţă Internaţională a Câinilor fără sprijin"* (CICS) organizată de doctorii veterinari din Vest. Conferinţa a fost de asemenea onorată de prezenţa artistei Brigitte Bardot, o înflăcărată iubitoare a patrupedelor canine.

CICS a recomandat ca pe viitor câinii, în loc de a fi omoriţi, să fie castraţi. Operaţia ar necesita 250 de veterinari, va costa $700.000 anual şi ar fi nevoie de trei ani până vom putea spune că am recucerit Bucureştiul!

B. Bardot a oferit o tonă de medicamente, o parte din instrumentele necesare şi, pentrucă tot era în România, şi-a lansat cartea *"Iniţialele B.B."*, (tradusă în limba română), unde-şi povesteşte viaţa, iar ca semn de dragoste între cele două ţări de gintă latină, B.B. a adoptat doi câini pe care-i va duce la Paris ca să bea apă din Sena.

În locul acestei harababuri democrato-umano-filocanine cu hingheri, veterinari, aparate chirurgicale, castrări şi cheltuieli de peste $2 milioane, n'ar fi fost mai bine să ne întoarcem la Ceauşescu-stricnină şi să cheltuim milioanele pentru salvarea copiilor?

Stroe MOLDOVANU

ROMFEST '98

BUCUREŞTI - ROMÂNIA

Congresul Românilor din Exil,
ROMFEST '98,
se va desfăşura în perioada
17 - 20 Septembrie a.c.
în Aula Mare
a Muzeului Naţional de Istorie din Bucureşti
Sub patronajul spiritual al
I.P.S.S. Mitropolit Nicolae Corneanu

Tematica ROMFEST '98 va fi
"Români de pretutindeni, un cuget şi un spirit"

Comitetul Internaţional

Pr. Gheorghe Calciu, Preşedinte
Mihaela Moisin, Secretar

George Bălaşu — Zahu Pană
Prof. Nicolae Iliescu — Neculai Popa
Prof. Ion Halmaghi — Nicolae Pora

Comitetul Naţional

Preşedinte de onoare: I.P.S.S. Mitropolit Nicolae Corneanu
Nicolae Ciachir, prof. universitar, Preşedinte
Andrei Bădin, ziarist, Secretar General

Din Comitetul Naţional fac parte:

Banu Rădulescu, preşedintele Fundaţiei "Memoria"; Mihai Creangă, redactor şef adjunct cotidianul "România liberă", redactor coordonator suplimentul "Aldine"; Roxana Ioardache, jurnalist - cotidianul "România liberă"; profesor dr. ing. Florea Oprea, rectorul Universităţii din Târgovişte; profesor Pavel Mocanu, conferenţiar Universitatea din Constanţa; profesor Gheorghe Buzatu, Universitatea Iaşi, directorul Centrului de Istorie şi Civilizaţie Europeană al Academiei Române - filiala Iaşi; profesorul Hristu Cândroveanu; profesor dr. docent Ion Gherman; Marius Ghilezan - şeful Biroului de Presă al PNŢCD; Victor Vişinescu, decanul Facultăţii de Jurnalistică "Hyperion"; profesorul Nicolae Petrescu, director general adjunct al Muzeului Naţional de Istorie; Gheorghe Cârstea, preşedintele Fundaţiei "Cuvântul Românesc"; jurist Adrian Grigoropol; profesor dr.Dorin Gămulescu, şeful Catedrei de Limbi Slave dela Universitatea Bucureşti şi preşedintele Asociaţiei de Slavistică; profesor universitar ing. Mircea Ivănescu, rectorul Universităţii din Craiova; profesor universitar dr. Nicolae Bocşan, prorector al Universităţii "Babeş Bolyai" din Cluj-Napoca; Nicolae Rădulescu, jurnalist Iaşi; Bogdan Costea, jurnalist - "România liberă"; economist Nicolae Vornicu şi locotenent colonel Valeriu Ţoneş din partea Ministerului Apărării Naţionale.

Vom reveni cu amănunte

ARTA IPOCRIZIEI

Adrian GRIGOROPOL

Cele scrise aici sunt retrospectiva utilă pentru cunoaşterea celor ce s'au petrecut cu ocazia *"Crizei politice"* a guvernării, declanşată la noi în ţară începând din Decembrie 1997 şi pretins a fi fost rezolvată la data când aştern cele de mai jos, respectiv finele lui Februarie 1998, când situaţia se află încă în balans.

Înainte de a aborda *"Criza politică"*, voi proceda pentru o aclimatizare cu subiectul, la o scurtă introducere.

După răsturnarea dictaturii la 22 Decembrie 1989 a cuplului Ceauşescu, a avut loc confiscarea Revoluţiei de către un grup restrâns al *"emanaţilor din spuma nomenclaturii Partidului Comunist Român"*, mascat sub titulatura de Front al Salvării Naţionale.

Am selectat din acel grup, restrâns pentru rândurile de faţă, două personaje indisolubil legate, pe Petre Roman şi pe Silviu Brucan. În perspectiva firească a televizării, cel mai tânăr, îmbrăcat într'un pulover cenuşiu, arborând o falsă modestie a fost pus pe loc, prim-ministru. Cel de-al doilea, cunoscut din disidenţa *"Scrisorii celor şase"*, tot pe loc, a devenit *"eminenţa cenuşie"* a noii puteri politice. Grupul a declarat solemn, nu fără a-şi fi păstrat profundele lor afinităţi comuniste, că instaurează ***"Democraţia"***. Admitem că totdeauna a existat şi va exista ***renegarea***, însă rămân reziduuri care nu se şterg niciodată.

În legătură cu renegarea, ne oprim în mod special la Petre Roman şi anume la autobiografia sa, publicată în Franţa în 1990, ***manufacta*** pentru francofoni şi în care se confesează că educaţia sa politică i-a făcut-o Valter Roman, tatăl său, despre care noi ştim că a luptat în Spania, în Brigada Internaţională Comunistă, unde a şi fost rănit, iar în ţară printre înalte funcţii în PCR, a fost directorul Editurii Politice, cea mai de seamă sursă de propagare a ideologiei comuniste. În timpul scurs din 1989 până în prezent s'a vădit că şi Silviu Brucan i-a fost îndrumător.

Disgraţiat de *"tovarăşii săi"*, în Septembrie 1991, Petre Roman şi-a pierdut fotoliul de premier şi rupându-se de FSN, şi-a format propriul Partid Democrat. Deşi interesante, evenimentele din 1991, cu revenirea minerilor în Capitală, nu le expunem, ci vom face un salt până în Noembrie 1996, când au avut loc ultimele alegeri. Pentru a prelua guvernarea, era necesară alcătuirea unei Coaliţii, care nu se putea forma decât cu participarea Partidului Democrat şi astfel, să fie răsturnată guvernarea lui Iliescu, dând câştig de cauză Opoziţiei alcătuită din PNŢCD, Liberali, Uniunea Maghiară şi Partidul Democrat. Coaliţia s'a încheiat pe baza unui Protocol care prevedea un algoritm (procentul de participare în Guvern şi Parlament în raport cu ponderea obţinută în alegeri) şi care nu îngrădea desfacerea Coaliţiei, ceea ce însemna o suspiciune asupra lui Petre Roman, preşedintele Partidului Democrat, senator şi preşedinte al Senatului, om orgolios, setos de putere, versatil şi deci imprevizibil.

Aparent, lucrurile au decurs bine din Noembrie 1996 până în Decembrie 1997, când Partidul Democrat intempestiv a declanşat criza.

Este de prisos să înşirăm reproşurile iniţial minore şi crescendo gravele acuzaţii aduse partenerilor de Coaliţie şi în mod special PNŢCD-ului. Tot ce nu se exteriorizase într'un an, în care se împărţise responsabilitatea, a devenit brusc o puternică presiune, fie de a se rupe neîntârziat Coaliţia, fie ca PD-ul să monitorizeze guvernul până la 31 Martie 1998, termen final al Coaliţiei. Un joc politic periculos, amestec de machiavelism şi şantaj politic contra intereselor naţionale. S'a obţinut mai întâi o remaniere, după negocieri îndelungate, care tot nu a satisfăcut, apoi ameninţarea cu retragerea miniştrilor şi secretarilor de stat, ameninţare până la urmă efectuată, PD-ul rămânând formal cu un picior în guvern iar cu celălalt suspendat în aer în Opoziţia parlamentară, ca o sabie a lui Damocles, putând demite guvernul oricând cu maşina de vot.

Considerând-o o mare abilitate politică, ceva asemănător a făcut şi Radu Câmpeanu, care, ademenit de Ion Iliescu, a rămas cu Partidul Liberal în Opoziţie, dar a intrat şi în Guvern cu câţiva miniştri, joc în urma căruia s'a terminat politic, iar Partidul Liberal s'a sfărâmat în ţăndări. Se vede că Petre Roman nu a înţeles nimic din păţania celuilalt lider.

În intervalul desfăşurării acestei crize primejdioase pentru stabilitatea politică a ţării, Preşedintele E. Constantinescu, aflat dela înscăunare mai mult prin străinătăţi pentru înfrumuseţarea ***"imaginii"*** României, la întoarcere s'a exprimat cu iritare în cuvinte pe care nu le reproducem; şi cum Parlamentul era în vacanţă, a dispus ca acesta să se întrunească în sesiune extraordinară la 21 Ianuarie, unde Premierul Victor Ciorbea să angajeze răspunderea guvernamentală pentru legea privatizării şi să prezinte un program de reformă, iar dacă în termen de trei zile o moţiune de încredere se va introduce şi va fi admisă, guvernul să fie considerat demis.

Şedinţa extraordinară a fost televizată, durând trei ore, cu discuţii tensionate asupra procedurii de urmat iar reprezentanţii mai multor partide au făcut declaraţii privitoare la criză.

Aici trebue să fac o paranteză, referitoare la asemănarea cu cele întâmplate în Vestul Statelor Unite unde, având în vedere că pionerii munceau din răsputeri şi nu aveau timp decât la sfârşitul săptămânii să se ducă la biserică şi la învăţătură, s'a instituit cunoscuta *"Şcoală de Duminică"*.

Dată fiind necesitatea de înstaurare a democraţiei, a revenit ca învăţarea acesteia de către Românii complet ignoranţi după 50 de ani de comunism, să se facă la *"Şcoala de Duminică"*, de către *"magistrul"* Brucan, anume pe PROTV, între orele 12-13. Fără să fi frecventat această şcoală, curios de cele ce va spune *"magistrul"*, la 25 Ianuarie am luat loc în faţa micului ecran ca să-l ascult pe distinsul învăţător despre *"Criza Politică"* şi sesiunea parlamentară. În ce priveşte aceasta din urmă, primul lucru care l-a relevat a fost caracterul ***"jalnic"*** al acesteia, din trei puncte de vedere: a) că primul ministru nu avea ce să caute în discuţiile procedurale; b) că a comis ***"o gafă"*** când, observând în timpul expunerii sale pe cineva ieşind din sală, s'a exprimat textual *"cui nu-i place să plece"*, fapt ireparabil, chiar dacă dezaprobat a trebuit să se scuze; c) că aflându-se pe un munte de neîmpliniri, premierul s'a rezemat pe singura realizare a strângerii unor importante sume de dolari, deşi la aceasta guvernul nu a avut nici o contribuţie, meritul fiind al guvernatorului BNR, Isărescu.

Ascultându-l pe Silviu Brucan, dela începutul până la sfârşitul prelegerii, îmi făceam şi reflexii personale. Aşa, cu privire la cele de mai sus, ar fi fost potrivit ca *"magistrul"* să fi recurs la cifre, respectiv că dolarii strânşi însumează două miliarde, iar datoria externă opt miliarde şi că măsura împlinirii şi neîmplinirii se putea mult mai bine stabili din acest raport. Astfel, în continuare, când Silviu Brucan l-a nominalizat ca cel mai remarcabil vorbitor pe deputatul PD, Alexandru Sassu, pentru prestaţia unei capodopere bine redactate, nu era cazul să-i aducă aceste elogii, fiindcă respectivul nu a făcut decât să citească o declaraţie redactată în prealabil, cu precizarea poziţiei Partidului Democrat.

Prelegerea a trecut la politica economico-financiară, deoarece se anunţase emiterea unei ordonanţe guvernamentale de creşterea diversificată a TVA-ului. Iată expunerea *"magistrului"*: *"În situaţia dramatică în care Producţia Globală în 1997 a scăzut de patru ori faţă de 1996 şi au scăzut şi investiţiile, guvernul avea de recurs la creşterea TVA-ului. Suntem şi în situaţia ca doi salariaţi să susţină un număr de trei funcţionari şi şomeri. În toate ţările dezvoltate tehnologia a dus la substanţiale reduceri de muncitori. Soluţia a stat într'o colosală creştere a serviciilor. Procentul serviciilor este cel mai clar semn al bogăţiei unei ţări. România are tot ce-i trebue ca să atragă turişti şi serviciile pentru aceştia pot absoarbe o importantă forţă de muncă 'nenecesară' industriilor. La noi s'a trecut la creşterea TVA-ului care este un impozit pe seama populaţiei. Marea problemă care preocupă pe liderii sindicatelor este o creştere cu 12% şi o scădere cu 6% a impozitului pe salarii, care va duce la creşterea cu 10-12% a preţurilor, cei mai afectaţi fiind cei cinci milioane de pensionari. Oricât de mică va fi creşterea TVA-ului, comercianţii vor ridica preţurile. Toate guvernele de până acum s'au dovedit ineficiente dintr'o concepţie liberală care nu-şi are rostul în România. În sensul că, contrar tendinţelor de speculă pe care vrea să le stopeze, Statul îşi reduce din ce în ce mai mult rolul în această problemă. Din lipsă financiară şi consumatorii şi-au redus cheltuielile, ceea ce afectează condiţia biologică, şi drept care au revenit tuberculoza şi bolile de malnutriţie"*.

Aşa a grăit *"domnul profesor"*, recomandând prematur ca antidot la *"criza economico-financiară"*, creşterea serviciilor în turism, deci o privatizare şi reformă cu salturi de lăcustă. Prin complexitate şi durată, antidotul excede enorm criza actuală. Ţara are într'adevăr un mare potenţial pentru turism, dar mai întâi trebue creată o puternică bază materială, cu investiţii uriaşe în construcţii, reţele de transport, facilităţi etc. şi după aceea ar putea urma servicii care să absoarbă disponibilitatea forţei de muncă. Istoriceşte vorbind, pe termen lung, operează *"teoria compensaţiei"*, dovedită de faptul că ţările industriale au şomajul cel mai redus. Se ştie că mutaţiile progresului tehnic, constând în inovaţii în maşini şi utilaje industriale, absorb şi ele forţa de muncă. Noi nu dispunem de baza materială prioritară pentru antidotul recomandat, care deocamdată este utopic. Lăsăm la o parte contradicţia, când consumăm mai mult decât producem şi când cheltuim mai puţin din cauza scăderii venitului amputat progresiv de taxe în creştere (ex: TVA). *"Dl profesor"* nu s'a dovedit doctor la Economia Politică şi cu toate salturile a rămas în.... tranziţie.

Dela catedra de şcolarizare a cursului inferior, Silviu Brucan a trecut la *"ştiinţele politice"*, cu *"clar viziunile"* sale, să răspundă nu atât considerabilei urgenţe de rezolvarea *"crizei politice"*, de care atât de grav suferă ţara, cât mai mult să-i facă *"emanatului său tovarăş de drum, Petre Roman"*, o propagandă lipsită de cuviinţă, cum se va vedea.

Ca acoperire a atacului ce avea să-l declanşeze cu subiectivele şi plinele de dedesubturi analize, a trecut mai întâi la înşiruirea unor extrase din presa străină, selectând după cum urmează:

"Le Monde" - Franţa - soluţia optimă ar fi înlocuirea actualului Premier, V.Ciorbea, prin convingerea reprezentantului aripei dure PNŢCD.

"The Economist" - înlocuirea cu un tehnocrat.

"Wall Street Journal" - consideră că Petre Roman, liderul Partidului Democrat, politician abil şi influent, ar susţine în continuare reforma, dacă ţărăniştii ar renunţa la Premierul Victor Ciorbea.

Toate aceste publicaţii subliniază aspectele periculoase ale crizei politice şi sugerează soluţii.

Ceea ce şochează, este hazardarea autorului din Wall Street Journal în a-l caracteriza pe Petre Roman tocmai dela New York, dovedind o totală lipsă de informare. Vom căuta să reparăm portretul liderului, abil şi influent, avut în vedere.

Astfel:

Coautor al confiscării Revoluţiei din 22 Decembrie 1989, însângerată de peste o mie de morţi şi mii de răniţi şi component al puterii conducătoare instalată imediat şi care a păstrat toate structurile comuniste în contra cărora oamenii şi-au dat viaţa, ca premier a dovedit o condamnabilă pasivitate (dacă nu mai mult) în ce priveşte descoperirea şi sancţionarea teroriştilor care, în zilele Revoluţiei şi în cele imediat după aceasta, fără discriminare au ucis oameni, au provocat distrugeri, incendii, crime peste care s'a aşternut o tăcere mormântală; în zilele de 14-15 Iunie 1991, sub ochii săi şi ai guvernului, cete de mineri şi aşa-zişi mineri, înarmaţi şi veniţi dela sute de kilometri, s'au dedat în Capitală la atrocităţi împotriva populaţiei paşnice, în special intelectuali şi tineri, au devastat sedii ale partidelor democratice, au ameninţat că vor reveni, indignând străinătatea; ca premier, a subscris la hârţuiala protestatarilor împotriva structurilor şi mijloacelor de tip comunist ale conducerii ţării, protestatari care s'au numit *"Fenomenul Piaţa Universităţii"*; ca fiu de nomenclaturist, a beneficiat de toate privilegiile care s'au acordat în timpul dictaturii comuniste, cu vilă în perimetru special, bursă de studii în străinătate etc., şi se vede că de aceea se opune cu îndârjire legiferării principiului *'restitutio in integrum'*, respectiv restituirea bunurilor confiscate de dictatura comunistă şi reparării oricăror prejudicii cauzate, conştient fiind că nerespectarea acestui principiu este o piedică la integrarea României în structurile atlantico-europene; pentru a fi primit partidul său - actualul P.D. - în Internaţionala Socialistă, a făcut o alianţă formală cu PSDR-ul (urmaşul Partidului Social Democrat antebelic, în prezent minuscul, care nu s'a alăturat actualmente declanşării crizei politice de către Petre Roman). Că în Septembrie 1991 *"tovarăşii săi emanaţi"*, au aranjat o nouă venire a minerilor în Capitală, spre a-l forţa să demisioneze din fotoliul de premier, scenariu care a reuşit nu fără uciderea a doi tineri cu focuri de armă trase din clădirea guvernului.

Dar cel mai devastator fapt al imaginii lui Petre Roman este acela care a avut loc la 29 Ianuarie 1990 şi la care autorul acestor rânduri a fost martor ocular. La acea dată, o coloană turbulentă de manifestanţi, pe la amiază, pornind din Piaţa Victoriei, a parcurs bulevardele, în trecere distrugând sediul Partidului Liberal, după care a stopat în Piaţa Rossetti, la sediul Partidului Naţional Ţărănesc. Se scandau asurzitor lozinci ca: *"Nu ne vindem ţara!"*, *"Vor să aducă moşierii să-şi ia moşiile!"* şi altele mai grave.

Unii manifestanţi au intrat în sediul PNŢ şi, la un moment dat, la etajul I, în balconul orientat către Piaţă, a apărut Petre Roman care a strigat coloanei cu care venise deslănţuind un tumult cutremurător: *"I-am demascat! Vor să vândă ţara"*. După oarecare timp, în dreptul porţii dela intrarea din curtea sediului, s'a format un culoar cu două frânghii şi prin acest culoar a fost condus Preşedintele PNŢ, Corneliu Coposu şi, ghemuit umilitor, introdus într'un tab militar care era staţionat *"întâmplător"* în faţa sediului PNŢ. Tabul a trecut printre manifestanţii care plouau cu aprobii frenetice. S'a pretins ulterior că tratamentul fusese improvizat pentru protecţie, deci Corneliu Coposu fusese în primejdie. Desigur, Petre Roman n'a uitat cele petrecute atunci. Am avut prilejul să discut cu Corneliu Coposu acest detestabil fapt şi dânsul era profund marcat de cele întâmplate şi de comportamentul D-lui Petre Roman. Direct sau indirect, toţi cei care ştiau de acest stupefiant eveniment, se întreabă cum, după alegerile din Noembrie 1996, a putut avea loc alianţa pentru guvernare între CDR şi PD, pe ce bază morală?

Continuare în pag. 5

PD, LA OBÂRŞIE

Urmare din pag. 1

Numai că, din păcate, PD, aşa cum a dovedit, şi-a schimbat doar părul, nu şi năravul. Cu timpul, partidul Domnului Roman a demonstrat că nu aparţine familiei democraţiei, ci *"obârşiei"* destabilizatoare, contrară interesului naţional. PSDR a rămas alături de CDR, la obârşia întemeietoare. Cu un tupeu caracteristic, liderii PD, în consens cu PDSR şi chiar cu dinozaurii dela PRM, acuză CDR, în principal, PNŢCD de anacronism şi desuetudine, cu toate că simpla evidenţă marchează contrariul. Partidul Domnului Roman este cel învechit, depăşit de istorie, sub masca demagogică a modernismului. Modernismul e doar un fard ieftin, care se topeşte imediat în contact cu temperatura exigenţelor contemporane. Anume proprietatea de drept şi justiţia reparatorie, fără de care nu e cu putinţă nici reforma morală, nici cea economică. PD se opune vehement restituirii proprietăţilor furate în regimul comunist şi justiţiei faţă de jaful comunist şi post-comunist. Privatizarea rămâne o vorbă goală, atâta vreme cât regimul proprietăţii e conceput fraudulos. Obârşia stalinistă şi neo-stalinistă îşi spune cuvântul. Dincolo de ideologie, însă, PD apără interese economice oculte. Acesta este şi motivul pentru care partidul fiului lui Valter Roman cere cu înverşunare schimbarea Premierului Ciorbea şi a întregului guvern, din care s'a autoexclus. S'a autoexclus în iluzia că va putea reveni pentru a ocupa posturi cheie, în domeniul economic şi strategic.

Numai că echipa guvernamentală, solidară şi competentă, s'a angajat ferm pe drumul reformei dure. PD şantajează în ideea că fără sprijinul lui parlamentar ne aşteaptă alegeri anticipate. Coaliţia guvernamentală, fără fesenişti, are, însă, capacitatea de a face reformă reală şi datoria să o înfăptuiască fără a ţine seama de un şantaj la cacealma. PD n'are decât să se întoarcă la obârşie. Cu în care alegerile anticipate l-ar exclude din Parlament.

Roxana IORDACHE

AFACEREA LUKOIL ŞI ŞANTAJAREA GUVERNULUI CIORBEA

Aurel BĂDĂIAN

O afacere de proporţii s'a încheiat recent prin privatizarea Rafinăriei Petrotel de pe Valea Prahovei. O parte din pachetul de acţiuini a fost preluat de concernul rusesc LukOil contra sumei de 300 de milioane de dolari. Afacerea a trecut relativ neobservată, presa limitându-se a comenta numai aspectul strict economic al afacerii fără a intra însă în amănunte, fapt care ar fi dus la dezvăluiri uluitoare privind modul în care a fost pusă pe roate vinderea Petrotel-ului către Ruşi.

În primul rând au existat declaraţii ale lui Liviu Luca, preşedintele Sindicatului Petrolier, care a scos în evidenţă faptul că prin această afacere în fapt Ruşii preiau piaţa românească a petrolului fapt care ar duce la o situaţie delicată pentru industria românească de profil şi care ar putea avea implicaţii profunde pentru viitor.

Afacerea LukOil are multe fapte necunoscute opiniei publice pe care le vom dezvălui. În primul rând, LukOil face parte din unul din marile trusturi ruseşti GAZPROM care aparţine Premierului Victor Cernomîrdin. Afacerea încheiată de Fondul Proprietăţii de Stat cu Luk Oil a avut un episod semnificativ pe care aşteptam ca analiştii politici să-l comenteze şi nu în ultimul rând oamenii politici. Este vorba de faptul că la semnarea contractului preşedintele lui Luk Oil a venit în geanta dipolmatică cu o invitaţie adresată premierului Victor Ciorbea de a vizita Moscova în primăvară semnată de omologul său rus, Viktor Cernormîrdin, dar invitaţia intra în vigoare numai după ce Românii semnau contractul de vânzare a pachetului de acţiuni către Ruşi. Contractul a fost semnat şi la câteva zile, purtătorul de cuvânt al Guvernului României a anunţat că Victor Ciorbea va face o vizită la Moscova, fără a menţiona însă dedesubturile încheierii afacerii. În fapt, contractul încheiat cu LukOil deschide o poartă către o puternică influenţă ruseassă în România, deocamdată în domeniul petrolului şi face parte dintr'un plan mai mare al Kremlinului de a investi mult în Ucraina, România şi Bulgaria pentru crearea unui coridor de influenţă rusesc în regiune, pe baza vechiului CAER, dar mult mai influent.

Este prima dată după Noembrie 1996 când Moscova condiţionează Bucureştiul, şantajându-l chiar. Parafrazând un vechi proverb putem spune că uneori sau chiar deseori şi cadourile ruseşti pot fi otrăvite. În cazul de faţă chiar mai mult decât atât.

Pe de altă parte, încheierea afacerii lui LukOil a intervenit şi într'un alt moment perceput ca atare de analiştii occidentali. Este vorba de criza din Golf unde România a ezitat mult timp în a-şi prezenta sprijinul faţă de Statele Unite, Preşedintele Clinton neamintind Bucureştiului în discursul său televizat despre o posibilă intervenţie a Washingtonului şi a Aliaţilor împotriva lui Saddam Hussein. O perioadă de timp Bucureştiul s'a limitat în a susţine voalat poziţia Moscovei care cerea rezolvarea crizei pe cale paşnică. O poziţie criticată de mulţi analişti care au văzut în această poziţie ezitările Puterii dela Bucureşti şi un semn că pe România nu se poate pune bază în momente cruciale.

Pe de altă parte ar mai trebui menţionat un fapt semnificativ legat de afacerea LukOil-Gazprom. Este vorba că marele trust rusesc se găseşte mai apropiat fostelor structuri sovietice şi în conflict cu noii afacerişti ruşi din gruparea lui Anatoli Cubais, liderul reformatorilor ruşi, care este văzută de mulţi analişti occidentali ca o alternativă pentru puterea în metastază a lui Elţân. Dacă această grupare va prelua Puterea la Moscova este de presupus că relaţiile cu România nu vor fi din cele mai bune datorită afacerilor făcute de Români cu Gaspromul şi tentaculele acestuia.

LukOil şi Tunetul în Deşert, două evenimente care pot compromite şansele României de integrare euro-atlantică datorită aceleiaşi politici duplicitare practicate şi de regimul Iliescu, şi iată care nu a fost uitată încă.

PERFIDIA LUI PETRE ROMAN

Mihai Stere DERDENA

Devine tot mai clar şi nădăjduim ca, încet-încet tot Românul să priceapă că nu Victor Ciorbea, ci Petre Roman obstrucţionează mersul reformei.

De vreme ce, în consens cu partidul lui Ion Ilici Iliescu, democraţii lui Petre Roman se opun cu aceeaşi înverşunare restituirii tuturor proprietăţilor imobiliare, naţionalizate ori confiscate de regimul comunist, înseamnă că reforma este subminată chiar în esenţa ei, ştiindu-se că la temelia unei sănătoase economii stă proprietatea privată.

Alt domeniu esenţial în care PD se împotriveşte cu tot atâta obstinaţie îl constituie accesul la dosarele secrete ale Securităţii. România-i singura ţară (dintre cele conduse de comunişti, până nu de mult) în care încă nu s'a votat o astfel de lege. Sunt atât de numeroşi adversarii acestui act legislativ de cea mai mare însemnătate încât, dacă acesta va fi vreodată aprobat, va avea şi mai multe lacune decât proiectul care există deja în Parlament, dar care nici în 1998 nu-i socotit urgent de nici o formaţie politică din coaliţia parlamentară majoritară.

Nu-i aceasta dovada cea mai limpede că, în nici o ţară, dintre cele ce de curând au scuturat jugul semisecular (în Rusia, evident, şi mai îndelungat) al comunismului, nu există atât de profundă aderenţă la acest sistem anacronic, ateu şi inuman ca în România? Prin urmare, să nu ne mai mintă politicienii panglicari că poporul român, care a dat cel mai ridicat procentaj de membri ai partidului comunist, n'a fost comunist.

Însă motivul real, care a declanşat criza guvernamentală şi a contribuit la retragerea miniştrilor PD l-a constiutui nu vreun punct al programului de guvernare, nici ritmul reformei economice şi nici legea (în faza de proiect) privind deconspirarea Securităţii, ci persoana Premierului Victor Ciorbea, pe care Petre Roman o vrea sacrificată. Se doreşte, cumva, înlocuirea primului-ministru din cauză că acesta nu şi-ar îndeplini mandatul cum se cuvine? Dimpotrivă, se cere stăruitor mazilirea lui Victor Ciorbea pentrucă acesta s'a dovedit un om al datoriei, prea capabil, care şi-a luat în serios, cu toată răspunderea şi capacitatea, funcţia de premier, mai cu seamă după remanierea guvernului, din Decembrie 1997, când a dat asigurări că nu va mai tolera acte de indisciplină din partea vreunui ministru, că nu va mai permite nici unui membru al executivului să critice vreo măsură a guvernului, adoptată prin consens, că adică şi-a propus, firesc, să devină mai decis, mai autoritar, aşa cum ar sta bine demnitarului cu cea mai grea muncă.

Pus, probabil de şeful PD să-l provoace pe Victor Ciorbea, ministrul Traian Băsescu (acum lăudat de cei care nu de mult îi ceruseră capul pentru împunerea taxei care-i poartă numele) a ieşit în faţă, criticând fără ruşine guvernul, al cărui membru era, şi principalul partid de guvernământ. Şi, pentrucă n'a binevoit să-şi ceară scuze ori să retracteze ipocritele-i declaraţii (căci *"prostul nu e prost destul dacă nu e şi fudul"*), este nevoit să demisioneze, lucru teribil de supărător pentru Petre Roman, care mai avusese un ministru demis. De aceea Roman a ţinut morţiş să se răzbune prin retragerea miniştrilor democraţi, după ce eşuă încercarea sa de a-l schimba pe premier. Aşadar, să fie fermitate şi autoritate în fruntea guvernului, dar nu faţă de Roman şi acoliţii săi.

Ca să nu existe nici o îndoială că excluderea celor doi miniştri ai PD (Severin şi Băsescu) din guvern a constituit pretextul pentru provocarea crizei guvernamentale de către Petre Roman, amintim analiştilor din ţară şi din străinătate un fapt extrem de important şi edificator, dar, se pare, uitat: la scurt timp după anunţarea demisiei, Traian Băsescu a proorocit că, în Ianuarie 1998, guvernul actual se va dezmembra, cum de altfel avea să se întâmple.

Cu alte cuvinte, gura păcătosului grăise adevărul că Petre Roman, perfid, necinstit şi vindicativ din vocaţie (al cărui loc e lângă Miron Cozma), se va răzbuna pe probul Victor Ciorbea, care va rămâne, nici vorbă, premierul postrevoluţionar cel mai bun.

MUZICĂ - VIDEO
CĂRŢI - ZIARE

CEREŢI CATALOAGELE GRATIS:

*DE CARŢI - PESTE 1,000 DE TITLURI
AVENTURI, ISTORIE, CARTI DE BUCATE, DICTIONARE, PARANORMAL, POLITISTE/SPIONAJ, RELIGIE/BIBLII, COPII, MANUALE SCOLARE, FILOZOFIE, COMPUTERE, BELETRISTICA, BEST SELLER, INDREPTARE, MEMORII

*CASETE/CD - PESTE 120 DE TITLURI
CANTARETI CELEBRI DE MUZICA POPULARA ,USOARA, DE PETRECERI SI ANIVERSARI, ROMANTE, COLINDE, BISERICEASCA, CLASICA, COMICI VESTITI, POP, POVESTI PT. COPII (SPUSE DE ACTORI CELEBRI)

* VIDEO - PESTE 40 DE TITLURI
COMICI VESTITI, TEATRU, FILME VESTITE (Dacii etc.) MUZICA SI DANSURI POPULARE, USOARA, COLINDE, POVESTI COPII, PARANORMAL, MANASTIRI, VEDERI, DOCUMENTARE, REVELION '95, REVOLUTIA '89

ABONAMENTE LA ZIARE ŞI REVISTE

CERETI FORMULARUL DE COMANDA:
Ziua, Evenimentul zilei, Romania libera, Rebus, Gazeta Sport, Lumea Magazin, Dosarele Istoriei, Femeia, Expres Magazin, Catavencu
si multe altele - La dvs. acasa prin:

ARTIMMEX INTERNATIONAL
Import-export & distribution of publications and media
3555 Don Mills Rd., Unit 6-530, Willowdale (Toronto) ONT M2H 3N3 CANADA
Tel. 416-493 4096 FAX:416-493 7266
PENTRU CATALOAGE: TELEFONATI SAU TRIMITETI ADRESAI

ARTA IPOCRIZIEI

Urmare din pag. 4

Şi nu este posibil decât un singur răspuns, acela că nu mai trăia Corneliu Coposu. Şi că partidul stă prost cu memoria.

Abordând *"Criza Politică"* în cadrul *"Şcolii de Duminică"*, Silviu Brucan a pus la curent teleşcolarii că în perspectiva rezolvării acesteia vor avea de văzut *"o premieră"* în sensul că: *"un partid mic, precum este PD-ul, deţine iniţiativa şi ofensiva în faţa unui partid mai mare, mult mai tare, mai influent în Guvern, în Parlament şi la Cotroceni. Toată lumea priveşte cum se mişcă P.D.-ul. De el depinde în momentul de faţă depăşirea crizei. Este o premieră politică pentrucă - după părerea mea - aceasta se datorează taciticii celor două partide. "Învăţarea tacticii face parte din învăţarea democraţiei", unde noi suntem la început. "Tactica politică face parte din arta militară şi conducerea unei bătălii". În istoria războaielor sunt multe cazuri în care o armată mai puţin dotată, mai mică, a reuşit să învingă o armată mai mare şi aceasta s'a datorat unei tactici mai iscusite. Mircea cel Bătrân, Ştefan cel Mare, Mihai Viteazu, au luptat în minoritate cu hoarde turceşti obţinând victorii pe câmpul de luptă datorită unei tactici abile, iscusite, şi cred că acesta este şi cazul în conflictul dintre PD şi PNŢCD."*

Aici îmi permit să intervin în ampla expunere cu care Brucan s'a lansat să convingă cu anticipaţie teleşcolarii că, prin iscusinţa tactică de nivelul Marilor Căpitani ai lui Plutarch, conducătorul PD-ului, Petre Roman, a şi câştigat bătălia şi cât de nepriceputâ a fost marea armată adversă nominalizată în PNŢCD, încât a intrat într'o *"fundătură"*, rezumându-se numai la două soluţii tactice ineficiente. Una monocoloră(?) şi alta ameninţând cu alegeri anticipate, care sunt după *"magistru"* o armă inutilizabilă, pentrucă sunt respinse de Preşedintele Constantinescu, de opinia publică, de sondaje, şi ar bloca reforma aproape un an, anulând implicit acordurile monetare internaţionale, investiţiile străine şi ar provoca absenteismul la urnele pentru votare.

Întorcând pagina, *"magistrul"* a elogiat superlativ PD-ul, pe Petre Roman, care nu s'a rezumat numai la schimbarea premierului ci, manevrând cu flexibilitate, a oferit o largă marjă prin declaraţia că singura formulă politică de integrare în structurile atlanto-europene este actuala alianţă guvernamentală, fixând astfel şi cadrul în care s'ar găsi soluţia crizei, ceea ce a forţat PNŢCD să cedeze şi să facă oferte de portofolii, exemplificate cu scena Tipătescu-Caţavencu din *Scrisoarea Pierdută* a lui Caragiale. Evident că nu a omis de a juca şi cartea că, în cazul unei moţiuni de încredere adăugând voturile PD-ului la Opoziţie, ar avea loc căderea subită a guvernului Ciorbea ceea ce, de altfel, ar fi spre binele ţării.

Datorită strategiei *"tacticianului"*, această bătălie va fi înscrisă în Istorie drept *"Victoria dela Şcoala de Duminică"*.

"Magistrului" Brucan îi revine din când în când îndatorirea să dea şi note în catalogul său invizibil, atât de temut de şcolari, studenţi şi chiar aleşi ai poporului.

Să-i dăm cuvântul:

"I-am dat patru lui Ciorbea pentru trei motive (respectiv cele arătate la Sesiunea Extraordinară, aşa că nu le mai repetăm). *"Tot patru, deputatului şi vice preşedintelui PNŢCD, Vasile Lupu, pentrucă nu a fost în stare să explice cum o Ordonanţă guvernamentală probată în Decembrie 1997 a fost prezentată acum la votul pentru asumarea responsabilităţii de către guvern. În plus că nu-i pot trece cu vederea grimasele care mi-au amintit de Bran, colegul lui Stan.*

Nota nouă lui Viorel Cataramă pentru energia cu care apără întreprinderile mici şi mijlocii, hărţuite şi împozitate până la falimentarea a jumătate din ele de către guvernul Ciorbea.

Alte note mari. Am doi de zece. Unul lui Isărescu, guvernatorul BNR pentru intervenţia energică în a opri hemoragia leului şi revenirea la matcă a dolarilor.

(Şi acum să ne ţinem!)

Îi mai dau un zece conducerii Partidului Democrat, lui Petre Roman şi celor care au popularizat în mass-media poziţia partidului: Radu Berceanu şi Alexandru Sassu, pentru inteligenţa tacticii politice cu care au reuşit să câştige bătălia cu un partid mai mare în guvern, mai mare în Parlament şi sprijinit de Cotroceni..."

După nu se ştie câte Protocoale verbale şi scrise, în sfârşit, în seara de 5 Februarie 1998, s'a semnat un Protocol (s'ar zice ultim) care ar fi pus capăt *"Crizei Politice"* pentru funcţionarea în anumite condiţii a Coaliţiei guvernamentale incluzând PD-ul.

Strategicul Petre Roman şi-a retras ostatecii (miniştrii şi secretarii de Stat) lăsând adversarul în *"minoritate guvernamentală"*, angajându-se mărinimos să-l sprijine în Parlament cu anumite condiţii umilitoare, echivalente cu o trapă sub funia spânzuratului. Capul lui Moţoc-Ciorbea a rămas pe umeri în suspensie, nu se ştie până când, poate până la 31 Martie.

Rămâne întrebarea QUO VADIS... COALIŢIA? Ex nihilo nihil.

Ca încheiere, un prea potrivit citat din Horaţiu:

PARTIURUNT MONTES; NASCITUR RIDICULUS MUS! (Munţii, în durerile facerii, au născut un ridicol şoricel).

Dezgustat de comedie, semnatarul acestor rânduri, după o oră de frecvenţă, s'a autoexmatriculat dela *"Şcoala de Duminică"*.

Adrian GRIGOROPOL

NECESITATEA CONFESIUNII COMUNISMULUI

Exemplul lui Fast

Radu DUNĂREANU

Între 14 şi 24 Februarie 1956 a avut loc cel de al douăzecilea congres al comuniştilor sovietici, unde Hruşciov a prezentat celebrul raport despre crimele abominabile făcute de Stalin. Totul însă a fost ţinut în deplin secret, ca de obicei. Datorită unui participant din partea comuniştilor unguri, raportul a ajuns şi în USA, studiat de Departamentul de Stat şi apoi pasat ziarului New York Times, ca fiind original. Singurul ziar comunist din afara lagărului sovietic, care a publicat raportul, în Iunie 1956, a fost The New York Daily Worker, organul de presă al filialei Americane a cominternului.

Mulţi agenţi ai cominternului din America au refuzat să creadă. Însă îndoielile au început să prindă teren. Unul din cei care au încetat să mai fie îmbătaţi de propaganda comunistă, la care a participat activ ani în şir, a fost celebrul scriitor Howard Fast. Totuşi şi lui i-a mai trebuit încă un şoc înainte de a se rupe definitiv de partidul comunist. Acest şoc a fost invazia sovietică în Ungaria toamnei 1956, declaraţia lui publică apărând în Februarie 1957, an în care, practic, PC din USA a încetat să mai funcţioneze.

Imediat în Rusia s'a declanşat o avalanşă de ură împotriva lui, deşi până cu câteva zile mai înainte H. Fast era cel mai tradus scriitor de limbă engleză în fosta Uniune Sovietică.

Ca nişte fideli agenţi cominterniştii, intelectualii români au participat cu elan la campania de ură contra lui Fast, corifeul campaniei fiind Zaharia Stancu, autoproclamat *clasic în viaţă*, de tristă amintire, care în *Gazeta* (lui) *Literară* unde era director a publicat un vehement articol agramat şi vulgar ca şi toată scrierea lui, intitulat *Cu sau fără Fast*. (Subsemnatul a ironizat scrierea lui Stancu şi ulterior şi vina asta a atârnat în balanţa condamnării de şapte ani).

La bătrâneţe, destul de recent, H. Fast şi-a publicat memoriile, încercând să explice cum şi de ce a devenit comunist. Pretinde că e cinstit în explicarea evenimentelor. Cazul lui este extrem de interesant pentrucă, chiar şi la sfârşitul zilelor, nu a putut scăpa de idiotica obsesie tipic comunistă, cum că alţii sunt vinovaţi, dar ideologia în sine a fost bună. Nu vă sună familiar, ca şi în România?

Fiu de Evreu imigrant din Ucraina, Fastov a devenit ulterior Fast şi rămâne ca unul dintre cei mai prolifici, talentaţi şi de succes scriitori de adevărată literatură. Originea lui naţională şi starea economică precară a familiei lui l-au făcut să devină intelectual de stânga, asociindu-se în mod firesc cu nume ca Chaim Suller, Rosenberg şi alţii. De aici şi până a fi recrutat de comintern a fost doar un sfert de pas.

Fast zice cu ardoare că el nu are cunoştinţă de cazuri în care Sovietele au folosit comuniştii americani în scopuri de spionaj. De aceea, împotriva tuturor dovezilor istorice, Fast încă mai crede în nevinovăţia cuplului Rosenberg şi a altora care au vândut secrete Sovietelor.

Totuşi, trebue să-i dăm credit că, fiind un adevărat intelectual, înţelege cauzele eşecului comunismului în toată lumea... *cei mai mulţi care conduc naţiuni, secte, sindicate, partide comuniste... şi alte feluri de organizaţii, sunt clinic dezechilibraţi mintal... dorinţa (lor) de a fi la putere îşi are originea, cel puţin, în personalitatea lor paranoică.*

De aceea, în analiza sa, Fast agreează cu ideea raportului lui Hruşciov cum că tragedia cea mare, în cazul crimelor lui Stalin, constă în obsesia că aceste crime s'au făcut pentru binele maselor.

Nu vă sună şi asta familiar, cu justificarea cominterniştilor români, cum că partidul nu greşeşte şi nu mai *ăla* e vinovat?

Spre deosebire de pseudoromânii în discuţie, foşti potentaţi ai cominternului, Fast recunoaşte că partidul său a fost bazat pe o teorie rigidă, guvernat de idei ce nu erau relevante pentru poporul american şi nu erau pragmatice şi că primea semnalul dela Soviete cum să acţioneze, dar niciodată contra Sovietelor. În plus, Fast este unul dintre puţinii lui coreligionari care a realizat adevăratul antisemitism: cel comunist şi sovietic.

Parcă şi aici situaţia e la fel ca şi în România, unde comuniştii de ieri sunt deghizaţi în naţionalişti şi anti-evrei, continuând a purta făclia antisemitismului marelui împuşcat.

O altă obsesie a lui Fast este şi aceea că membrii cominternului şi ai partidului comunist nu erau în nici un fel subvenţionaţi de către Sovietele-mamă.

Propriile lui memorii îl dau de gol: oare a fost întâmplător că i s'a decernat *Premiul pentru Pace Stalin*, în anul în care perechea Rosenberg a fost executată pentru trădare şi spionaj, tocmai lui - unul din apărătorii înverşunaţi ai lor? Să nu uităm că *premiul* în discuţie era însoţit de $25 de mii US, o adevărată avere la începutul anilor '50!

Adevărul însă îi apare clar în Octombrie 1956 când, Sovietele simţind că se va rupe din alinierea comunistă, încearcă să-l mituiască cu $600 de mii US, sub masca plăţii drepturilor de autor, plăţi care, zic Sovietele, rămăseseră în urmă. Când Fast refuză arginţii trădării lui anterioare, campania de ură şi antisemitism se dezlănţuie şi contra lui, sub bagheta Sovietelor.

De ce am scris aceste rânduri, la 41 de ani dela consumarea evenimentelor?

Pentrucă povestea asta cu Fast ar putea avea morala ei pentru aşa-zişii intelectuali din Ţara care au slujit cominternului, o putere străină, au fost plătiţi gras pentru acceptarea lor în familia lui Iuda. Sadoveanu, Arghezi, Călinescu et jusdem farinae sunt trecuţi în nefiinţă. Mărturia lor nu poate fi auzită, în afară de cazul în care au lăsat vreun manuscris sincer, dar nepublicat.

Mai sunt însă intelectuali, unii chiar scriitori, e drept nu de statura lui Fast, care ar trebui să vorbească deschis, să ne explice cum de au fost atraşi pe panta trădării propriei lor culturi naţionale, ce plăţi au primit? Mai sunt în viaţă foşti potentaţi ai cominternului care ne pot lumina cum erau ei plătiţi de Ruşi ca să acţioneze contra propriei lor naţiuni, admiţând că unii din ei făceau parte prin sânge şi educaţie din naţiunea română.

Un mister care ar trebui dezlegat este şi acela al unor foşti deţinuţi politici care, la venirea lui Ceauşescu, din duşmani ai clasei muncitoare au devenit membri de partid şi sârguincioşi constructori ai noii culturi, activişti ai formelor comuniste de cultură şi mass-media.

Şi *Saşa* Ivasiuc şi Caraion sunt morţi acum, ultimul îmbibat de propria lui ură contra unei generaţii naţionaliste cu care nu s'a putut măsura, dar mai sunt încă vreo câţiva în viaţă care ar putea să ne lumineze pe noi, cei ce nu am înţeles, atunci, *mersul istoriei!*

De aceea zic că timpul nu e trecut şi, urmând exemplul lui Fast, comunismul şi foştii comunişti care acum se boiesc în naţionalişti, să se apuce de scris şi să le citim confesiunile lor.

Măcar acum, în al doisprezecelea ceas, să fie cinstiţi, dacă nu cu noi, măcar cu ei înşişi.

Dar mă bântuie bănuiala că cer prea mult...

ALIANŢA CIVICĂ, UN POL AL SOCIETĂŢII CIVILE DE CARE CONVENŢIA ARE NEVOIE

Bogdan COSTEA

Nu puţini au fost cei din opoziţie care au spus că, de fapt, Alianţa Civică este cea care conduce ţara, că această organizaţie care face parte din Convenţia Democrată ar avea oameni infiltraţi în toate ministerele şi că cuvântul liderilor săi este lege pentru conducătorii ţării. La prima vedere, aşa s'ar părea că stau lucrurile. Nu trebue să uităm faptul că Preşedintele Emil Constantinescu şi-a început cariera politică în calitate de membru al Alianţei Civice, grupare care l-a şi propulsat în fruntea candidaţilor C.D.R. la preşedinţia ţării. De asemenea, nu trebue uitat faptul că, dacă stăm şi ne gândim bine, Alianţa Civică are în rândurile sale cele mai mari personalităţi ale vieţii culturale, artistice sau profesioniştii desăvârşiţi în anumite domenii de notorietate, din cei 15.000 de specialişti pe care îi menţiona C.D.R. înainte de alegeri, cel puţin 10.000 aparţinând Alianţei Civice. Că cei din coaliţie nu au apelat la serviciile lor, asta-i altă discuţie...

În aceste condiţii, am urmărit cu mult interes un interviu al Doamnei Ana Blandiana, preşedinta Alianţei Civice, cu atât mai mult cu cât ştiam că este un personaj care apare foarte rar la televiziune sau în cadrul unor astfel de întâlniri. Şi am rămas mirat să constat că ruptura dintre Alianţa Civică şi Convenţia Democrată pare iminentă! Cei despre care se spune că ar conduce ţara sunt la un pas de a părăsi puterea, nemulţumirile Doamnei Ana Blandiana fiind legate mai ales de faptul că în cadrul C.D.R. nu mai funcţionează o colaborare ca în anii precedenţi, că P.N.Ţ.C.D. deţine aproape toate pârghiile deciziei şi nu se mai consultă cu aliaţii săi. Alianţa Civică dăduse şi un ultimatum C.D.R., data de 31 Ianuarie 1998, pentru ca aceasta să se restructureze şi să înceapă să funcţioneze ca înainte. Termenul, însă, a fost prelungit, căci, Alianţa a considerat că actuala criză politică nu trebue alimentată şi de un astfel de conflict.

Şi atunci, de unde rolul conducător al Alianţei Civice? Doamna Ana Blandiana nu e de acord nici cu apartenenţa Domnului Emil Constantinescu la această formaţiune. Din 1993, actualul preşedinte al ţării nu mai este membru al Alianţei Civice, el înscriindu-se în P.N.Ţ.C.D. în momentul în care a fost numit preşedintele C.D.R. şi candidat la alegerile din 1996. De asemenea, dintre actualii miniştri, Alianţa Civică are doar trei reprezentanţi, Domnii Ion Caramitru, Andrei Marga şi Iosif Bruckner, deşi a propus o serie de personalităţi marcante pentru fiecare minister în parte. Din păcate, şi de aici o altă supărare a Doamnei Ana Blandiana, toate propunerile Alianţei Civice au fost tratate cu superficialitate, căci majoritatea celor propuşi erau specialişti, tehnocraţi, iar actuala putere a vrut să impună un guvern politic.

Dacă conflictul P.D. - C.D.R., care a măcinat puterea, iată că un altul se arată la orizont. Din fericire, Alianţa Civică nu are agresivitatea şi dorinţa celor din P.D. de a ieşi în faţă, aşa că preferă să lupte pentru restructurarea C.D.R. din interior. Numai că, dacă toate încercările sale vor fi sortite eşecului şi se vor lovi de un zid, nu este exclus ca şi răbdarea Alianţei Civice să ajungă la capăt. Iar pierderea acestui pol foarte important din cadrul C.D.R., cel al societăţii civile, ar însemna, practic, destrămarea Convenţiei.

CIRCARUL DIN SENAT

Haider DENAMI

Vestit, de mult, prin comportament de panglicar şi de apărător al rânduielilor comuniste, Gheorghe Dumitraşcu, membru perpetuu al Senatului din partea PDSR şi profesor universitar, a declarat recent într'un intreviu, publicat în numărul 845 al cotidianului *"Oglinda"*, că partidul său a avut *"un guvern bleg"*. De ce era bleg cabinetul pedeserist condus de Nicolae Văcăroiu? Pentrucă - răspunde intervievatul - *"n'a luat măsuri asupra duşmanilor de atunci ai patriei şi a potenţialilor duşmani."*

În opinia acestui demagog, tipic caragialesc, guvernanţii pedeserişti au fost *"idealişti"* şi *"visători"*. Numai, sucind semantica, s'ar putea zice aşa ceva despre cei ce au ucis, au mintit şi au furat cât au putut, însă burduşind închisorile cu infractori prăpădiţi, care n'aveau destui bani ca să-i cumpere pe judecători, iar pe marii hoţi absolvindu-i de orice osândă şi lăsându-i pe toţi liberi ca să-şi facă mereu mendrele. Chiar habar n'are acest fals profesor că PDSR a intrat deja în conştiinţa alegătorului de rând ca partid al corupţilor?

Iată ce declară senatorul impostor: *"Este evident ca oricine încearcă astăzi nu să atace ci doar să facă aluzii la puterea PNŢCD va avea de suportat rigorile unui aşa-zis aparat judecătoresc, unui aşa-zis aparat poliţienesc"*. Nici că se putea pronunţa o minciună mai sfruntată. Căci de-ar fi fost aşa cum afirmă acest mincinos, l-am fi văzut, măcar, pe Ion Ilici Iliescu la răcoare, lângă Miron Cozma, iar Gheorghe Dumitraşcu n'ar mai fi îndrăznit să jignească atât de grav principalul partid din guvernământ.

Culmea incoerenţei este atinsă de acest parlamentar caragialian când spune că *"noua putere nu este democratică, nu este nici antidemocratică, este totalitară spre dictatură"*.

Înţelegi ceva, stimate cititor, din această stupizenie, tipică personajelor din *"O scrisoare pierdută"*? Numai că ne aflăm la peste o sută de ani dela premiera capodoperei dramaturgiei noastre, iar nonsensul a fost rostit nu de un om oarecare, ci de un ales al poporului în Sfatul Ţării. Bine a procedat ziaristul George Călin că a titrat interviul cu aceastăuriaşă prostie.

Vai de această democraţie în care agramaţii, oligofrenii, mincinoşii, hoţii, panglicarii şi securiştii decid soarta bietei noastre ţări!

ROMÂNIA LA RĂSCRUCE

Urmare din pag.1

şi în trecut Convenţia Democrată, dar nu suficient şi, mai ales, nu în ţară. Sprijinul dat Convenţiei în afara ţării e bine venit, dar are un efect electoral foarte apropiat de zero. Rezultatul alegerilor din 1996 ne-a bucurat pe toţi, dar să recunoaştem că ne-a cam surprins. După cum ar fi bine să recunoaştem că nu am contribuit la el în măsură suficientă. Românii din exil ar trebui, cred, să-şi facă auzit cuvântul *în ţară* în eventuala campanie electorală. Acolo ar trebui înfiinţat pe perioada campaniei un Consiliu, Comitet etc. (numiţi-l cum doriţi, nu asta contează) format din personalităţi ale exilului care să-şi expună punctul de vedere în mass-media şi care să susţină direct Convenţia Democrată. Efectul electoral al unei astfel de acţiuni nu ar fi, cred, neglijabil. Desigur el nu trebue supraestimat, dar ce-ar fi să ne imaginăm că el ar fi suficient ca, în caz de victorie, Convenţia să nu mai fie obligată să se implice în coaliţii dezonorante şi extrem de costisitoare, cum a fost cea cu PD-ul. Indiferent care ar fi rezultatul, procedând astfel, Românii din exil vor avea conştiinţa împăcată că îşi vor fi ajutat ţara într'un moment de răscruce al ei. Pentrucă, repet, în cazul alegerilor anticipate (dele bunul Dumnezeu să nu aibă loc) miza ar fi foarte mare: intrarea României în secolul XXI sau rămânerea ei în bicisnicia veacului *ruşinii umanităţii*, pe care din fericire îl vom încheia în curând. Şi vor fi contribuit, poate, la modificarea imaginii despre exil a Românilor din ţară, a unora din ei măcar, ceea ce n'ar fi puţin lucru.

Cristian PĂVĂLUCĂ

PLANURI PRECISE FĂCUTE CU ANI ÎN URMĂ

- II -

Aurel Sergiu MARINESCU

În urma prăbuşirii comunismului în Europa, s'a constatat că activităţi ilegale cu caracter mafiot ca trafic de droguri, spălarea banilor, asigurarea *"protecţiei"*, furtul dela stat, reţele de prostituţie, vânzare de armament, furt de proprietate intelectuală, împrumut de bani cu dobândă, furt organizat de maşini, contrabandă cu minerale radioactive ca uraniu îmbogăţit, mercur, toate aceste activităţi sunt dirijate de KGB pentru a destabiliza ţările europene. S'a mai descoperit că acelaşi KGB a făcut legături în lumea întreagă şi alianţe cu alte organizaţii etnice criminale.

După 1980, mafia rusă a cunoscut o rapidă dezvoltare, dar când s'au descoperit legăturile KGB cu organizaţiile criminale, KGB a intrat în panică, a distrus documente, apoi calm, şi-a continuat activitatea, numai că o perioadă de timp, a lucrat mai prudent. Asemenea activităţi se petrec şi în România, dirijate de fosta-actuala Securitate, în special în Germania.

Imense sume de bani şi uriaşe cantităţi de bunuri de artă, antichităţi, metale preţioase, diamante, icoane, au dispărut din Rusia ca prin farmec. Nu pare familiar cu cele întâmplate şi în România? Unde s'au *"evaporat"* conturile secrete ale lui Ceauşescu, conturile UTC, CC al PCR, Sindicate, conturile operative ale Securităţii care activa în străinătate, conturile Comerţului Exterior ş.a.? Ca şi în Rusia, sumele în valută au fost depuse în bănci occidentale, iar alţi beneficiari au cheltuit uriaşe sume lichide, investind în străinătate sau *"privatizând"* în propriile lor ţări. În acelaşi timp în Rusia au apărut în timp record un Vladimir Gusinski - cu 400 milioane dolari, Vladimir Potanin - 700 milioane dolari, Berezovski 3 miliarde dolari (al 97-lea dintre cei 200 cei mai bogaţi oameni din lume după Forbes). Păstrând proporţiile şi România are un Stănculescu, general din armată bancher la Londra, Cataramă, Soros, fraţii Păunescu, Voiculescu, Hrebenciuc şi în capul listei A. Năstase, cât şi alţii. Numai din lista celor care au activat în sectorul bancar pe timpul lui Iliescu s'au creat câţiva mari miliardari ca : Alex. Dinulescu, Sever Mureşan, Vasile Bostan, Dan Pascariu, Răzvan Temeşan, Ana Capetti, Gh. Dragodan, Marcel Ivan, Steriu Popescu, Tudor Stănică, Gigi Kent, Uic Alexandru, Florea Niculescu, Leonida Teohari, Grigore Malmuţ şi alţii, numai că averile lor nu sunt decât estimate, bineînţeles, în sute de mii sau milioane de dolari.

În Rusia s'a traficat material nuclear, ex. 4 tone de berliniu în 1993, de o grupă conspirativă a crimei organizate supravegheată de KGB şi în afacere au fost implicate personalităţi din guvernul rus; în România s'au expediat garnituri de tren cu petrol, zeci de mii de tone, în Iugoslavia încălcându-se embargoul impus de ONU, cu implicarea de asemenea a unor personalităţi politice.

În timp ce în Rusia 1/4 din populaţie este sub pragul sărăciei, iar în ultimii 5 ani veniturile populaţiei au scăzut cu 40%, şomajul a crescut, sărăcia este fenomen de masă cu multiple probleme sociale, ca lipsa de locuinţe, dezertări din armată, sinucideri, dezorganizare cu regrete pentru conducerea bolşevică stalinistă din trecut, crima organizată formată tot din foştii KGB-işti depune miliarde de dolari furaţi din fosta URSS, din vânzarea drogurilor şi alte activităţi criminale, în băncile secrete (off shore) din Antile şi Caraibe.

Indivizi care au lucrat în KGB s'au întâlnit în Caraibe cu mafia italiană şi traficanţii columbieni, la cererea Ruşilor, spre a face legături între ei toţi şi a stabili rutele de distribuire a heroinei din Columbia. Sunt cunoscute Aruba, Antigua, insulele Cayman, St. Marteen, Bermuda, Bahamas, pentru secretul şi uşurinţa cu care un cetăţean străin poate deschide un cont. În Cipru, Ruşii au 6 bănci. În urma tranzacţiilor lor din vânzarea narcoticelor, le revine 50 miliarde dolari (total vânzarea anuală este 500 miliarde dolari) ce merg în Caraibe. Interpolul a legat aceste depuneri de creşterea numărului de turişti ruşi în Caraibe în ultimele 18 luni. În Antigua, în ultimii 4 ani, la o populaţie autohtonă destul de săracă, de 63.000 locuitori, s'au deschis 4 bănci cu proprietari ruşi şi una ucraineană.

Şi Românii au ajuns în reţelele internaţionale ale traficanţilor de droguri, iar băncile suedeze, în special, au mulţi depunători români. De asemenea şi Românii sunt implicaţi în activităţi criminale la scară internaţională: furt de autoturisme, trafic de uraniu, mercur, arme, reţele de prostituţie ş.a., iar din ţară s'au scos obiecte de artă din patrimoniul naţional, de valoare, antice, icoane etc.

Din lipsa sau proasta calitate a unor produse cât şi din lipsa locurilor de muncă, combinate cu dorinţa de a câştiga mult fără a munci zilnic, mii de Ruşi trec legal frontiera finlandeză, de unde cumpără tot ce se poate specula în propria lor ţară; unii ajung în Polonia, Germania, China etc., tot în acelaşi scop. La rândul lor, Românii, din aceleaşi cauze, năvălesc în Grecia, Turcia, Liban, Siria şi unii ajung chiar mai departe, în Iran, China, Thailanda, în acelaşi scop al speculei, al comerţului la *"negru"*. Şi dacă adăugăm numărul mare de generali (1.700 în Rusia) disproporţionat faţă de efectivele militare (la noi doar câteva sute), dacă adăugăm întreprinderi scoase la licitaţie spre a se privatiza şi câştigate de cei ce ofereau cu jumătate mai puţin din ce oferea competitorul străin, întreprinderi nerentabile de stat subvenţionate de stat ca în comunism, întreprinderi ce cu *"sprijin de sus"* au scutiri de jumătate din taxe, şi încă multe aspecte similare, avem aproape întreg tabloul celor ce se petrec în Rusia şi exact în România, ceea ce ne face să credem că se aplică aceeaşi reţetă.

TEC
THE EUROPEAN CONNECTION
LEGATURA DVS. PERMANENTA CU ROMANIA
PENTRU PRIMA DATĂ ÎN CANADA
O COMPANIE ROMÂNEASCĂ DE TRANSPORT AERIAN DESCHIDE O RUTĂ ÎNTRE BUCUREŞTI ŞI TORONTO
JARO & TEC
UN PREŢ INCREDIBIL
Toronto-Bucureşti şi retur
$ CAD 799
Toronto-Timişoara şi retur
$ CAD 799
EXCLUSIV PRIN TEC
Cele mai bune preţuri pentru călătorii către orice destinaţie şi servicii sunt GARANTATE
PACHETE ALCĂTUITE DE DVS.
25lb=$59.33
peste 25lb $3.79Kg.
• Livrare la domiciliu în Bucureşti şi marile oraşe
NUMAI ÎN 24 DE ORE , SPECIAL:
* O FLOARE PERSOANELOR IUBITE DIN ROMÂNIA
* ARANJAMENTE FLORALE ŞI TORTURI PENTRU DIFERITE OCAZII
* PACHETE TIP ALIMENTE DIN DEPOZITUL BUCUREŞTI
• CURIER SĂPTĂMÂNAL TORONTO - BUCUREŞTI (PUTEŢI TRIMITE SCRISORI, ACTE ETC...)
• TRANSFERURI DE BANI ÎN BUCUREŞTI ŞI ÎN ORICARE ORAŞ DIN PROVINCIE
VACANŢE ÎN CUBA, MEXICO, FLORIDA...
1808 Danforth Ave., TORONTO, Ont., M4C 1H8
Tel: (416) 463-6000 * Fax: (416) 463-7990 * Tol free: (800) 335-5641
MONTREAL, Quebec, Tel: (514) 489-2520

Scrisori esenţiale

CUI I-A TRECUT TIMPUL ?

Teodor BRĂILEANU

Domnule Adrian Năstase,

Sunt complet sigur că oricine va înţelege ceea ce vă spun eu în cele ce urmează, în afară de domnia voastră. Cu cât adevărul este mai evident în viaţa noastră de azi cu atât vă luptaţi din răsputeri să-l răsturnaţi cu argumente învârtite şi răsucite, cu care de 50 de ani oameni ca domnia voastră au întors pe dos evidenţele.

În socialism eram pe noi culmi de progres şi civilizaţie (tremurând de frig şi foame, chemaţi şi Duminica la lucru, cu Securitatea în spate de nu puteam crâcni), apoi şapte ani ne-aţi tot vorbit de libertate, de separarea puterilor în stat şi mai ales de acea abstractă macrostabilizare (mergând din degradare în degradare, haos în agricultură, cu pământul redat - până la o limită teoretică de 10 ha. - în realitate nici o palmă, fiindcă totul a rămas la grămadă, ceapeurile devenind asociaţii manipulate de aceiaşi şefi mici din comunism, în întreprinderi şmecheria şi nemunca au dus la vânzarea utilajelor şi mai ales a sufletelor, la stagnarea producţiei, fiindcă nimeni nu mai cumpără produse depăşite calitativ, stocurile au crescut şi subvenţionarea falimentului a golit bugetul.

În comerţ s'au repezit cei care au avut bani şi relaţii, tot din foşti, ducând ţara la o inflaţie alarmantă, în politică foşti activişti, securişti şi şefi în administraţia statului socialist s'au repezit şi au făcut din fostul partid comunist cioburi din grupări de prieteni, partide toate de stânga, dela un oarecare partid comunist, la cel socialist (Mohora), socialist al muncii (Păunescu-Verdeţ), PUNR (naţionaliştii din partidul comunist Funar, Gavra, Tabără), mari beneficiari ai comunismului), PRM (aripa culturală şi securistă a partidului comunist), Furo (Ungur antimaghiar, culmea!). Miţura Arghezi - mediocritatea mediocră dintre actriţe, o ratăcită moral, politic şi ideatic, (un rebut al marelui Arghezi, precum Gabriel al marelui Bacovia!) în jurul celui mai obraznic şi mai scelerat personaj pe care l-a creat comunismul, prin nasul pe care i l-a dat familia Ceauşescu (şi banii lui Eugen Barbu), C.V. Tudor.

Deşi veniţi dintr'o familie de mari comunişti, socrul fiind ministru sub Ceauşescu, sunteţi jurist, un om ce demonstrează o capacitate de a privi lumea printr'o sferă mai largă.

Numai că fiind intrat în politică punctul de vedere, sau privirea asupra realităţii, o faceţi *"printr'un filtru partizan"* ca să vă folosim o metaforă. Căci una este realitatea - aceea a ***adevărului absolut*** al albului alb şi al negrului gri, alta aceea a adevărului relativ - a albului murdar şi a negrului gri şi cu totul alta aceea a ***adevărului necesar***, cu care *"operează"* partidele politice, cu precădere cele de stânga şi cele care fac total partidele comuniste. *"Nimic nu este adevărat,* (spun comuniştii), *decât ceea ce foloseşte cauzei"*.

După şapte ani aţi folosit minunata moştenire a unui stat bine organizat în sistem poliţienesc şi administrativ şi o mentalitate inoculată de o cea mai activă propagandă, pornind dela familie, şcoală şi viaţă publică, când, totuşi realitatea nouă a ţării a reuşit să vă scoată din frunte - dar nu şi din viaţa socială - v'aţi agăţat de ultimul pai - naţionalismul.

Acum - pe acest fundament labil - vreţi să realizaţi o alianţă a partidelor naţionaliste, evident să folosiţi şi termenul de stânga, termen pe care-l subînţelegem şi-l ştim clar. Dar cum puteţi să intraţi într'un domeniu care aparţine adversarilor domniei voastre, naţionalismul? Aveţi domniile voastre un program - şi în suflete - acel ceva care înseamnă naţionalismul românesc? Noi, Românii, suntem peste 90% ortodocşi, creştini. Ce legătură aveţi cu creştinismul, când îndrăzneţul agresiv de Domn Ion Iliescu a declarat de două ori - o dată că e *"ateu"*, şi când şi-a dat seama de gafă a întors-o spunând că e *"agnostic"*, ceea ce este o mare minciună. Orice i se poate reproşa, dar că nu ştie şi nu cunoaşte nimic din filosofie, el care ştia atât de bine să combată religiile, fiind autorul conceptului de educaţie ateistă a tinerei generaţii, cum pot fi acestea calificate decât minciuni, cerute de adevărul necesar.

Naţionalismul la noi, înseamnă cunoaştere, respectarea tradiţiilor, a celor ce ne vin dela moşi şi strămoşi. Cum puteţi prelua domnia voastră - partidele de stânga - tradiţia românească din moment ce totul porneşte la Dvs. din 1924, când s'a înfiinţat partidul comunist şi din 1947, când s'a înlăturat monarhia printr'o lovitură de stat? Vă puteţi revendica unul din Dvs. descinzând din Buerebista şi Decebal, Regi de marcă ai Daciei? Din voievozii care au urmat ce însemnau a fi regi pe viaţă? Un domnitor şi un voievod n'a fost decât un conducător unic, un severan, adică un rege. Chiar şi Alexandru I. Cuza a avut acest statut.

A fi naţionalist, la noi Românii, înseamnă a ne pomeni cu pioşenie martirii şi eroii. Ce-aţi domniile voastre de cei pieriţi în războaie, în munţi, opunându-se comunismului cu arma în mână şi în puşcăriile cu care aţi umplut ţara după luarea puterii în 1947? Nimic altceva decât ponegrire.

Naţionalismul nostru respectă cu sfinţenie naţionalismul şi valorile altora. Ce atitudine aveţi domniile voastre faţă de Evrei, faţă de ţigani şi mai ales faţă de Maghiari? Dar faţă de capitalism care este astăzi în lume forma dominantă şi productivă a economiei?

Domnule Năstase, oricât v'aţi pricepe la învârtirea cuvintelor, la manipularea fanatizaţilor şi revanşarzilor peste realitatea noastră românească, nu mai puteţi trece.

Ar fi trebuit să prindeţi, să vedeţi şi să meditaţi adânc asupra expresiei scăpate de un fost crainic al televiziunii, Ion Marinescu, care, în discuţia avută cu dânsul la postul Dvs. de televiziune Super Nova, a încheiat semnificativ cu : *"Haideţi că ne-a trecut timpul... de emisiune."* Aşa este: v'a trecut timpul atât Dvs. cât şi acestui crainic al comunismului.

Scrisori din ţară

George GEORGESCU

Ca orice dezrădăcinat, am lăsat în urmă o parte din fiinţa mea, căci rădăcinile înfipte adânc în glia strămoşească nu au putut fi smulse în întregime de furtuna care a răvăşit Ţara şi ne-a împrăştiat în toate vânturile. Am găsit pe acest meridian un climat de pace socială, linişte şi toleranţă, în care am încercat să uit coşmarul trăit, după ce miam lins în tihnă rănile. Dar uitarea nu a venit, deoarece au rămas în urmă un mănunchi de vise neîmplinite şi amintirea unei tinereţi risipite. I-am lăsat în Ţară să doarmă în mormintele lor uitate, pe cei care mi-au dat viaţă, am abandonat cărţi de mare valoare ce miau îmbogăţit universul spiritual şi m'am despărţit de rude apropiate şi prietenii cei mai buni, alături de care am visat, am suferit în detenţie şi am militat pentru Dreptate, sperând că într'o zi ne vom bucura de toate cele binecuvântate de Dumnezeu, într'o ţară liberă şi prosperă.

Liane invizibile mă ţin strâns legat de cei rămaşi acasă, ei constituind legătura mea de suflet cu lumea şi atmosfera locurilor unde am văzut lumina zilei. Scrisorile pe care le primesc cu regularitate, le aştept cu bucurie şi înfrigurare, lectura lor având asupra mea efectul unui drog de care eşti total dependent, dar care dăunează sănătăţii, căci după ele rămân cu un gust amar şi mă copleşeşte un sentiment de tristeţe, deoarece mesajul lor este demoralizant. Tonul tuturor scrisorilor primite, la început plin de entuziasm şi optimism, a căpătat dela o vreme o tentă decepţionantă. Îmi aduc aminte cum îmi descria un prieten atmosfera din Bucureşti, în acea noapte feerică de carnaval, în care s'a anunţat victoria în alegerile prezidenţiale a candidatului nostru, al Convenţiei Democrate Române. *"Pe străzi a fost un adevărat delir. Nimeni nu a închis un ochi de fericire că Iliescu fusese răsturnat. Şoferii claxonau fără întrerupere străbătând străzile arhipline ale oraşului, oamenii se îmbrăţişau având lacrimi de bucurie în ochi şi, poate n'ai să crezi, şampania a curs gârlă".*

Asta a fost atunci, când toată lumea era încredinţată că frumoasele promisiuni de care se făcuse o adevărată risipă în campania electorală vor prinde viaţă şi, după atâţia ani de suferinţe şi privaţiuni, vor veni zile mai bune. Mulţi au murit însă în aşteptarea acelor zile, fără a vedea pe masa de Paşti o bucată de miel, sau pe cea de Crăciun tradiţionalele sarmale. Pensionarii mai ales, care constituiseră masa de manevră a politicii lui Iliescu, acum nu-şi puteau permite nici măcar cumpărarea antinevralgicelor contra durerilor de cap pricinuite de Tranziţie. Ca un blestem, peste toate aceste necazuri ale existenţei, vechi metehne care ţin de procedeele folosite în regimurile cu un aparat intern de spionaj şi supraveghere superdimensionat, au rămas să ne cenzureze libertatea câştigată cu atâta suferinţă.

În anul care a trecut, am trimis rudelor apropiate şi prietenilor din Ţară, un mare număr de scrisori în care am introdus şi articole de ale mele, apărute în presa de aici. Ei bine, cu două sau trei excepţii, majoritatea nu au ajuns la destinaţie nici până în ziua de azi, deşi unele au fost expediate recomandat, cu recipisa de primire-predare. Un bun prieten a primit scrisoarea mea introdusă într'o pungă de plastic sigilată, cu textul ilizibil deoarece se simulase că *"a intrat la apă"*. Ducându-se la oficiul poştal să întrebe de ce a sosit în halul acela de deteriorată, i s'a răspuns cu un zâmbet plin de candoare: *"Probabil a fost inundaţie"*. Mă întreb, unde anume să fi fost inundaţie, deoarece în Ottawa aşa ceva nu s'a întâmplat niciodată. Şi apoi, chiar prin absurd, dacă avionul ar fi fost submersibil, cum de au dispărut din plic toate articolele mele care erau virulent anticomuniste? Poşta îşi luase măsurile de precauţie, pentru a nu fi acuzată de violarea corespondenţei, lipind o etichetă pe care făcea următoarea menţiune: *"SOSITĂ ÎN ACEASTĂ STARE-ARRIVÉE DANS CETTE ETAT"*, pentru a demonstra că nu ei şiau băgat nasul. Cunosc sistemul, l-am suportat câţiva ani buni după sosirea mea aici, pe vremea emanatului, când băieţii lui Măgureanu mi-au cenzurat prin acelaşi procedeu toată corespondenţa către soţia n.ea. DAR ACUM, pentrucă le expediasem la 6, 8, 10 şi chiar 12 luni dela preluarea puterii din mâna lor, cine îşi permite şi din ordinul cui ni se umblă în intimitate şi ni se violează corespondenţa? Mai există oare vechea poliţie politică? Am rămas acelaşi stat poliţienesc?

Un caz şi mai grav. Un prieten mi-a scris că l-a sunat un fost coleg de facultate, care se stabilise în Germania şi, în clipa în care îi mărturisea acestuia că un potentat pedeserist local, taie şi spânzură în judeţul lor, o voce a intervenit pe fir şi li s'a adresat pe un ton ameninţător: *"Mai terminaţi odată cu denigrarea ţării"*. Şi această convorbire avusese loc la o jumătate de an dela pierderea alegerilor de către PDSR. Serviciile de informaţii îi rămâseseră însă credincioase lui Iliescu, deoarece la conducerea SRI patrona încă Măgureanu. Dacă aceleaşi metode se mai folosesc şi acum în continuare, înseamnă că Dl. Costin Georgescu s'a ţinut de cuvânt şi nu a schimbat nimic din vechile structuri ale SRI, aşa cum a declarat la prima sa conferinţă de presă în ziua numirii lui.

Toate aceste tracasări ce amintesc de odioasa Securitate a împuşcatului, se adaugă din nenorocire la o scădere drastică a nivelului de trai. Discrepanţa dintre venituri şi cheltuieli este atât de mare, încât lupta pentru existenţă a îmbrăcat aspecte dramatice. Iată ce îmi scrie un nepot, inginer constructor, tată a doi elevi de liceu, dintre care unul în ultima clasă: *"În anul care a trecut, condiţiile de viaţă au devenit vitrege. Venim acasă în fiecare zi după orele 19, Sâmbetele nu mai avem de mult liber, iar Duminicile cădem frânţi de oboseală, mai cu seamă după ce venim din piaţă, unde neam clătit ochii, dar nu am putut cumpăra mare lucru, preţurile fiind prohibitive. Nu mai facem de mult vizite, acestea devenind ceva de domeniul trecutului, iar corespondenţa o scriem rupând pâinea dela gura copiilor, deoarece o scrisoare pentru Canada costă cât cinci franzele. Telefonul a ajuns un obiect de decor, deoarece sistemul de convorbiri adiţionale prin impulsuri este pur şi simplu aberant. Îţi dau un exemplu. În luna Octombrie trecut, am vorbit zilnic cu tanti Luci, care era bolnavă şi factura a fost în valoare de 218 mii de lei. În luna următoare, am rărit convorbirile la trei zile una, iar nota de plată a fost de numai 175 de mii. Eu câştig la Institut 700 de mii, asta ca să-ţi faci o idee asupra raportului dintre venit şi cheltuieli, dar ce se fac cei care câştigă pe jumătate, sau pensionarii care nu au posibilitatea să plătească nici măcar taxele de întreţinere. Apropo, la un apartament de numai două camere, acestea se ridică la circa 125 de mii lunar, în schimb îmbogăţiţii tranziţiei îşi construiesc vile extrem de luxoase şi ne sfidează dela volanul maşinilor cu celularul la ureche, care costă între 2 şi 6 milioane de lei bucata".*

Fratele meu, artist plastic pensionar, a cărui soţie a fost operată de colecist, a trăit momente de-a dreptul dramatice cu ocazia internării ei la spital. Iată ce-mi scrie, printre altele: *"... să nu mă'ntrebi cât m'au jupuit haita de hiene în halate albe, care au uitat complet jurământul lui Hipocrat. Pot să-ţi spun doar atât, protecţia socială a pensionarilor lipseşte cu desăvârşire, iar eu am rămas dator vândut celor care mi-au împrumutat bani cu dobândă. Am chemat salvarea publică, dar nu s'au grăbit, poţi muri până vin, în cazul în care nu te aruncă după aceea în stradă şi întrucât crizele erau insuportabile, am apelat la cea particulară, care m'a costat 40 de mii transportul, plus consultaţia încă pe atâta".*

Unui văr, inginer pensionar care a fost o somitate înainte de pensionare, i s'a diagnosticat un chist esofagian care trebue operat urgent. I s'au cerut 3 milioane, bani pe care nu-i are, deoarece vara trecută a fost obligat să schimbe instalaţia de încălzire a casei foarte vechi în care locuieşte, ce l-a costat o avere. *"Bacşişurile se cer dela obraz* - citesc în altă scrisoare - *şi dacă un petent nu poate oferi cât pretinde măria sa funcţionarul public, este tratat ca un vierme şi trimis la plimbare. Omul simplu, sau cel fără un cont substanţial în bancă, este umilit peste tot şi nici măcar nu are unde şi la cine să-şi reclame drepturile. Să apeleze la serviciile unui avocat, este peste posibilităţile unui salariat, căci l-ar costa o avere ca să-l apere într'un proces".*

De Sărbătorile Crăciunului, aprovizionarea cu carne de porc a fost un adevărat coşmar. Iată ce-mi scrie un prieten şi el tot pensionar, cu privire la acest aspect: *"Astă vară, câteva combinate de creştere a porcilor au dat faliment şi, cum nu s'a oferit nici un investitor să le rentabilizeze, preţul la carnea acestui rământor a explodat pur şi simplu, un kilogram ajungând la 50 de mii de lei. Am avut de ales între a cumpăra 4 kilograme pentru Sărbători, sau a-mi plăti taxele de întreţinere a bloc. Întrucât nu am vrut să rămân restanţier ca mulţi alţii, datorită cărora riscăm în fiecare lună să fim debranşaţi dela gaze şi apa caldă, am rămas fără sarmale, PENTRU PRIMA OARĂ ÎN VIAŢA MEA".*

"La porţile ambasadelor străine, îmi scrie un prieten din copilărie al cărui singur băiat l-a părăsit, emigrând în Australia, *se formează de cu noapte cozi interminabile de tineri care doresc să-şi ia lumea în cap. Ori unde, chiar şi la capătul pământului, numai să scape de stressul lipsei perspectivelor de viitor şi pentru a le oferi copiilor un trai mai decent".* În legătură cu criza morală în care se adânceşte ţara din zi în zi, un prieten alături de care am participat la evenimentele sângeroase din 22 Decembrie, felicitându-mă pentru faptul că am reuşit să evadez din acel *"infern în care conştiinţele sunt ucise"* continuă: *"Criza politică ce a fost provocată de aşa-zişii noştri parteneri din Coaliţie, s'a desfăşurat într'un climat desprins din Caragiale şi a reuşit să ne umple pe toţi de repulsie şi dispreţ pentru viermuiala lor dezgustătoare".*

Am să închei acest articol nu prea optimist, cu scrisoarea nepotului meu inginer, care este şi cel mai competent şi fidel corespondent al meu: *"Sondajele de opinie îi arată în cădere liberă pe toţi, dar parcă le-a luat Dumnezeu minţile şi nu văd ascensiunea extremiştilor. Practic, nu avem la ora actuală o clasă politică capabilă să combată extremismul printr'o doctrină exemplară şi printr'o integritate morală care să atragă ca un magnet toată populaţia ţării, pe care s'o scoată din impas, aşa cum era Seniorul Coposu. Se simte lipsa staturii lui morale care impunea respect până şi adversarilor cei mai încrâncenaţi. Floarea intelectualităţii din PNL şi PNŢ a fost exterminată în lagăre şi închisori, supravieţuind doar câţiva, dintre care unii şi-au păstrat demnitatea şi integritatea morală, dar sunt acum prea bătrâni, în timp ce alţii şi leau pierdut la 'Interogatorii', devenind şantajabili pe bază de dosar. Atunci cine să facă politichia la noi, oamenii tineri, dinamici, dar care au fost educaţi la şcolile partidului comunist unde au studiat socialismul ştiinţific şi materialismul dialectic, ce au lăsat sechele în mentalitatea lor? Fripturiştii, care au dat năvală înscriindu-se în partidele politice în arivism? Cu aştia care se gândesc la fotoliile lor, sau cu cei convertiţi peste noapte la democraţie să facem reforma? Iată motivele pentru care ne-am pierdut speranţa în venirea unor zile mai bune, fapt pentru care ne cufundăm zi de zi în blazare şi dezamăgire".*

Faţă de cele relatate în scrisorile din care am reprodus unele fragmente semnificative, rămâi pur şi simplu fără replică. Ce poţi comenta pe marginea lor, după ce, citindu-le, rămâi cu un sentiment de jenă. Ne văităm că nu am fost primiţi în primul val în UE, dar uităm că nivelul nostru de trai este ca în ţările lumii a treia. Ungaria şi Slovenia au fost acceptate, dar ele au un venit anual pe locuitor, de patru ori mai mare ca la noi. Asta datorită faptului că opt ani de zile ei nu au mimat reforma şi nu s'au învârtit în jurul cozii în cerc vicios. Singurul capitol la care îi depăşim la mare distanţă, este cel al numărului de lichele politice la suta de locuitori. Aici deţinem un adevărat record, fiind pe primul loc al podiumului.

Dar ţăranii ?

Alexandru COSTESCU

Criza politică a întârziat marşul reformei în România. Acest lucru e foarte clar. Misiunea Fondului Monetar Internaţional e de părere că nici economia nu a avut deloc de câştigat - ba, din contră - de pe urma certii din cadrul coaliţiei. Dar nimeni nu vorbeşte de agricultură. De ţărani.

În hăţişurile politicii, despre ei nu vorbeşte nimeni. Medicii fac grevă, profesorii la fel, minerii ameninţă, dar ţăranii nu spun nimic. Ei nu pot înceta lucrul pentrucă asta ar însemna să nu mai aibă de mâncare. Am auzit un ţăran care se ruga de autorităţi să îi cumpere grâul. Anul trecut a fost o recoltă bună la ţară, hambarele au fost pline, dar statul a cumpărat doar o mică parte din producţia dela ţărani. Şi, astfel, hambarele au rămas pline, dar buzunarul nu a fost umplut cu bani. În altă ţară o astfel de recoltă, repet, foarte bogată, ar fi însemnat o mană cerească pentru ţărani, care s'ar fi îmbogăţit pe seama muncii lor. Nu, însă, şi în România. Grânele putrezesc acum în hambare şi nimeni nu face nimic. Şi asta pentrucă, certându-se pentru putere, politicienii uită, de *"talpa ţării"* şi de nevoile ei.

Anul trecut, timp de câteva zile, imagini cutremurătoare apăreau pe ecranele televizoarelor sau în paginile ziarelor. Sute de porci, mii de porci, numai piele şi os, mureau în fermele aparţinând statului pentrucă nu aveau ce mânca. Peste câteva zile, alte imagini de coşmar. Unele dintre cele mai mari herghelii din ţară, locuri unde caii reprezintă adevărate simboluri, erau în pragul desfiinţării. Caii, adevărate schelete, mureau şi ei de foame... *"De ce nu au dat porcii şi caii oamenilor, ţăranilor, pentru grâu sau porumb, pe care noi îl aveam din belşug? De ce au preferat să îi lase să moară în loc să îi dea celor care puteau avea grijă de ei şi care puteau să îi plătească în grâne?"* Chiar aşa, de ce? Pentrucă politica nu mai lasă timp şi pentru altceva? Sau sunt alte interese la mijloc?

Ţăranii tac şi suferă. Actualul ministru al agriculturii spune că a emis nişte cupoane, în valoare de 150.000 de lei fiecare, care vor fi distribuite ţăranilor şi cu care aceştia vor putea plăti o parte din lucrările agricole. Numai că 150.000 de lei reprezintă pentru un ţăran o picătură în cadrul cheltuielilor pe care ei le fac în fiecare primăvară. Aşa că mulţi ţărani preferă să nu piardă zile întregi pentru a intra în posesia cuponului şi renunţă la el...

În multe locuri la ţară situaţia este dramatică pentru unii şi înfloritoare pentru alţii. Utilajele agricole sunt foarte puţine, aşa că cei care le deţin fixează preţuri foarte mari, dela 800.000 de lei în sus, pentru fiecare hectar de pământ arat... Ce să faci cu 150.000 de lei? Iar ţăranii sărăcesc pe zi ce trece. În schimb, cei care au un tractor sau o combină, fac avere. Fiind puţini, ei pot fixa preţuri mari, pot institui chiar un monopol în anumite zone geografice. Şi nimeni nu face nimic. Statul nu vine cu utilaje pe care să le poată folosi ţăranii, ci cu câte un cupon amărît de 150.000 de lei, cu care nu ai ce face.

S'au spus multe despre modul în care ţăranii pot fi ajutaţi. Că recolta lor ar putea fi cumpărată în avans de stat. Că în loc de bani, cei ce vor ar putea primi în schimb animale dela fermele care se desfiinţează. Că statul ar putea pune la dispoziţia ţăranilor utilaje la preţuri foarte mici. Că s'ar putea da credite dela bănci cu dobândă foarte mică pentru agricultură ş.a.m.d. Numai vorbe, însă. Ţăranii stau, suferă şi aşteaptă. Până când?

CITIŢI ŞI RĂSPÂNDIŢI ACEST ZIAR

CARTEA ALBĂ A SECURITĂŢII

Gh. BUZATU

Cea mai recentă ***Carte Albă a Securităţii, vol. I, 23 August 1944-30 August 1948*** (Bucureşti, 1997, 640 p. + planşe), apărută tot sub egida Serviciului Român de Informaţii, este realizată de un colectiv cuprinzând pe Mihai Pelin (coordonator), C. Aioanei, Nevian Tunăreanu, Florin Pintilie, Anton Rotaru, Marius Gâtlej şi Alina Iorga. Prefaţatorul volumului, nimeni altul decât Dl. Virgil Măgureanu, ne asigură că problemele ce se degajă din volum izvorăsc ***"din documente a căror autenticitate şi importanţă sunt de prima mână (subl. ns.)"***. Colectivul de redacţie, patronat evident de Dl. Mihai Pelin, a realizat un amplu ***studiu introductiv*** (pp. 9-72), de un real folos pentru cititor, confruntat cu nu mai puţin 457 documente în majoritatea lor copleşitoare inedite. Toate originalele provin din disputata arhivă a SRI, iar cele mai importante sunt însoţite de bogate note (adevărate micro-studii), precum aceea referitoare la ***execuţia*** echipei Mareşalului Ion Antonescu la 1 Iunie 1946 (pp. 504-506).

Aspectele puse în evidenţă sunt nenumărate, în mod practic majoritatea celor calificate drept ***fundamentale*** pentru evoluţia/involuţia României între 1944 şi 1948: situaţia generală a ţării imediat după 23 August 1944, viaţa politică în răstimpul precizat, ofensiva la putere a comuniştilor, activitatea liderilor politici marcanţi ai epocii în frunte cu Iuliu Maniu şi a membrilor emigraţiei în Vest, rosturile Mişcării Legionare, crizele politice, alegerile din 1946, abdicarea Regelui Mihai I, naşterea statului *"democrat-popular"* dela Bucureşti, sub tutela Kremlinului, acţiunile serviciilor de informaţii şi contrainformaţii, eficacitatea şi transformările lor, legăturile cu organele similare dela Moscova (în speţă, ***NKVD***) şi subordonarea faţă de acestea din urmă etc.

Având în vedere ***calitatea*** materialelor incluse în acest volum dintr'o serie făgăduită să se încheie cu ***anul 1989***, opinăm că cel puţin pentru perioada aflată în atenţie (1944-1948) lucrarea în discuţie se înscrie între ***cele de bază*** aflate de-acum înainte la dispoziţia cititorului român şi străin. Spunând acestea, ne referim şi la ***condiţiile*** valorificării documentelor, după norme strict ştiinţifice, în cea mai mare parte adnotate şi cu trimiteri mai mult sau mai puţin discrete la stadiul cunoscut al problemelor atinse.

Cititorul, nu ne îndoim, va înţelege dificultatea noastră de a opta pentru cutare ori cutare document din această ***Carte Albă***, nefiind posibil decât ca selecţia noastră să fie în cel mai înalt grad subiectivă şi insuficientă, dacă ne gândim la spaţiul rezervat acestor rânduri. În această situaţie, vom cuteza să facem propuneri cititorului nostru, în speranţa că ele se vor constitui în tot atâtea îndemnuri la parcurgerea volumului.

Astfel, din volum reţinem o serie de ***note*** cuprinzând ***informaţiuni politice interne*** (vezi doc. nr.19 din 3 Octombrie 1944, nr.45 din 23 Noembrie 1944 sau nr.48 din 28 Noembrie acelaşi an). Alte ***note*** stăruie asupra activităţii lui Iuliu Maniu, C. (Dinu) I.C. Brătianu şi Titel Petrescu, liderii PNŢ, PNL şi, respectiv, PSD, fiind frecvente *"urmările"* lor, precum şi declaraţiile lor politice în cele mai diverse împrejurări (doc. nr.214 se intitulează ***Sinteză referitoare la PNL/Dinu Brătianu***, p.293-294). Unele materiale oferă amănunte despre organizaţiile şi manifestările ***"subversive"*** din ţară (doc. nr.267 din 6 Februarie 1947) ori din străinătate (doc. nr. 304 din Iulie 1947). Organele informative din *"perioada de tranziţie"* 1944-1947 au manifestat ***predilecţie***, lesne de înţeles, atunci ca şi acum, pentru legăturile liderilor opoziţiei anticomuniste cu delegaţii misiunilor occidentale acreditaţi la Bucureşti (vezi, de ex., doc. nr.325 din 11 Noembrie 1947) ori pentru desfăşurările Mişcării legionare (vezi ***darea de seamă sumară*** acoperind perioada 23 August 1944 - 1 Februarie 1948, doc. nr.343 din 10 Februarie 1948, p. 426 şi urm.)

Din punctul nostru de vedere, de cel mai mare interes sunt ***interogatoriile*** luate în Aprilie 1946 la Bucureşti acuzaţilor principali ce aveau să compară în luna Mai 1946 în faţa farsei care s'a numit *"Tribunalul Poporului"*, organizat de comuniştii din ţară şi manevrat de Moscova: Mareşalul Ion Antonescu (doc. nr.197) şi Mihai Antonescu (doc. nos.195-196), Eugen Cristescu (doc. nr.193) şi general C. Pantazi (doc. nr. 199). Este spre meritul deosebit al editorilor volumului că au păstrat şi reprodus ***originalul intact***, precum în cazul notei de interogatoriu luat la 17 Aprilie 1946 de către Avram Bunaciu Mareşalului Antonescu (pp.273-278). Ne referim, mai precis, la episodul rămas controversat până astăzi despre *"crimele dela Odessa"* după aruncarea în aer a Comandamentului Armatei Române în Octombrie 1941. Pentru a dovedi caracterul înscenării ce se punea la cale de către *"biruitori"* şi falsitatea cifrelor victimelor ce i se atribuiau, Mareşalul a prezentat imputările ce i se aduceau, cu variaţii de cifre de... sute de mii (?!) pentru aceleaşi cazuri. Reproducem acest fragment din documentul respectiv:

"Mareşal Antonescu : (...) Când m'au dus în Rusia (Septembrie 1944), primul anchetator care m'a întrebat, şi a pus în procesul verbal multe lucruri neadevărate, mi-a spus că 250.000 oameni au fost împuşcaţi la Odessa, nu 27.000. I-am spus: îţi dai seama ce înseamnă 250.000 oameni? Îţi trebue câteva zile ca să-i aduni. Am lăsat să pună aceste lucruri în acte, deoarece dădusem ordin D-lui (Gh.) Alexianu să facă recensământul şi nu erau mai mulţi de 300.000 (Evrei în Odessa). Dacă Dvs. aţi constatat că au fost împuşcaţi un număr atât de mare, se poate, dar nu de soldaţi români.

Avram Bunaciu: Au fost împuşcaţi copii şi femei.

Mareşalul Antonescu: Mi-a spus generalul (Victor S.) Abakumov (dela NKVD) că o să-mi arate filmul. Dela spărtura dela Uman, am dat ordin să se ridice 5.000 copii, ducându-i în Moldova. Ultimul anchetator, la Moscova, a încheiat un alt proces, în care spunea că au fost omorite 100.000 persoane la Odessa. La Stokholm (într'o broşură tipărită în cursul războiului) s'a spus 27.000. La Moscova, primul anchetator a pus 250.000 persoane" (doc. nr. 197, p.278).

Datele oferite de Mareşal nu îndeamnă decât la o singură întrebare: *Care-i adevărul?* Este ştiut că ulterior, în cursul procesului *"marii trădări naţionale"* (?) şi la 15 Mai 1946, în *Memoriul* depus în atenţia *"Tribunalului Poporului"*, Mareşalul Antonescu a revenit asupra episodului consemnat (vezi Ioan Dan, *"Procesul" Mareşalului Ion Antonescu*, Bucureşti, Editura Tempus, 1993, p.259). Dl. general-maior Ioan Dan a fost singurul care a investigat ***integral*** dosarele *"procesului"* Antonescu din 1946, publicând rezultatele anchetei în cartea deja menţionată. Rezultatul s'a concretizat neîntârziat: a fost suspendat din funcţia de procuror militar. Am reţinut faptul numai pentru motivul că circulă *"voci"* potrivit cărora ***fostul regim*** ar fi promovat ***cultul Mareşalului Ion Antonescu***. Dacă într'un asemenea mod, demonstraţia este făcută!

Am oferit un singur argument în folosul ***Cărţii Albe a Securităţii***. Spre lauda editorilor, ele sunt însă mult mai multe. Lăsăm cititorului plăcerea de a le afla. Succes!

NAŢIONALISMUL ASCUNS

Silviu B. MOLDOVAN

Una din temele care suscită cele mai puternice controverse intelectuale, este cea a naţionalismului. Stare de spirit şi doctrină politică, naţionalismul se găseşte astăzi în centrul dezbaterilor conceptuale, polarizând deopotrivă pasiuni contestatare şi patimi loialiste. Balanţa argumentării pare să încline pe moment mai mult către tabăra contestatară; o parte substanţială şi întrutotul respectabilă a intelectualităţii umaniste nutreşte credinţa rolului nefast jucat de naţionalism, identificându-l, în mod eronat după părerea mea, cu şovinismul şi xenofobia. S'a ajuns, cred, la acest *"raport de forţe"* şi datorită lipsei unor sinteze teoretice cuprinzătoare asupra naţionalismului actual, care să-l aducă în acord cu noile realităţi.

La o privire mai atentă însă, putem constata diferite preocupări cu o astfel de finalitate, chiar la oameni de cultură care nu se revendică dela naţionalism. Naţionalismul de azi pare să capete, treptat, o tot mai importantă componentă culturală, care vizează deopotrivă apărarea culturilor naţionale în faţa asaltului dezlănţuit de cultura de larg consum şi afirmarea naţiunilor în planul culturii universale. Adepţii acestui curent de idei (pentrucă, deşi naţionalismul cultural are o audienţă mult mai mare decât se dezvăluie la prima vedere, încă nu cutez a-l numi *"doctrină"*, nici măcar *"ideologie"*) recurg pentru realizarea pomenitelor scopuri la diverse mijloace, inclusiv cele ale diplomaţiei internaţionale.

În acest sens, prevăd o carieră de lungă durată noului naţionalism cultural. El nu are cum să dispară, după cum i se prezice atât de des, şi asta nu atât în virtutea principiului ştiinţelor naturii conform căruia nimic nu dispare - totul se transformă, ca unui fenomen propriu chimiei spiritului uman, observat cu migală de Mircea Eliade. Istoricul ***român*** al religiilor a subliniat că sacrul se camuflează în profan, rămânând astfel o componentă esenţială a societăţii moderne. Păstrând proporţiile, şi naţionalismul, dezbarat de elementele lui agresive şi lipsit de grija suveranităţii naţionale şi a integrităţii teritoriale (asta în măsura în care şi organismele internaţionale îşi vor respecta cu strictеţe principiile, lucru ce este deocamdată, în opinia mea, discutabil) se va refugia în concurenţa culturală, concurenţa sportivă ş.a. În cadrul diplomaţiei internaţionale, în cadrul structurilor internaţionale permanente, naţionalismul cultural se va manifesta ca o componentă ***esenţială***, prin puternica motivaţie pe care o va da chiar şi celor care nu se revendică în nici un fel dela un asemenea concept.

"Secolul al XX-lea este secolul organizării naţiunilor pe fondul lor firesc de totalităţi biologice şi sufleteşti", scria Constantin Rădulescu-Motru. De ce n'ar fi secolul XXI secolul recunoaşterii, după merite, a fiecărei culturi naţionale şi secolul colaborării culturale dezbarate de egoismul culturilor majore, de complexele şi autarhia culturilor minore?

CÂND VOM ÎNCEPE SĂ CREDEM DIN NOU ÎN SPERANŢĂ

Bogdan COSTEA

Citesc în toată presa un sondaj de opinie realizat de un institut european pe tema integrării ţărilor din fostul bloc comunist în Uniunea Europeană. Mai mulţi cetăţeni din Germania, Anglia, Franţa şi celelalte ţări care compun în acest moment U.E., oameni obişnuiţi, de pe stradă, erau întrebaţi în ce ordine ar vrea să fie acceptate cele 12 ţări care tânjesc după integrare. Rezultatul anchetei, al sondajului, este înfiorător pentru noi. Romănia este ultima ţară, a 12-a, de pe lista de preferinţe a Europenilor. Englezii, Spaniolii, Italienii, Francezii, Germanii şi ceilalţi i-ar vrea în Uniunea Europeană pe Bulgari, pe Cehi, pe Sloveni sau Estonieni, dar nu şi pe Români... De ce? De ce noi dorim atât de mult Europa şi ea ne respinge?

În aceeaşi zi l-am întâlnit după multă vreme pe un fost coleg de şcoală. Ne-am urat fiecare, unul-altuia, un an nou mai bun şi să ni se îndeplinească dorinţele. Apoi mi-a spus noutatea. În cel mult 10 zile urma să plece din ţară. Dorea să meargă mai întâi în Iugoslavia, unde nu avea nevoie de viză. În plan urma ca după câteva luni, când făcea rost de ceva bani, să plece în Germania şi, după o altă perioadă, să ajungă la destinaţia finală, Italia. L-am întrebat dacă începe această aventură cu ceva bani de buzunar. Da, mi-a spus, am 300.000 de lei (32 de dolari) pentru a-mi plăti transportul cu autocarul până în Iugoslavia. Cum nu mai vorbisem de multă vreme, am crezut că a ales această variantă, pentru mine extremă, deoarece este şomer. Dar nu era aşa. Fostul meu coleg avea un serviciu bun pentru calificarea lui şi un salariu mediu. Am crezut, apoi, că este singur şi vrea să trăiască o aventură. Nu, nu e vorba nici de asta. Este căsătorit şi are o fetiţă de un an şi jumătate. Nu reuşeam să înţeleg şi l-am întrebat direct de ce lasă totul în urmă, serviciu, familie, prieteni, o viaţă normală, pentru a se arunca în necunoscut. Mi-a spus că numai în Vest se poate realiza. Că acolo poate câştiga bani adevăraţi, şi nu îl interesează cum se uită lumea la el şi nici ce muncă face.

Trebue să recunosc, mă gândeam de multă vreme la aceste rânduri. De când rude ale mele, doi tineri de 31 şi 33 de ani, şi-au anunţat părinţii că şi-au depus actele pentru emigrare în Statele Unite şi Canada. Unul dintre ei, cel care a ales USA, are şanse mari să se realizeze. Este specialist în calculatoare, visează zi şi noapte programe complicate, stă 25 de ore din 24 numai în faţa ecranului. În plus, are şi nişte prieteni deja stabiliţi acolo, dispuşi să îl ajute. Probabil va reuşi. Fratele său, însă, nu cred că poate să se realizeze în Canada. Nu se prea pricepe la multe lucruri, e muncitor dacă e nevoie, dar de aşa ceva probabil că nu duc lipsă nici canadienii. Fără prieteni, mergând în necunoscut, probabil că va îngroşa rândurile celor care trăiesc de pe o zi pe alta. Şi, în scurt timp, va reveni acasă...

Exemple aş mai putea da cu duiumul. Nu există o întâlnire între foşti colegi unde să nu afli că 5-6 din foştii tăi prieteni sunt în străinătate. Toţi tineri, destui care se pricepeau la ceva, dar şi mulţi fără nici o meserie, şomeri în România. Toţi preferau să nu muncească aici, dar în pragul plecării jurau că vor munci pe brânci în străinătate.

Nu am o statistică oficială a celor care au plecat din ţară începând cu 1990. Dar numărul, cu siguranţă, e de ordinul zecilor de mii. Tineri care au ales altă ţară pentrucă au considerat că în România nu se pot realiza în nici un fel. Destui au reuşit. Dar marea lor majoritate, copleşitoare, nu au reuşit şi, după câteva luni de mizerie, trăite de pe o zi pe alta, s'au întors acasă. Mai *"bogaţi"* cu câteva sute de dolari sau cu buzunarele goale, şi-au dat seama de faptul că în străinătate e înzecit mai greu să cunoşti succesul adevărat, chiar dacă eşti dispus la orice sacrificiu. Greu câştigi şi e mai greu să te şi integrezi. Am un prieten care e de aproape cinci ani în Italia, la Padova. Are servici, are o casă, e stabil din punct de vedere financiar, dar mi-a spus, când a venit ultima oară în ţară, că se va întoarce în Bucureşti, definitiv, în cel mult un an...*"e tare greu singur..."*

De ce pleacă tinerii din România? Trist, dar adevărat. În ţara noastră puţină lume mai crede în speranţă şi e dispusă să lupte până la capăt. Până când atâtea speranţe irosite?

V'AŢI PLĂTIT ABONAMENTUL LA "CUVÂNTUL ROMÂNESC"?

STATUL VIDULUI

Mircea PLATON

La république du centre (Republica de centru) se intitulează efervescentul opuscul pe care trei dintre cel mai bine cotaţi intelectuali francezi - e vorba de F. Furet, J. Julliard şi P. Rosanvallon - îl tipăreau, în anul 1988, la editura pariziană Calmann-Lévy. Bucurându-se de un succes enorm şi imediat, cartea era, la acea dată, o încercare de a stăvili agresivitatea văscoasei mărei de indiferentism ideologic şi de stupiditate sătulă ce se afla în flux continuu de o bună bucată de timp. *"L'ére du vide, selon un titre célèbre, est d'abord peut-être l'ére du vague, et aussi l'ére du mou. Si l'on s'est tant mis depuis quelque temps à parler du centre, c'est que les a rêtes s'y émoussent et que les couleurs s'y confondent. Le centre est synonyme de tolérance, c'est un fait; mais celle-ci est peut-être plus le fruit de nos incertitudes que de nos convictions."* Aşadar, se denunţa slăbiciunea, lipsa de vigoare şi de culoare a vieţii politice. Autorii vorbeau de *"cette banalisation de la politique française que les trois essais réunis ici entendent décrire"* şi se temeau ca nu cumva *"la pacification des esprits (...) ne soit pas le pavillon de complaisance qui cacherait la résignation des politiques et l'indifférence des citoyens."*

Din păcate, minuţioasa analiză - istorică, politologică şi sociologică - pe care o întreprind le confirmă temerile de început şi, la capătul lecturii, avem imaginea unei Franţe coşcovite politic şi decrepite intelectual, o Franţă ai cărei *"cetăţeni"* (ce înţelegeau o dată să manifeste o cuceritoare virilitate politică) nu mai sunt astăzi însufleţiţi de nici o ***idee forţă***. O Franţă în letargie.

Subtitlul cărţii, ***La fin de l'exception française***, ne dă a înţelege că Hexagonul era considerat ultimul bastion al ideologiilor, al doctrinelor politico-economice încarnate în partide a căror confruntare constituia miezul vivifiant şi dulce al democraţiei. S'a pustiit Franţa şi s'au închis astfel porţile ultimului amfiteatru politic pe scena căruia libertatea era *"jucată"* drept responsabilitatea faţă de soarta ideii în lume; elanul creator de altădată s'a stins şi luxuriantele virtuozităţi ideatorii s'au veştejit sub exoftalmicele priviri ale burtă-verzilor interesaţi de arginţi.

Din nefericire, *drămăluirii"* nemiloase şi precise a *"stării de fapt"* din Franţa, nu îi urmează şi o cercetare a cauzelor, a originilor acestui fenomen. *"De ce s'a ajuns aici?"* şi *"Cum se poate ieşi din această fundătură?"* sunt întrebări pe care trio-ul autorial pare angajat prin contract cu editura să nu şi le pună. În concluzie, vina nu este nici a maselor ignare, nici a oamenilor politici incolori şi corupţi: *"S'ils donnent si souvent le sentiment au public de se battre pour des postes plus que pour les idées, ce n'est, comme toujours, qu'à moitié vrai (la moitié cynique du milieu politique); et c'est moins de leurt faute que de celle du temps, qui n'offre pas une grande carrière aux idées et aux dévouements."* Vina este, deci, a ***epocii*** noastre, pluteşte în aer ca o miasmă, ca ciuma. Cât despre mlaştina din care neîncetat se ridică aceşti aburi otrăvitori, ea nu e localizată pe nici o hartă, nu ni se oferă nici o coordonată. Doar tăcere şi moarte...

În fapt, sursa infecţiei paralizante se află chiar în subsolul actualei construcţii politice mondiale, acolo unde temeliile se macină, făcând ca totul să se scufunde pe îndelete, din cauză că au fost aşezate fără liant, fără acel material care leagă şi le ţine pe toate, fără trupul văzut al lui Iisus: Biserica şi învăţătura ei.

"Democraţia" veacului nostru a delimitat strict ***Statul*** de ***Biserică*** şi i-a lăsat acestuia doar sprijinul dreptului laic, al unei infrastructuri juridico-administrative desacralizate până la istovire. Legea profană stă, deci, la baza societăţii, a statului de astăzi. Pentru a garanta eficienţa ei, juriştii - în orice manual de drept - recunosc şi recomandă existenţa unei sancţiuni ce se aplică celui care o încalcă. Statul este îndreptăţit să folosească forţa în contra celui care-i încalcă legile; nu poate să permită nimănui să atenteze nestingherit şi nepedepsit la baza existenţei sale.

Dar oare Statul se poate sprijini numai pe legi? Numai acestea îl însufleţesc? Morala creştină nu-şi joacă şi ea rolul în acest mecanism? Şi dacă da, nu trebue înzestrată cu aceleaşi arme de apărare ca şi legea? Cu atât mai mult cu cât, lucru recunoscut şi de *"oamenii legii"*, morala reglementează un spaţiu mai larg al relaţiilor sociale decât legea. Legea ia sub protecţie doar anumite enclave, restrânse, din corpus-ul moralei. Restul, un vast repertoriu de atitudini umane, este lăsat de izbelişte. Cândva, Biserica - izvorul şi păstrătoarea valorilor morale - se putea folosi de braţul secular, al Statului, pentru a supraveghea tot acest teritoriu, pentru a plivi *"grădina lui Epicur"*.

Acum, după desprinderea Statului de Biserică, sancţiunea moralei este difuză în mediul social; adică, în vremuri individualiste ca ale noastre - de implozie demografică însoţită de explozia comunităţilor tradiţionale (sat, bresle, nobilime etc.) care exercitau un control riguros asupra persoanei umane-inexistentă. Luându-i-se Bisericii dreptul de a sancţiona încălcarea moralei prin folosirea forţei, i s'a luat moralei dreptul la existenţă. De ce Legii i se garantează aplicarea prin forţă? Pentrucă este neapărat necesar să existe, altfel Statul (şi *"business-ul"*) ar rămâne în aer. De vreme ce, aşa cum am mai arătat mai sus, este primit, în mod tacit, de către toţi *"inginerii"* ce au în grijă uriaşele maşinării statale, că *"forţa"* este singura garanţie eficientă împotriva răzvrătiţilor, a celor ce nesocotesc legile, de ce, atunci, integritatea învăţăturilor Bisericii - în care este cuprinsă şi morala creştină - nu mai este protejată, la nevoie, chiar prin forţă, de către Stat?" Pentrucă se doreşte coruperea moralei sănătoase odată cu extincţia Bisericii. În numele unei interesante *"toleranţe"*, i-a fost răpit Bisericii dreptul de a-şi apăra limpezimile mistico-ascetice de cei ce vor să i le tulbure. S'a făcut din catehism o chestiune de gust, capriciul nepedepsit şi improvizaţia au fost încurajate de a domni în chestiunile religioase. Înainte de a ruina viaţa politică, otrava indiferentismului a fost presărată, pulbere fină, printre paginile Evangheliei şi picurată, neauzit, în potirul euharistic al bisericilor tradiţionale (ortodoxă şi romano-catolică). Însă, după un scurt interludiu (1848-1968) în care s'a încercat a se face din politică o religie şi a propovădui *"mântuirea"* prin apartenenţa la o *"bisericuţă"* doctrinară sau alta, avântul şi energiile neamurilor - translate cu atâta perfidie dintr'un domeniu în altul - s'au istovit. Oamenii şi-au dat seama că în loc de Iisus li s'a propus pe Lenin şi că în loc de Rai vor merge în *"societatea deschisă"* şi au dezarmat. Politicienii, care credeau că transplantul reuşise de minune şi că motorul politicii merge dela sine, au realizat că doar *"nostalgia Paradisului"* dăduse suflu întregii istorii a umanităţii şi că, acum, tocmai aşa ceva nu mai erau în stare a stârni; iar de butaforii edenice se săturaseră *"alegătorii"*. Astfel s'a ajuns că sistemul politic mondial pseudo-democratic de astăzi e construit la limita minimei rezistenţe. Doar pentru afaceri nu pentru om, pentru mântuirea lui. Faptele exterioare - şi aici se vădeşte mai clar cauza crizei diagnosticate de autorii francezi - sunt fructul vieţii psihice, a preceptelor morale sădite în noi. *"Cetăţenii"* sunt şi *"creştini, "enoriaşi, "trupul Bisericii"*. Cum poţi să veghezi la strălucirea fructului fără să te îngrijeşti de sănătatea rădăcinii? În cel mai bun caz, se ajunge la schizofrenie.

Statul actual este încolor, a-ideologic, din cauză ca s'a ferit de Biserică şi, prin consecuţie, de morală. Nu are infrastructură morală (mistică). Deci nu are duh. Curentele de idei sunt rod al unui avânt, al unui ideal moral. Prin abandonarea Bisericii, Statul s'a privat de rezervorul de ***generozitate***, de ***sublim***, de ***înfiorare***. S'a privat de transcendent şi a căzut cu faţa în noroi.

Acum bătălia nu se mai dă spre ***înveşnicire***, în infinit, ci într'un birou, pentru ziua de azi. La ruleta politicii dela sfârşitul secolului al XX-lea nu se mai pun în joc valori mari, pentrucă, la un moment dat, nu a mai fost voie. Şi ne-am obişnuit aşa. Se joacă doar cu jetoane calpe, de plastic, nu cu florini de aur. Pentrucă Statul şi-a alcătuit infrastructură juridico-administrativă, de stat contabil, ideile politice sunt, şi trebue să fie, strâns legate de această nouă realitate. Este normal să fie aşa; un organism politic ce îşi refuză orice nuanţă de ideal nu le poate cere cetăţenilor săi altceva decât pozitivisme. Omenirea s'a chircit spiritual respectând regulile jocului în care a fost târâtă: nu mai ai nevoie să amesteci Pământul cu Cerurile; trăim în mijlocul unei mlaştini infecte peste care nu are voie să cadă nici o rază de soare.

Aceasta a fost, deci, geneza spăimosului Golem, a Statului chtonic, de lut. Un ***Stat al vidului***. O lume împietrită'n necredinţă.

NOTE

" Spre exemplificare şi comparaţie între jalnica stare de acum şi înfloritoarea, pentru ortodoxie, epocă de altădată, ofer trei fragmente de legi:

"Din neapărată îndatorire ne-am chibzuit că trebue să ne dăm toată silinţa nu numai în privinţa legilor politiceşti, ci cu mult mai mult înainte de toate să rânduim în această carte ca într'un mic rezumat toate câte intră în obiceiurile legale ale sfintei biserici a lui Hristos şi să condamnăm cele ce-i sunt potrivnice, precum şi unele credinţe rătăcite şi superstiţii asemănătoare cu ale vechilor păgâni antici, pe care le vedem că sunt ţinute în ţara de Dumnezeu păzită a Ţării Româneşti." (Veche lege din vremea lui Ion Scarlat Grigore Ghica Voievod, 1766).

"Ştiind bine că maica noastră a tuturor, sfânta biserică a lui Hristos are nevoie de ajutorul stăpânirii civile, pentru apărarea situaţiilor ei legale, am socotit de folos obştesc şi de o datorie a noastră neapărată, nu numai grija de legile politiceşti, ci cu mult mai mult, ca un copil adevărat al ei, trebue mai întâi să rânduim şi să îndepărtăm cele ce sunt în legiuirile şi obiceiurile juridice ale bisericii lui Hristos." (Veche lege din vremea lui Ioan Ştefan Mihail Racoviţă Voievod, 1765)

"Art.29. Libertatea conştiinţei.

1. Libertatea gândirii şi a opiniilor, precum şi libertatea credinţelor religioase nu pot fi îngrădite sub nici o formă. Nimeni nu poate fi constrâns să adopte o opinie ori să adere la o credinţă religioasă, contrare convingerilor sale.

2. Libertatea conştiinţei este garantată; ea trebue să se manifeste în spirit de toleranţă şi de respect reciproc.

3. Cultele religioase sunt libere şi se organizează potrivit statutelor proprii, în condiţiile legii.

4. În relaţiunile dintre culte sunt interzise orice forme, mijloace, acte sau acţiuni de învrăjbire religioasă." (Constituţia României, 1991)

CRITICII NAŢIONALISMULUI

Cristian SANDACHE

O perversă dragoste pentru valorile stângii, o sumă de justificări (pe alocuri puerile), ale exceselor acesteia, par că domină conştiinţele unui mare număr de intelectuali. Ca revers, naţionalismul este invariabil anatemizat, bănuit de toate relele lumii, iar fireasca ascultare şi argumentelor *"celuilalt"* a fost abandonată *"din mers"* ca o justificare a vigilentei democraţii.

Procedeul este vechi, măştile (spre a-l parafraza pe Eminescu) sunt altele. Adesea, noii critici intransigenţi au aparţinut (pe vremuri) extremei-stângi, preluând dela aceasta toate clişeele de rigoare.

Aprecieri maniheiste, unilaterale, de un subiectivism pătimaş. Sunt eludate (sau interpretate) tezist şi fals momente ale istoriei, fără a se fi consultat măcar mărturiile documentare ale epocii.

Avocaţii acestor cauze pierdute iremediabil din punct de vedere moral se înverşunează a demonstra specificul intolerant al naţionalismului, identificându-l frecvent cu şovinismul, primitivismul, subcultura. Cei mai intoleranţi sunt înşişi crtiticii în cauză, aceia care se refugiază continuu *"în spatele"* tablei de valori a democraţiei. Formula lor educaţional-intelectuală a rămas în stadiul gregar tipic agitatorului proletcultist. Istoricii - chemaţi primii a se pronunţa în astfel de chestiuni, preferă rezerva fricoasă sau acceptarea lapidării naţionalismului sub pretextul că *"acesta e curentul general majoritar de opinie şi nu trebue să i ne opunem."* Excepţiile sunt ca întotdeauna... excepţii, chiar dacă onorabile.

Cazul României semnifică în acest sens un exemplu al parazitării dezbaterilor de către oameni fie lipsiţi de o suficientă asimilare a documentării istorice, fie efectiv de rea credinţă. O mass-media lipsită de personalitate îi tolerează aproape la infinit pe aceiaşi închizitori camuflaţi în faldurile democraţiei.

Este şi aici o subtilă (şi perfidă) încercare de anulare a pluralităţii opiniilor. Şi toţi aceştia vorbesc cu un sentiment aproape sacru despre respectarea valorilor democratice...

Pentru aceia care caută a repune naţionalismul în locul care i se cuvine istoriceşte dreptul la cuvânt s'a anulat oare definitiv?

OPT ANI DELA PROCLAMAŢIA DELA TIMIŞOARA

Alexe COSTA

Pe 11 Martie se împlinesc opt ani dela adoptarea Proclamaţiei dela Timişoara, document de o deosebită importanţă, care ar fi putut dacă ar fi fost adoptat de structurile Puterii, să schimbe traiectoria României de după Decembrie de atunci. Proclamaţia dela Timişoara a fost susţinută de Opoziţia de atunci, de Alianţa Civică, de personalităţi marcante ale vieţii publice. O parte din cei care timp de mai mulţi ani au susţinut Proclamaţia dela Timişoara se află în prezent la Putere, printre care Preşedintele Emil Constantinescu, liderul PNŢCD sau PNL.

Am fi crezut că după Noembrie 1996, când Opoziţia a ajuns la Putere, mesajul anticomunist al Proclamaţiei dela Timişoara să devină unul din punctele actualei Puteri. Am fi crezut că adevărul despre Revoluţie să fie aflat, că foştii comunişti să dispară din structurile Puterii, că serviciile de informaţii să devină cu adevărat democratice.

Nu s'a întâmplat absolut nimic. Foştii securişti, foşti activişti stau bine mersi, devenind persoane de încredere ale noului regim. Un eveniment credem că este relevant pentru această situaţie. Recent, liderul PNŢCD şi al CDR, Ion Diaconescu, l-a propus pe Liviu Petrina ca secretar de stat în Ministerul Afacerilor Externe. La replicile Preşedintelui Constantinescu şi altor lideri din CDR că acesta este securist, Diaconescu a replicat: *"Ce dacă, nu sunt peste tot securişti?"* Şi, liderul PNŢCD are, din păcate, dreptate. Peste tot, în ministere, în Piaţa Victoriei, la Palatul Cotroceni, la radio şi televiziune, oamenii de nădejde ai regimului comunist sunt prezenţi.

Idealurile din Decembrie 1989 şi din Martie 1990 au rămas numai pe hârtie şi nu mai sunt luate în seamă nici măcar de cei care le-au susţinut ani în şir. Acest lucru spune multe şi despre profilul moral al acestor aşa-zise pesonalităţi pentru care a contat numai folosirea Proclamaţiei dela Timişoara pentru a obţine suportul popular. Odată ajunşi în fruntea bucatelor au uitat toate promisiunile.

După opt ani ne putem da seama că am fost pur şi simplu duşi de nas, că am fost minţiţi. Opt ani dela adoptarea Proclamaţiei dela Timişoara înseamnă un moment de reflexie asupra clasei noastre politice, imatură şi inconsecventă, sau mai bine zis mai multe găşti care râvnesc Puterea, după cum o caracteriza scriitorul Octavian Paler.

SUFLETUL BASARABIEI ÎN POEZIA LUI DUMITRU MATCOVSCHI

George BĂJENARU

Nu citisem nimic de Dumitru Matcovschi până în anul 1995, când un prieten dela Chișinău mi-a trimis numărul 16 din acel an, al revistei ***Literatura și Arta***. Sub titlul ***Morților vă iubesc***, aveam să descopăr o percutantă și emoțională zicere, în acord cu ceea ce aș numi, în termeni aristotelici, ***probabilitatea*** și ***necesitatea***, ca atribute sine qua non ale poeziei înseși.

Învăluite într'o aură de mister, aidoma nopților înstelate acoperind contururile stâncoase ale munților, ori asemenea dimineților dătătoare de viață, poemele amintite, încărcate de reflexivitate și limbaj metaforic, îmi păreau laolaltă o ofrandă de primăvară, adusă spiritelor trecute în neființă, acolo, în Basarabia deprimată, al cărei glas îl auzeam citindu-le.

În poemul dramatic ***Ce vrei dela mine viață?*** având ca motto celebrul vers eminescian: ***"Ca să pot muri liniștit, pe mine Mie redă-mă"***, poetul asistă la propriai înmormântare. Evenimentul îi prilejuiește o contemplație absolută asupra tragediei destinului uman, viața fiind văzută aici ca o continuă trecere prin moarte. În versul lui Matcovschi morții nu pot fi fericiți decât împreună cu poetul lor. Armoniei simbolurilor din care nu lipsesc *"cimitirul"*, *"mirul"*, *"templul"*, *"lumânarea"*, *"floarea, "clopotul"*, *"mireasa"*, îi corespunde convoiul de morți, un sat întreg de *"neeroi"*, *"flămânzi și goi"*, *"aduși din spate"* și urmându-l pe poet în drumul lor către ***Libertate, dreptate, sănătate***. Ajutați să atingă și să trăiască tardiv aceste idealuri, *"Morții zâmbesc. / Amar zâmbesc: / stil moldovenesc..."* în timp ce poetul exclamă: *"Morților vă iubesc! Trăiți. / Trăiesc. / Nemurim. / Fericim"*. Ploaia și furtuna care vor începe sunt însoțite de sunetul de clopot, atât de sugestiv pentru ceea ce aș numi simbolul trezirii conștiinței misiunii civice a poetului. La întrebarea *"Care este poezia mea cea mai bună?"* poetul răspunde: *"Morții nu vor să spună. / Râd. Urât"*. / De aici *"stingerea lumânării"* și moartea femeii iubite: *"Moare o floare / Mă doare lacrima ei / Ce vrei dela mine viață? Ce vrei? Dorule-dor, / Ajută-mă, Doamne, să mor! / Pe mine de mine izbăvește-mă!/, Femeie frumoasă, mireasă, iubește-mă!"* Sentimentul pierderii idealului, frumos ca o floare sau ca o mireasă iubită, este aici cauza neacceptării inacceptabilului impus de viața însăși, în timp ce invocarea *"dorului-dor"*, înțeles ca suferință pricinuită de pierderea aceluiași ideal, pare să sugereze nevoia de alinare a poetului refugiat în adăpostul cuvântului care exprimă această suferință. Apelul la divinitate, întru izbăvire prin moarte, este văzut ca unică șansă de salvare.

Poezia trebue să reprezinte universalul *"...iar poetul trebue să fie mai degrabă un compozitor al unei intrigi, decât al versului"* spune Aristotel în *"Poetica"*. Aceste calități sunt prezente, după cum am văzut, în poezia lui Dumitru Matcovschi, gândirea poetului contopindu-se cu universul. Muza lui, înțeleasă ca epifanie, nu este altceva decât Basarabia. Ea îi electrizează spiritul până la contopirea lui cu lacrima universului. Relația poetului cu lumea și natura din care provine, e plămădită din lumină și întuneric, din suferință și iubire, din revoltă și disperare, dar mai ales din grija înfiorată pentru ziua de mâine a Basarabiei. Contemplativă, reflexivă, interogativă, poezia ***"Dar mâine?"*** se vrea a fi *"glasul blândei Basarabii, ajunsă'n ziua de apoi"*, cum zicea Eminescu. Intriga și mișcarea din acest colț al pământului, iau aici proporții alarmante. Poemul e în sine un monolog al disperării, rostit la persoana întâi plural, și se aude ca un SOS dintr'o cetate aflată în stare de apocalips, urmare a unui *"păgân blestem"*. Procesul de transformare a nădejdii în deznădejde și disperare, determină cumplita *"rușinare"* a celor naivi în fața actului de trădare. Un sentiment de remușcare dublat de nedumerirea în fața absurdului creat, când *"șoimanii"* de altădată *"au clocit cioroi"*, iar aripile li s'au făcut *"de ceară"*, aduce viziunea prăbușirii inevitabile în abis.

Introducerea sarcasmului și a elementelor de pamflet, cu personificări de interjecții sau adverbe, crează imagini unice, memorabile: *"Pierim din nou cu Of, cu Vai / Și cu Daibojul, cu Niznai / Și cu mă lasă -să te-las; / pierim cu lacrimi pe obraz, / cu inima de piatră grea... / Sărmana Basarabia! / Tânăra floare între flori / A fost mireasă, dădăori; / Tătarul spân, calmucul slut / cu biciul crunt o au bătut. Ea a răbdat, ea a gemut, / ea a tăcut. De ce-a tăcut? / Tace și-acum: cu noi, cu toți / cu patrioți și patrihoți. / Dar mâine? Oare mâine ce va fi? Vom învia? Vom rămânea? / Sau vom pieri?"...*

Invocarea legii gravitației în poezia ***"Cad"*** și transferarea acestei legi în planul existenței sociale a poetului gravitând în jurul gloatei și al istoriei, au aici efectul unui dramatism sfâșietor. Căderea în sine, în gând și în contemplare, iar de aici în propriii tropi de limbă maternă, îi oferă poetului eternitatea. *"Cad"* mi se pare una dintre cele mai frumoase poezii din literatura noastră, despre destinul poetic în confluența lui cu istoria. O reproduc integral: *"Eu cad. Ci nu în sus ca unii / Eu cad în jos, tot mai în jos. / Ca osândiții, ca nebunii. / Frumos. / Eu cad. Abrupt. O fulgerare / ca un luceafăr în amurg, / cu un blestem și o chemare / Eu cad și urc. / Eu cad. Cădere nesfârșită. / Din nu știu ce în nu știu când / dintr'o idee tăinuită / în gând. Eu cad. Și-aud cum râde gloata, / Aud cum plâng bolnavi cei slabi. / Aud cum oase frânge roata. / De Basarabi. / Eu cad. O clipă doar. Eternă. / Cu îngeri clipa și cu zei. / Eu cad în limba mea maternă. / În tropii mei. / Eu cad. Mi-e teamă, nu mi-e teamă / Mă urmărește cineva: Un Vedetot, unul de seamă, / o pușlama. / Eu cad. Focul Gheenei arde. / Mistuitor. Mântuitor."*

Este uimitor cât de profund este asimilat sufletul Basarabiei în versurile acestui poet. Starea de deprimare și lehamite față de lumea aflată pe drumul pierzării, amintește de aceea a filosofului Emil Cioran din *"Tratat de descompunere"*. Ca și Cioran, Matcovschi filosofează asupra celor trei ipostaze ale timpului (trecut, prezent, viitor), tratându-le în mod egal, cu teama de *"îmensitatea posibilului"*.

În ***"Ce vrei dela mine viață?"***, poetul întreabă *"Care este poezia mea cea mai bună?"* Dar mie mi se pare că Domnul Matcovschi nu scrie de fapt poezii, ci o singură poezie, una fluvială, de cărei cote pot fi numite, așa cum atât de frumos le numește poetul, ***"Vitregie"***, ***"Verdele de Patrie"***, ***"Iluzie"***, ***"Olimp"*** etc. Domnul Matcovschi face parte dintre acei mari poeți-filosofi, ale căror stihuri dovedesc o deplină asimilare (până la contopire totală) a marilor valori ale culturii românești și universale, căci în poemele Domniei Sale sunt nu numai ecouri eminesciene, bacoviene, stanesciene, dar și adieri din E.A. Poe și Walt Whitman. Ce poate fi mai frumos! Astfel microcosmosul Basarabiei, cu al cărei suflet se identifică poetul în ***"Verdele de Patrie"*** și în ***"Crug"***, se confundă cu universul cosmic. Moartea ca trăire

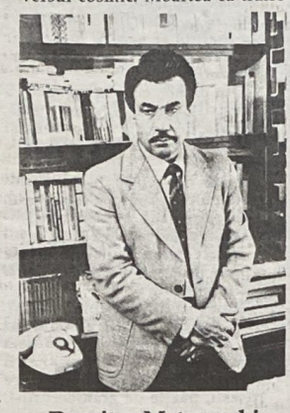

Dumitru Matcovschi

perpetuă, transpare cu subtilitate și rafinament în poemele așternute ca niște grămezi de lumină sub titlul ***"Morților vă iubesc"***, iar creștinismul devine aura ce învăluie, în chip fericit, fluviul poetic dela izvorul său - Basarabia - și până la vărsarea lui în infinitul trăirilor noastre. Pana magică a Dlui Matcovschi atinge lumea cu o reverberație binefăcătoare.

Nu aș fi știut poate nici acum cine este Dumitru Matcovschi, dacă nu aș fi primit din partea unui amic din Chișinău, următoarele rânduri: *"M'a bucurat faptul că v'au plăcut versurile lui Matcovschi. Într'adevăr, D. Matcovschi se înscrie printre poeții cei mai notorii și populari din Basarabia, alături de Grigore Vieru, Leonida Lari, și regretații Liviu Damian și Ion Vatamanu. Matcovschi este un poet-martir, care s'a sacrificat pentru cauză și care, asemenea păsării Phoenix, a înviat din morți, după ce a fost accidentat, în mod deliberat, de un autotransport. Medicii dela noi și de peste Prut au luptat și au făcut aproape imposibilul, ca să-l readucă la viață, după ce fusese strivit de autovehicul. Și acum, sărmanul are de suferit de pe urmele nefastului atentat, dar s'au înșelat cei care au pus la cale (Mai 1985) acel mârșav atentat; poetul suferind, nu s'a lăsat intimidat, și lirica sa autentică mai dă glas pe meleagurile mult pătimitei Basarabii. Alături de Nicolae Dabija, D. Matcovschi este și unul din cei mai neînfricați luptători pentru triumful adevărului și dreptății pe această palmă de pământ, care se numește Basarabia. Publicistica Domnului Matcovschi va rămâne în analele istoriei basarabene ca un document veridic și dureros, totodată, fiind tot atât de combativă și demascatoare ca aceea a marelui nostru poet, Eminescu"*.

Am primit între timp mai multe numere ale revistei *"Literatura și Arta"*, ca și ale altor reviste din Basarabia. Spre deosebire de alți poeți, care apar frecvent în paginile acestor reviste, poetul Matcovschi poate fi văzut din când în când, ca un înnotător într'un ocean. Deși am citit în ultima vreme multă literatură din Basarabia, nu am văzut încă nimic scris despre poezia sa. Am încercat să-mi explic această ezitare a crticilor față de fenomenul poetic **Matcovschi** și mi-am zis că poate căldura mamei din poezia lui Vieru, cu frumusețea ei de limbă și trăire poetică, precum și discursurile de clown, magice sau grotești, ale poeților mai tineri, sunt mai atrăgătoare pentru critici, decât frigul, deznădejdea, disperarea și SOS-urile ce se degajă din poezia incomodului poet Matcovschi.

Numărul din 18 Decembrie 1997 al revistei *"Literatura și Arta"* mi-a adus un nou val de poezie matcovschiană. O poezie ucigător de ironică la adresa viciilor lumii, relevă, ca și în eseurile lui Emil Cioran, o stare de greață sau lehamite a poetului față de propria-i soartă, într'o lume în care totul s'a devalorizat. Scoaterea la mezat a Basarabiei îi trezește poetului un sentiment de detașare față de propria viață, pe care o oferă spre vânzare oricui. În acest context, pamfletul ***"Viața, Hau-Hau"*** merită a fi reprodus în întregime: *"De vânzare viața mea. O cumpără cine vrea! / Cu bucurii de ei, cu toatele / Și cu păcatele ei, cu păcatele./ Nu mă zgârcesc, nu mă amăgesc la cântar: / sunt la ananghie:? hainele îmi cârpesc / pâine de sat cerșesc / trăiesc pe datorie. / M'am săturat de această cârdășie, / m'am săturat de această fățărie / de mine m'am săturat, dar și de voi, / potaia, gloata de patrioți deștepți ca oaia, / gloata de scribărești colțoși ca hau-hau. / Mi s'a lehămețit, în sfârșit, de soarta mea. / Dar pe gratis nu o dau / O cumpără cine vrea: ar putea / în loc de mampasele, pruncilor să o împartă. / Nici o pacoste, vă jur, nici o pacoste. / Dragoste și iluzie deșartă! / Altădată (ce vremuri erau) și sufletele moarte se vindeau. / Și se cumpărau! / Nimic nu se mai cumpără de acum: /totul, totul, totul s'a devalorizat: / Basarabia, scoasă la mezat! / Și tobele bat, chiar aici, în drum / Și borfașii își laudă boarfele / Și meseriașii își laudă harpele. / Și numai eu nu am ce-mi lăuda. De sărăcie de-aș scăpa, de această flecușteață viață / Grăbiți-vă cumpărători, pricopsiți-vă! De vânzare viața mea / O cumpără cine vrea."*

Și dacă Basarabia a fost scoasă la mezat, ce se întâmplă cu mama ei, România? Un răspuns durerors îl dă poetul Matcovschi în poezia ***"Și România"***: *"Și iară neguri neguresc la mărgioară / și iară pajuri hultănesc peste moșie / și iară trage Basarabia să moară / Și România nu mai este Românie. / Și nulitatea iară vrea să poarte nume, / și anonimul iară scrie, pâre scrie, / și iară astă lume nu e lume, și România nu mai este Românie / Și iară hoții, patrioții se răsfață, / și sărăntocii iară plâng in agonie, / și iară astă viață nu e viață / și România nu mai este Românie. / Pe malul Nistrului război, dezmăț cu stârvuri, / nebună pacoste, ticăloșie, blasfemie: / cioroi fudui bulihăresc, sătui în cârduri. / Și România nu mai este Românie. / Pe malul Prutului pavilion în bernă / cu două vămi și cu o singură frăție: / sunt vămuit în limba mea maternă... / Și România nu mai este Românie. Și latră câinii, latră turbii iară, / și întunericul tot nu se mai subție / și țărișoara nu mai este țară, / și România nu mai este Românie!"*

OMULE

Omule, de ce-ai tăcut
când pe suflet ți-au călcat,
când ți-au spus să fii un altul
și la plug te-au înjugat?
Omule, de ce-ai răbdat
și ți-ai zăvorît în piept
inima, când ai aflat
că ești pe de-a'ntregul drept?
Omule, de ce ți-ai pus
numele sub lege grea
și-ai trimis la moarte omul,
care vină nu purta?
Omule, de ce ești gâde?
De ce râzi când nu se râde,
de ce cazi în brânci și plângi
deasupra unui os? Nu-i frumos,
nu-i omenește: omul-pomul
nu cerșește
și în spate gheb nu crește,
și omul nu-i ocolește:
el ca omul niciodată
nu se satură de mamă,
nu se satură de tată.
Niciodată, niciodată!
Omule, de ce nu știi pom să fii,
nu verde pom, o Marie, un Ion?

Astă viața, cum ar fi,
nu se'nvață a muri.
Grea, piatră de moară grea,
ca din pâine rump din ea.
Rump.Cum pot. Tainu-mi rump.
Este tot ce am mai scump.
Astă viață, astă pândă,
astă crâncenă osândă...

Dumitru MATCOVSCHI

80 de ani dela Unirea Basarabie

SCURTĂ RETROSPECTIVĂ

27 Martie 1918 - 27 Martie 199

Nicolae LUPAN

Întâmplarea a făcut ca alegerile pentru Sfatul Țării dela Chișinău să aibă loc în ziua de 27 Octombrie 1917 când congresiștii au *"primit știri despre oarecare neorânduieli din Petrograd"*.

Vladimir Cristi, zis comisar gubernial, anunța că din cei 120 de deputați, *"indigenilor"* le reveneau 70 de procente, iar minoritarilor 30 de procente! Această ultimă cifră, catastrofal de ridicată, dovedea că în cei 106 ani de stăpânire rusească, deromânizarea luase proporții înspăimântătoare.

Odată Sfatul Țării înființat, *"toate comitetele din Basarabia, formate între timp, capătă un caracter curat profesional și n'au dreptul de a se amesteca în treburile politice"*.

În felul acesta se punea capăt, pe cale de lege, tuturor acțiunilor de debandadă, zis revoluționară, a tot felul de răufăcători bolșevizați.

Un moment de ordin tactic național al congresiștilor militari, a fost rezoluția *"Despre Republica Federativă Rusă"* în care se sublinia că *"ocărmuirea din Petrograd nu mai împiedică propășirea culturală a națiilor"* și că *"fiecare norod are dreptul să hotărască singur de soarta sa"*.

Și tot din considerente de ordin tactic, întru potolirea rusofililor, la propunerea lui Pantelimon Erhan, președinte al Sfatului Țării a fost ales, cu 95 de voturi, Ion Inculeț și nu Ion Pelivan care, spre deosebire de alesul de conjunctură, era neîntrecut în lupta lui deschisă pentru redeșteptarea românismului din Basarabia. Deși nu era militar, Pelivan a fost ales în Sfatul Țării cu 351 de voturi! Nimeni altul n'a avut atâția alegători. Nici chiar Constantin Stere, care a fost cooptat și el în același Sfat al Țării. În felul acesta, numărul deputaților ajunse la 138. Toți aleși după principiul proporționalității naționale: 36 din partea Congresului Național Basarabean, 30 din partea Congresului Militar și 71 din diferite formațiuni naționale și minoritare.

Prima ședință a Sfatului Țării din 21 Noembrie a fost precedată de un te-deum în limba română oficiat de Episcopul Gavril de Cetatea Albă, asistat de corul protoiereului Berezovschi, care a cântat pentru prima dată în Basarabia *"Deșteaptă-te, Române"* și *"Pe-al nostru steag e scris unire"*.

La 2 Decembrie Sfatul Țării lansa un program de activitate ce prevedea *"alegeri directe și secrete, împărțirea pământurilor fără plată, libertatea cuvântului, scrisului și credinței religioase, formarea armatei naționale"* etc. La o săptămână dela adoptarea acestui program a fost format Consiliul Directorilor Generali ai Basarabiei în frunte cu Pantelimon Erhan, urmat de Vladimir Cristi, Ștefan Ciobanu, Teofil Ioncu, Nicolae Bosie-Codreanu, Teodosie Cojocaru, Mihail Savencu, Ion Pelivan la Externe și alții.

La nici două luni dela constituire, Sfatul Țării se pomeni în primejdie: reacțiionari bolșeveici, veniți de peste Nistru, încurajau tot felul de acțiuni criminale - furturi, beții, violuri etc. Drept care, Consiliul de Directori constata că *"singura armată disciplinată care poate să ne ajute în acest moment tragic este Armata Română"*.

La 12 Ianuarie 1918, în urma întâlnirii dela Călărași dintre Ion Inculeț și Generalul Ernst Broșteanu, acesta declara: *"Sunt venit aici pentru apărarea căilor ferate, a depozitelor de aprovizionare a frontului și nu mă amestec în chestiunile interne ale Basarabiei"*. Totuși, hoardele bolșevcice fugiră în aceeași noapte dela Chișinău. Iar Sfatul Țării publică o declarație fără echivoc: *"Prin venirea oștilor frățești române s'a creat o stare prielnică pentru munca harnică și orânduită pe toate ogoarele vieții... Alt scop oștirile românești nu au"*.

Venirea Armatei Române în Basarabia se dovedi a fi oportună și prin faptul că pacea separată dela sfârșitul lui Ianuarie 1918 a Ucrainei cu Germania dovedea o dată în plus că hrăpărețul nostru vecin din Răsărit își schimbase doar părul. În consecință, Sfatul Țării ajunse la concluzia sa categorică: *"Singura salvare este unirea cu România"*!

La 27 Martie 1918, Președintele Sfatului Țării Ion Inculeț sublinia însemnătatea istorică atotromânească a Actului Unirii și dădea cuvântul lui Alexandru Marghiloman, trimis special al Regelui Ferdinand I. Întâlnit cu ovații îndelungate, primul ministru al României spuse printre altele: *În vremurile de restriște ale Basarabiei, când tânărul ei guvern s'a adresat României după ajutor, Ea, ca mamă iubitoare, care a auzit vocea cunoscută a copilului său n'a întârziat să-i vină în ajutor"*.

Sfatul Țării adopta cu 86 de voturi pentru, 3 contra și 36 abțineri Actul Unirii Basarabiei cu România, din care voi reține următoarele: *"În puterea dreptului istoric și a dreptului de Neam, pe baza principiului ca popoarele singure să-și hotărască soarta, de azi înainte și pentru totdeauna Basarabia se unește cu mama sa România"*.

Din păcate, euforia națională a revenirii Basarabiei la țara mamă, urmată de cea a Bucovinei și Transilvaniei, nu dură decât 22 de ani!

La 28 Iunie 1940, în urma ultimatumului sovietic, se adevereau, o dată în plus pentru noi Românii, spusele dela 1842 ale lui Heinrich Heine: *"viitorul miroase a piele rusească, a sânge, a ură și lovituri de bici"*.

Românii din lungul Prutului, de o parte și de alta a malurilor lui, aveau impresia că pierduseră câte o mână: unii dreapta, alții stânga. Pluguri și buldozere rusești, păzite de grăniceri ruși, pe pământ românesc, netezeau pe malul stâng fâșii de pământ ce deveneau graniță între frați.

Un dezastru național urmat de cel al pierderii Nordului Transilvaniei în favoarea urmașilor lui Arpad, ajunși prin părțile noastre abia pe la sfârșitul secolului zece de după Hristos.

După un an, Pronia Cerească ni-l trimite pe cel ce avea să devină cel de-al treilea Mareșal al României: Ion Antonescu. Cel la a cărui comandă din zorii zilei de 22 Iunie 1941 Armata Română cânta dela un capăt la altul al țării: *"Azi nopate la Prut, războiul a'nceput, / Românii trec dincolo iară / Să ia înapoi prin arme și scut / Moșia pierdută astă vară"*.

Ca după 3 ani și două luni, la 23 August '44, cea mai neagră zi din istoria neamului, să se producă acea mișeleasă lovitură de stat dela Palat când întregitorul de țară dela 22 Iunie '41 era arestat și dat pe mâna Rușilor, care îl duc la Moscova unde este ținut în captivitate până în Aprilie 1946.

Îl văzusem în ziua de 20 August '44, cu batista fluturând la geamul unui avion militar ce trecea în zbor razant nu departe de Iași, unde se produsese acea pretinsă rupere a frontului, în fond, o trădare din partea generalului Mihai Racoviță.

Trădătorii cei mari însă erau la Palat: Mocioni-Stârcea, Mircea Tomescu, Mihail Aldea și Constantin Sănătescu. Ultimul fiind socotit ca *"vechi și bun prieten al lui Antonescu"*.

Mareșalul Ion Antonescu, Soldat, Erou și Martir, se bucura în Basarabia și Bucovina de o popularitate ce putea fi asemuită cu acea a lui Alexandru Ioan Cuza în Moldova și Muntenia dela 1859 până la 1866.

"Drumul nostru, zicea Antonescu, *este cinstea; arma noastră este jertfa; casa noastră este credința; aurul nostru este Patria..."*!

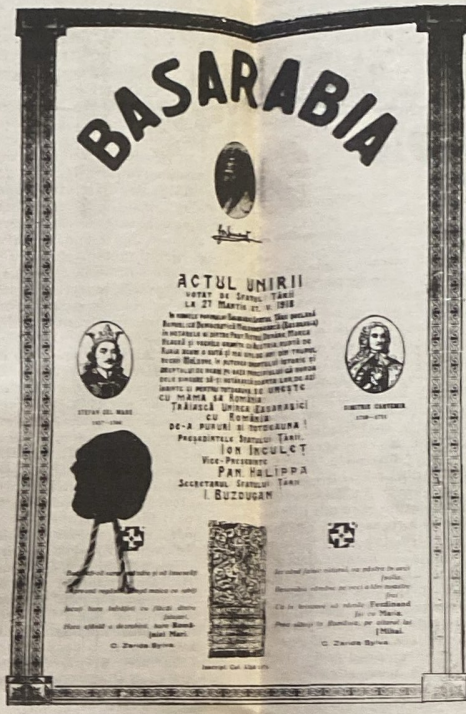

Ferdinand cel Loial, Făuritorul României Mari

BASARABIA PĂMÂNT ROMÂ

Provincia românească dintre Prut și Nistru a făcut parte din vechea Moldovă, dela înființarea acesteia. Ducându-ne înapoi în Istorie, știm că pe acest teritoriu, prin anul 630 A.C., au trecut Sciții cu oștile lui Darius. Iar mai târziu, strămoșii noștri daci s'au stabilit sub Burebista, venind din Sud-Vest pe la anul 327 A.C., ei ajungând să împingă hotarul până la Niprul de Jos. Mai târziu *"Moldova de Sus"* e anexată la Moesia Inferioară și face parte din Imperiul Roman până la năvălirile barbare, în anul 106 D.C.

Dacia, sub Decebal, este învinsă de Traian; întreaga Dacie a fost transformată în provincie romană.

Din amestecul acestor două popoare, s'a născut Neamul Românesc.

După retragerea Romanilor în anul 272 D.C. din fața năvălirilor barbare, acest teritoriu fu lăsat pradă valurilor nesfârșite de barbari, ce l-au cutreierat în lung și în lat.

În aceste timpuri, elementul autohton, romanizat și mai târziu creștinat, retras în regiunile muntoase, din fața năvălirilor barbare, începuseră să formeze organizații politice-administrative cunoscute sub numele de Voievodate. Prin anul 1359, din Nordul Maramureșului pornesc primii descălecători, care unesc Voievodatele din regiunea Sucevei, Câmpulung Moldovenesc, Baia și Siret, formând principatul Moldovei, nume luat dela un afluent al Siretului.

Chiar dela început, principatul Moldovei, aflat în drumul de expansiune al Imperiului Otoman-păgân, a avut mult de luptat. În aceste vremuri, Rușii erau încă sub ocupația Tătarilor. De-abia în secolul XVII, Rusia se ridică sub Petru cel Mare; pe atunci hotarul ei nu cuprindea încă nici Niprul.

Mai târziu, Rușii, prin corupție și trădare, pun mâna pe Ucraina, ținând prin aceasta să ajungă la Marea Neagră. Petru cel Mare ajunge la Marea de Azov, iar urmașii lui din secolul al XVIII-lea cuceresc litoralul Mării Negre, apropiindu-se tot mai mult de țările românești. ***În anul 1792 Rușii ajung la Nistru***, devenind vecinii noștri. Numai după 20 de ani, la 1812, profitând de slăbiciunea Turcilor, ei anexează partea răsăriteană a Moldovei, care se găsea sub protectorat rusesc.

Sub numele de Basarabia, sau țara lui Basarab, înainte de 1812, era cunoscută jumătatea de Sud a Moldovei, cu cele două centre comerciale: Chilia la Dunăre și Cetatea Albă la Marea Neagră. Prin tratatul dela București din 28 Mai 1812, când Turcii au cedat Rușilor *"MOLDOVA DINTRE NISTRU ȘI PRUT"* (teritoriu ce nu le aparținea lor), Rușii, după oarecare ezitare, au dat denumirea generală la toată această regiune, de *"BASARABIA"*.

Trebue menționat însă, că acest teritoriu făcea parte din *"Țara Moldovei"*, care sub Alexandru cel Bun, constituia un singur trup dela Nistru până la Carpați și din Ceremuș până la Nistru.

Când Basarabia românească fu răpită de Ruși la 1812, populația ei era formată din Români - 75%, minoritari (Ruși, Ucraineni, Bulgari, Greci, Germani etc) - 25%.

Încă și în anul 1959 în urma recensământului sovietic din 15 Ianuarie, în Republica Moldovenească se găseau 1.887.000 de Români, adică 65,4% din totalul populației republicii.

Țăranul basarabean, ca și fratele lui de dincoace de Prut, e sentimental, tradițional și profund religios. Dotat cu o conștiință națională, el și-a păstrat obiceiurile precum și unitatea de rasă și limbă, chiar și sub stăpânirea străină.

Basarabia e, din totdeauna, una cu restul gliei românești. N'a fost urgie, ori cer senin, în umbra bătrânilor Carpați, fără participarea grădinei dintre Prut, Nistru și Marea Neagră. C'au fost migrări, ori năvăliri barbare, nici n'au băgat în seamă Prutul. Cum n'au băgat în seamă Crișurile, Oltul, Mureșul.... Peste tot, dela Nistru (chiar și dincolo de el), până la Tisa, țara-i

OMAGIU MILITARILOR BASARABENI

An de an a fost și va fi comemorat Actul Unirii dela Chișinău. Rareori însă, între Prut și Nistru, din interiorul Țării sau în afara hotarelor ei, s'a vorbit de rolul decisiv al organizaților militare basarabene în constituirea Sfatului Țării și revenirea propriu-zisă a Basarabiei la Patria-mamă.

Ne-am mărginit și ne mărginim doar la multiplele forme și nuanțe politice privind mișcarea națională românească din Basarabia prin prisma a tot felul de Asociații, uniuni, ziare, reviste etc.

O remarcă prin care nu vreau să diminuez rolul acestora, precum și cel al personalităților la realizarea întregirii Neamului.

Dar, unde și când am evocat noi curajul, entuziasmul și meritele incontestabile ale lui Gherman Pântea în ceea ce s'a desavârșit la 21 Octombrie 1917, când cei 44 deputați, în majoritate militari, au constituit primul Sfat al Țării, și au declarat Autonomia Basarabiei; la 24-26 Ianuarie 1918, când Basarabia se afla în mare primejdie bolșevică și când Gherman Pântea dimpreună cu Ion Inculeț au chemat în ajutor Armata Română în frunte cu Ernest Broșteanu și, în sfârșit, la 27 Martie 1918, când deputații militari, cot la cot cu cei civili, au votat Sfânta Unire!

Sunt oare printre noi mulți care știu că anume Gherman Pântea a fost acela care printr'o telegramă falsă din partea Inaltului Comandament Militar Rus, expediată tuturor unităților militare, ***ordona*** trimiterea a 1-2-3 delegați basarabeni la Congresul General al Militarilor care urma să se țină la Chișinău în acel memorabil 29 Octombrie al lui 1917?

N'a știut-o nici Kerensschi, primul-ministru dela Petrograd. Iar când a aflat și a dat ordin ca, podporucic-ul (căpitanul) Pântea să fie arestat - era prea târziu.

E timpul cred să ne *"reabilităm"* în fața memoriei acestui mare fiu al Neamului care a fost Gherman Pântea. E puțin probabil ca cineva de pe fața acestui pământ românesc să nu cunoască niște amănunte în legătură cu enigma morții tragice a acestui fost Ministru de război basarabean, dela 1917 și 1918 care, într'o blestemată zi, după cum mi-a relatat un anonim, a fost *"rugat"* la telefon să ducă, nimeni nu știe unde, Actul Unirii Basarabiei, pe care dânsul îl poseda în original, spre a fi *"donat"* nu știu cărui muzeu din București.

Și-a pus Gherman Pântea costumul, poate cel mai bun, cravata, poate cea mai frumoasă, a luat Actul Unirii și s'a dus. S'a dus, dar n'a mai revenit decât luat... dela morgă.

Nicolae CHISTRUGĂ

arabiei cu Patria-Mamă

Martie 1998

ZIUA MĂREAŢĂ A UNIRII

Spicuiri din procesul-verbal al Sfatului Ţării din 27 Martie 1918

Şedinţa se deschide la orele 4 şi 15 min. p.m. sub preşedenţia lui I.C. Inculeţ în prezenţa următorilor membri ai Prezidiului: P.N. Halippa, B.M. Epuri, C.P. Misircov, I.A. Buzdugan.

În sală sunt prezenţi: toţi membrii cabinetului Republicii Moldoveneşti, Primul ministru al cabinetului român Dl. Marghiloman, Dl. Stere, Ministrul de război Hârjeu, anuturajul primului ministru şi alţi mulţi reprezentanţi ai guvernului român.

Preşedintele: Salut în numele Parlamentului nostru pe capul guvernului român, Dl. Marghiloman.

(Aplauze)

Şedinţa de astăzi, Domnilor deputaţi, va fi o şedinţă istorică pentru naţiunea noastră, pentru poporul nostru. Noi trebue să depunem toate silinţele ca să eşim cu cinste în acest moment istoric. Daţi-mi voie să acord cuvântul primului ministru Dl. Marghiloman, pentru a face declaraţie cu ce scop a venit la noi.

(Aplauze)

Alexandru Marghiloman: Marea şi sfânta problemă, de care s'a călăuzit un întreg partid politic în România, problema unirii Basarabiei în sânul patriei mame, a României, a fost pusă pentru prima dată la ordinea de zi în toate dimensiunile ei, în ziua proclamării independenţei Republicei Moldoveneşti; iar în timpurile de faţă această problemă este scoasă la iveală şi mai pronunţat mulţumită mersului istoric al lucrurilor şi insuş *"Sfatul Ţării"*.

Toate clasele sociale, toate partidele, ca unul, s'au grăbit să vină acolo unde-i chema datoria şi vocea sângelui. Şi iată că astăzi noi culegem roadele muncii domniilor voastre, fii adevăraţi ai poporului, şi patrioţilor, care au muncit pentru folosul şi mărirea poporului nostru şi a întregii Românii. Cu o atenţie încordată cercurile politice ale României urmăreau, ce se face de partea cealaltă a Prutului şi când s'a ivit pericolul, care ameninţă integritatea Republicei, România înrudită s'a grăbit cu ajutorul, ca să garanteze întegritatea şi nedespărţirea acestei ţări. La conferinţa de pace din Bucureşti am lămurit condiţiunile, prin care s'ar putea păstra integritatea şi nedespărţirea Basarabiei, şi eu m'am grăbit să vin aici, în mijlocul domniilor voastre.

Din constatările şi tratativele cu reprezentanţii diferitelor fracţiuni şi partide ale parlamentului, eu am înţeles dorinţele şi cerinţele dictate de vremuri şi împrejurări, pe care noi trebue să le îndeplinim în conformitate cu obiceiurile locale, moravurile, libertăţile şi drepturile câştigate de domniile voastre şi care nu sunt în contrazicere cu interesele marei, unitei şi nedespărţitei Românii...

.....

Profesorul Stere: Domnilor, ...Poporul românesc n'a venit în Basarabia din afară, el aici s'a născut, aici a fost acel cazan, unde a fiert, şi s'au topit toate acele elemente, din care s'a născut poporul român. Noi n'avem unde ne duce şi pe noi nimeni nu ne poate alunga din casa noastră.

Un veac fără sfârşit, noi, plecaţi, tăcuţi, conştienţi de slăbiciunea noastră, noi am dus jugul, un veac întreg, limba noastră a fost interzisă, un veac întreg cartea în limba natală a fost persecutată, ca o otravă revoluţionară; sacrfificii imense făceau aceia, care doreau să-şi însuşească începuturile culturii naţionale.

Deputatul Buzdugan: În numele blocului moldovenesc, care întotdeauna a fost straja intereselor poporului moldovenesc, apărând cu rârnă drepturile lui de orice tentative venite de oriunde, în numele blocului moldovenesc, care de astăzi înainte va fi blocul românesc, am marea cinste, ca în această şedinţă istorică a Sfatului Ţării, să dau citire următoarei declaraţii:

"În numele poporului Basarabiei, "Sfatul Ţării" declară: Republica democratică Moldovenească (Basarabia), în hotarele ei dintre Prut, Nistru, Marea Neagră şi vechile graniţe cu Austria, ruptă de Rusia acum o sută şi mai bine de ani din trupul vechei Moldove, în puterea dreptului istoric şi dreptului de neam, pe baza principiului că noroadele singure să-şi hotărască soarta lor, de azi înainte şi pentru totdeauna se uneşte cu mamă-sa România. Această unire se face pe următoare baze:

(1) "Sfatul Ţării" actual rămâne mai departe pentru rezolvarea şi realizarea reformei agrare după nevoile şi cererile norodului; aceste hotarîri se vor recunoaşte de guvernul român.

(2) Basarabia îşi păstrează autonomia provincială, având un sfat al ţării (dietă) ales pe viitor prin vot universal, egal, direct şi secret, cu un organ împlinitor şi administraţie proprie.

(3) Competinţa "Sfatului Ţării" este: a) votarea bugetelor locale; b) controlul tuturor organelor zemstvelor şi oraşelor; c) numirea tuturor funcţionarilor administraţiei locale prin organul său împlinitor, iar funcţionarii înalţi sunt întăriţi prin guvern.

(4) Recrutarea armatei se va face în principiu pe baze teritoriale.

(5) Legile în vigoare şi organizaţia locală (zemstve şi oraşe) rămân în putere şi vor fi schimbate de parlamentul român, numai după ce vor lua parte la lucrările lui şi reprezentanţii Basarabiei.

(6) Respectarea drepturilor minorităţilor din Basarabia.

(7) Doi reprezentanţi ai Basarabiei vor intra în consiliul de miniştri român, acum desemnaţi de actualul Sfat al Ţării, iar pe viitor luaţi din sânul reprezentanţilor Basarabiei din parlamentul român.

(8) Basarabia va trimete în parlamentul român un număr de reprezentanţi proporţional cu populaţia, aleşi pe baza votului universal, egal, secret şi direct.

(9) Toate alegerile din Basarabia pentru voloste, sate, oraşe, zemstve şi parlament se vor face pe baza votului universal, egal, secret şi direct.

(10) Libertatea personală, libertatea tiparului, a cuvântului, a credinţei, a adunărilor şi toate libertăţile obşteşti vor fi garantate prin constituţie.

(11) Toate călcările de legi făcute pe motive politice în vremurile tulburi ale prefacerii din urmă sunt amnestiate.

Basarabia unindu-se ca fiică cu mamă-sa România, parlamentul român va hotărî convocarea neîntârziată a constituantei, în care vor intra proporţional cu populaţia şi reprezentanţii Basarabiei, aleşi prin vot universal, egal, direct şi secret, spre a hotărî împreună cu toţii înscrierea în constituţie a principiilor şi garanţiilor de mai sus.

Trăiască unirea Basarabiei cu România de-a pururea şi totdeauna.

Preşedintele Sfatului Ţării
I. Inculeţ
Secretarul "Sfatului Ţării"
I. Buzdugan

Preşedintele Inculeţ:... Cu adâncă emoţiune vă aduc la cunoştinţă rezultatul votării. Pentru rezoluţia blocului moldovenesc au votat optzeci şi şase (86) deputaţi, împotriva trei (3); s'au abţinut treizeci şi şase (36); absenţi treisprezece (13).

Cu majoritatea de optzeci şi şase (86) voturi împotriva a trei (3) rezoluţia pentru unirea Basarabiei cu România a blocului moldovenesc este primită.

(Aplauze furtunoase)

Traiască Unirea cu România mamă!

ÂNT ROMÂNESC

dat denumirea generală la toată această regiune, de *"BASARABIA"*.

Trebue menţionat însă, că acest teritoriu făcea parte din *"Ţara Moldovei"*, care sub Alexandru cel Bun, constituia un singur trup dela Nistru până la Carpaţi şi din Ceremuş până la Nistru.

Când Basarabia românească fu răpită de Ruşi la 1812, populaţia ei era formată din Români - 75%, minoritari (Ruşi, Ucraineni, Bulgari, Greci, Germani etc) - 25%.

Încă şi în anul 1959 în urma recensământului sovietic din 15 Ianuarie, în Republica Moldovenească se găseau 1.887.000 de Români, adică 65,4% din totalul populaţiei republicii.

Ţăranul basarabean, ca şi fratele lui de dincoace de Prut, e sentimental, tradiţional şi profund religios. Dotat cu o conştiinţă naţională, el şi-a păstrat obiceiurile precum şi unitatea de rasă şi limbă, chiar şi sub stăpânirea străină.

Basarabia e, din totdeauna, una cu restul gliei româneşti. N'a fost urgie, ori cer senin, în umbra bătrânilor Carpaţi, fără participarea grădinei dintre Prut, Nistru şi Marea Neagră. C'au fost migrări, ori năvăliri barbare, nici n'au băgat în seamă Prutul. Cum n'au băgat în seamă Crişurile, Oltul, Mureşul.... Peste tot, dela Nistru (chiar şi dincolo de el), până la Tisa, ţara-i aceeaşi, aceeaşi populaţie, aceeaşi limbă, obiceiuri, aceeaşi *"lege"*. Tracă în zorii scrisului, daco-romană mai apoi, română astăzi, în duh, în port, în cânt, în gust, în grai.

Românitatea Basarabiei este, deci, în afara oricărei discuţii. *"Cu toate drepturile ce-i fură transmise de ţarism* - declara la conferinţa ruso-română din Viena, în 1924, delegatul sovietic Krestinsky - *guvernul Uniunii Sovietice nu susţine căutşi de puţin teza drepturilor istorice ale Rusiei asupra Basarabiei"*.

Populaţia Basarabiei a avut o singură ocazie în istorie să-şi exprime voinţa: spre sfârşitul Primului Război Mondial, când revoluţia rusă adoptă principiul wilsonian al autodeterminării: *"Congresul Sovietelor din Iulie al acestui an - proclamă guvernul sovietic, în toamna anului 1917 - a decis dreptul popoarelor Rusiei la liberă autodeterminare. Al doilea congres al Sovietelor, din Octombrie, al acestui an, a confirmat acest drept inalienabil al popoarelor Rusiei cu şi mai mare înţelegere şi precizie."*

Profitând de acest lucru, *"Sfatul ţării"*, care era compus din 103 Moldoveni, 13 Ucraineni, 7 Ruşi, 6 Evrei, 5 Bulgaro-găgăuţi, 2 Nemţi, 1 Polonez, 1 Armean, întrunit la Chişinău pe data de 27 Martie 1918, votează unirea Basarabiei cu patria-mamă România.

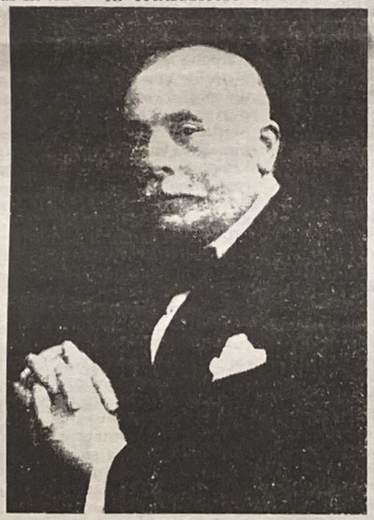

Alexandru Marghiloman

DREPTURILE ASUPRA BASARABIEI

H.C. Lodge (Congresul American) - În confuzia în care se găseşte Europa, am auzit vorbindu-se puţin de Basarabia, dar sentimentul meu a fost întotdeauna că cea mai mare parte a populaţiunii ei formată din Români, ea trebue să formeze o parte a României şi am fost mulţumit să afle că ea a fost reunită.

Mihail Tyskiewicz (delegat ucrainean la conferinţa de pace dela Paris) - Basarabia e românească. O cunosc. Am fost acolo şi pot să atest caracterul său românesc. Nistrul separă distinct cele două ţări şi pune între ele o frontieră nu numai strategică, dar şi etnografică... Salut revenirea Basarabiei la patria sa mamă, ca un act de reparaţiune a unei injustiţii flagrante, în speranţa că Tribunalul lumii civilizate va recunoaşte drepturile şi independenţa Ucrainei.

Andre Tardieu (plenipontenţiar al Franţei la conferinţa dela Paris) - Am salutat teza realipirii Basarabiei la România, invocând nu numai drepturile istorice, dar mai ales voinţa poporului care s'a manifestat cu ocazia alegerilor. Nu cred că ar fi nevoie de lungi dezvoltări spre a justifica soluţia pe care guvernul francez a susţinut-o şi apărat-o totdeauna.

Alexandru Alvarez (membru al Curţii permanente de arbitraj dela Haga) -Noi, Americanii latini, vedem în reunirea Basarabiei cu România consacrată de Consiliul Ambasadorilor din 1920, nu numai o dreaptă satisfacere a adevăratului principiu de naţionalitate, dar mai cu seamă faptul că ea tinde să creeze, în apropiere de ţinuturile Asiei, un stat mare chemat să îndeplinească o mare misiune.

G.W. Porthero (delegat britanic la conferinţa de pace dela Paris) - O nedreptate a fost reparată şi cu consimţământul puterilor victorioase, Basarabia, o adevărată unitate geografică, cuprinsă între limitele naturale ale celor trei mari fluvii şi Mare, e acum, definitiv reunită - şi trebue să nădăjduim, pentru totdeauna - la patria mamă România.

Henry Bordeaux (mebru al Academiei franceze) - Cunosc toată puterea de atracţie a României, forţa asta latină a Orientului. Locuitorii Transilvaniei şi Basarabiei păstrează tradiţiile, legendele, obiceiurile şi dragostea pentru originea lor. Înainte de război, am putut să-mi dau seama de asta în diferite călătorii pe care le-am întreprins. E cu neputinţă să despărţi Basarabia de România.

A. Zucher şi L. Khol (scriitori germani, 1838) - Toată regiunea dintre Prut, Nistru şi Marea Neagră este locuită de Români, aşa încât răpirea dela 1912 nu este decât o monstruozitate, o crimă contra ginţii care nu mai poate dăinui.

80 de ani dela Unirea Basarabiei cu Patria-Mamă

27 Martie 1918 - 27 Martie 1998

SCURTĂ RETROSPECTIVĂ

Nicolae LUPAN

Întâmplarea a făcut ca alegerile pentru Sfatul Ţării dela Chişinău să aibă loc în ziua de 27 Octombrie 1917 când congresiştii au *"primit ştiri despre oarecare neorânduieli din Petrograd"*.

Vladimir Cristi, zis comisar gubernial, anunţa că din cei 120 de deputaţi, *"indigenilor"* le reveneau 70 de procente, iar minoritarilor 30 de procente! Această ultimă cifră, catastrofal de ridicată, dovedea că în cei 106 ani de stăpânire rusească, deromânizarea luase proporţii înspăimântătoare.

Odată Sfatul Ţării înfiinţat, *"toate comitetele din Basarabia, formate între timp, capătă un caracter curat profesional şi n'au dreptul de a se amesteca în treburile politice"*.

În felul acesta se punea capăt, pe cale de lege, tuturor acţiunilor de debandadă, zis revoluţionară, a tot felul de răufăcători bolşevizaţi.

Un moment de ordin tactic naţional al congresiştilor militari, a fost rezoluţia *"Despre Republica Federativă Rusă"* în care se sublinia că *"ocârmuirea din Petrograd nu mai împiedică propăşirea culturală a naţiilor"* şi că *"fiecare norod are dreptul să hotărască singur de soarta sa"*.

Şi tot din considerente de ordin tactic, întru potolirea rusofililor, la propunerea lui Pantelimon Erhan, preşedinte al Sfatului Ţării a fost ales, cu 95 de voturi, Ion Inculeţ şi nu Ion Pelivan care, spre deosebire de alesul de conjunctură, era neîntrecut în lupta lui deschisă pentru redeşteptarea românismului din Basarabia. Deşi nu era militar, Pelivan a fost ales în Sfatul Ţării cu 351 de voturi! Nimeni altul n'a avut atâţia alegători. Nici chiar Constantin Stere, care a fost cooptat şi el în acelaşi Sfat al Ţării. În felul acesta, numărul deputaţilor ajunse la 138. Toţi aleşi după principiul proporţionalităţii naţionale: 36 din partea Congresului Naţional Basarabean, 30 din partea Congresului Militar şi 71 din diferite formaţiuni naţionale şi minoritare.

Prima şedinţă a Sfatului Ţării din 21 Noembrie a fost precedată de un te-deum în limba română oficiat de Episcopul Gavril de Cetatea Albă, asistat de corul protoiereului Berezovschi, care a cântat pentru prima dată în Basarabia *"Deşteaptă-te, Române"* şi *"Pe-al nostru steag e scris unire"*.

La 2 Decembrie Sfatul Ţării lansa un program de activitate ce prevedea *"alegeri directe şi secrete, împărţirea pământurilor fără plată, libertatea cuvântului, scrisului şi credinţei religioase, formarea armatei naţionale"* etc. La o săptămână dela adoptarea acestui program a fost format Consiliul Directorilor Generali ai Basarabiei în frunte cu Pantelimon Erhan, urmat de Vladimir Cristi, Ştefan Ciobanu, Teofil Ioncu, Nicolae Bosie-Codreanu, Teodosie Cojocaru, Mihail Savencu, Ion Pelivan la Externe şi alţii.

La nici două luni dela constituire, Sfatul Ţării se pomeni în primejdie: reacţiionari bolşveici, veniţi de peste Nistru, încurajau tot felul de acţiuni criminale - furturi, beţii, violuri etc. Drept care, Consiliul de Directori constata că *"singura armată disciplinată care poate să ne ajute în acest moment tragic este Armata Română"*.

La 12 Ianuarie 1918, în urma întâlnirii dela Călăraşi dintre Ion Inculeţ şi Generalul Ernst Broşteanu, acesta declara: *"Sunt venit aici pentru apărarea căilor ferate, a depozitelor de aprovizionare a frontului şi nu mă amestec în chestiunile interne ale Basarabiei"*. Totuşi, hoardele bolşevcice fugiră în aceeaşi noapte dela Chişinău. Iar Sfatul Ţării publică o declaraţie fără echivoc: *"Prin venirea oştilor frăţeşti române s'a creat o stare prielnică pentru munca harnică şi orânduită pe toate ogoarele vieţii... Alt scop oştirile româneşti nu au"*.

Venirea Armatei Române în Basarabia se dovedi a fi oportună şi prin faptul că pacea separată dela sfârşitul lui Ianuarie 1918 a Ucrainei cu Germania dovedea o dată în plus că hrăpăreţul nostru vecin din Răsărit îşi schimbase doar părul. În consecinţă, Sfatul Ţării ajunse la concluzia sa categorică: *"Singura salvare este unirea cu România"*!

La 27 Martie 1918, Preşedintele Sfatului Ţării Ion Inculeţ sublinia însemnătatea istorică atotromânească a Actului Unirii şi dădea cuvântul lui Alexandru Marghiloman, trimis special al Regelui Ferdinand I. Întâlnit cu ovaţii îndelungate, primul ministru al României spuse printre altele: *În vremurile de restrişte ale Basarabiei, când tânărul ei guvern s'a adresat României după ajutor, Ea, ca mamă iubitoare, care a auzit vocea cunoscută a copilului său n'a întârziat să-i vină în ajutor"*.

Sfatul Ţării adopta cu 86 de voturi pentru, 3 contra şi 36 abţineri Actul Unirii Basarabiei cu România, din care voi reţine următoarele: *"În puterea dreptului istoric şi a dreptului de Neam, pe baza principiului ca popoarele singure să-şi hotărască soarta, de azi înainte şi pentru totdeauna Basarabia se uneşte cu mama sa România"*.

Din păcate, euforia naţională a revenirii Basarabiei la ţara mamă, urmată de cea a Bucovinei şi Transilvaniei, nu dură decât 22 de ani!

La 28 Iunie 1940, în urma ultimatumului sovietic, se adevereau, o dată în plus pentru noi Românii, spusele dela 1842 ale lui Heinrich Heine: *"viitorul miroase a piele rusească, a sânge, a ură şi lovituri de bici"*.

Românii din lungul Prutului, de o parte şi de alta a malurilor lui, aveau impresia că pierduseră câte o mână: unii dreapta, alţii stânga. Pluguri şi buldozere ruseşti, păzite de grăniceri ruşi, pe pământ românesc, netezeau pe malul stâng fâşii de pământ ce deveneau graniţă între fraţi.

Un dezastru naţional urmat de cel al pierderii Nordului Transilvaniei în favoarea urmaşilor lui Arpad, ajunşi prin părţile noastre abia pe la sfârşitul secolului zece de după Hristos.

După un an, Pronia Cerească ni-l trimite pe cel ce avea să devină cel de-al treilea Mareşal al României: Ion Antonescu. Cel la a cărui comandă din zorii zilei de 22 Iunie 1941 Armata Română cânta dela un capăt la altul al ţării: *"Azi nopate la Prut, războiul a'nceput, / Românii trec dincolo iară / Să ia înapoi prin arme şi scut / Moşia pierdută astă vară"*.

Ca după 3 ani şi două luni, la 23 August '44, cea mai neagră zi din istoria neamului, să se producă acea mişelească lovitură de stat dela Palat când întregitorul de ţară dela 22 Iunie '41 era arestat şi dat pe mâna Ruşilor, care îl duc la Moscova unde este ţinut în captivitate până în Aprilie 1946.

Îl văzusem în ziua de 20 August '44, cu batista fluturând la geamul unui avion militar ce trecea în zbor razant nu departe de Iaşi, unde se produsese acea pretinsă rupere a frontului, în fond, o trădare din partea generalului Mihai Racoviţă.

Trădătorii cei mari însă erau la Palat: Mocioni-Stârcea, Mircea Tomescu, Mihail Aldea şi Constantin Sănătescu. Ultimul fiind socotit ca *"vechi şi bun prieten al lui Antonescu"*.

Mareşalul Ion Antonescu, Soldat, Erou şi Martir, se bucura în Basarabia şi Bucovina de o popularitate ce putea fi asemuită cu acea a lui Alexandru Ioan Cuza în Moldova şi Muntenia dela 1859 până la 1866.

"Drunmul nostru, zicea Antonescu, *este cinstea; arma noastră este jertfa; casa noastră este credinţa; aurul nostru este Patria..."*!

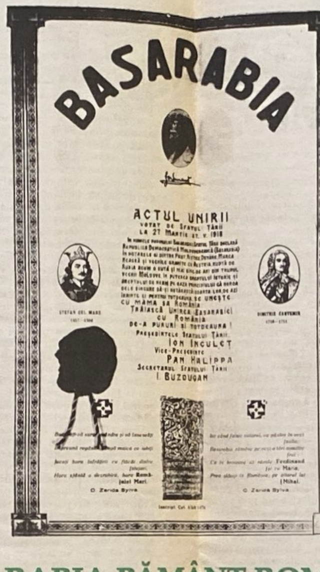

Ferdinand cel Loial, Făuritorul României Mari

ZIUA MĂREAŢĂ A UNIRII

Spicuiri din procesul-verbal al Sfatului Ţării din 27 Martie 1918

Şedinţa se deschide la orele 4 şi 15 min. p.m. sub preşedenţia lui I.C. Inculeţ în prezenţa următorilor membri ai Prezidiului: P.N. Halippa, B.M. Epuri, C.P. Misircov, I.A. Buzdugan.

În sală sunt prezenţi: toţi membrii cabinetului Republicii Moldoveneşti, Primul ministru al cabinetului român Dl. Marghiloman, Dl. Stere, Ministrul de război Hârjeu, anuturajul primului ministru şi alţi mulţi reprezentanţi ai guvernului român.

Preşedintele: Salut în numele Parlamentului nostru pe capul guvernului român, Dl. Marghiloman.

(Aplauze)

Şedinţa de astăzi, Domnilor deputaţi, va fi o şedinţă istorică pentru naţiunea noastră, pentru poporul nostru. Noi trebue să depunem toate silinţele ca să eşim cu cinste în acest moment istoric. Daţi-mi voie să acord cuvântul primului ministru Dl. Marghiloman, pentru a face declaraţie cu ce scop a venit la noi.

(Aplauze)

Alexandru Marghiloman: Marea şi sfânta problemă, de care s'a călăuzit un întreg partid politic în România, problema unirii Basarabiei în sânul patriei mame, a României, a fost pusă pentru prima dată la ordinea de zi în toate dimensiunile ei, în ziua proclamării independenţei Republicei Moldoveneşti; iar în timpurile de faţă această problemă este scoasă la iveală şi mai pronunţat mulţumită mersului istoric al lucrurilor şi insuş *"Sfatul Ţării"*.

Toate clasele sociale, toate partidele, ca unul, s'au grăbit să vină acolo unde-i chema datoria şi vocea sângelui. Şi iată că astăzi noi culegem roadele muncii domniilor voastre, fii adevăraţi ai poporului, şi patrioţilor, care au muncit pentru folosul şi mărirea poporului nostru şi a întregii României. Cu o atenţie încordată cercurile politice ale României urmăreau, ce se face de partea cealaltă a Prutului şi când s'a ivit pericolul, care ameninţă integritatea Republicei, România înrudită s'a grăbit cu ajutorul, ca să garanteze integritatea şi nedespărţirea acestei ţări. La conferinţa de pace din Bucureşti am lămurit condiţiunile, prin care s'ar putea păstra integritatea şi nedespărţirea Basarabiei, şi eu m'am grăbit să vin aici, în mijlocul domniilor voastre.

Din constatările şi tratativele cu reprezentanţii diferitelor fracţiuni şi partide ale parlamentului, eu am înţeles dorinţele şi cerinţele dictate de vremuri şi împrejurări, pe care noi trebue să le îndeplinim în conformitate cu obiceiurile locale, moravurile, libertăţile şi drepturile câştigate de domniile voastre şi care nu sunt în contrazicere cu interesele marei, unitei şi nedespărţitei României...

....

Profesorul Stere: Domnilor, ...Poporul românesc n'a venit în Basarabia din afară, el aici s'a născut, aici a fost acel cazan, unde a fiert, şi s'au topit toate acele elemente, din care s'a născut poporul român. Noi n'avem unde ne duce şi pe noi nimeni nu ne poate alunga din casa noastră.

Un veac fără sfârşit, noi, plecaţi, tăcuţi, conştienţi de slăbiciunea noastră, noi am dus jugul, un veac întreg, limba noastră a fost interzisă, un veac întreg cartea în limba natală a fost persecutată, ca o otravă revoluţionară; sacrficii imense făceau aceia, care doreau să-şi însuşească începuturile culturii naţionale.

Deputatul Buzdugan: În numele blocului moldovenesc, care întotdeauna a fost straja intereselor poporului moldovenesc, apărând cu râvnă drepturile lui de orice tentative venite de oriunde, în numele blocului moldovenesc, care de astăzi înainte va fi blocul românesc, am marea cinste, ca în această şedinţă istorică a Sfatului Ţării, să dau citire următoarei declaraţii:

"În numele poporului Basarabiei, "Sfatul Ţării" declară: Republica democratică Moldovenească (Basarabia), în hotarele ei dintre Prut, Nistru, Marea Neagră şi vechile graniţe cu Austria, ruptă de Rusia acum o sută şi mai bine de ani din trupul vechei Moldove, în puterea dreptului istoric şi dreptului de neam, pe baza principiului că noroadele singure să-şi hotărască soarta lor, de azi înainte şi pentru totdeauna se uneşte cu mamă-sa România. Această unire se face pe următoare baze:

(1) "Sfatul Ţării" actual rămâne mai departe pentru rezolvarea şi realizarea reformei agrare după nevoile şi cererile norodului; aceste hotariri se vor recunoaşte de guvernul român.

(2) Basarabia îşi păstrează autonomia provincială, având un sfat al ţării (dietă) ales pe viitor prin vot universal, egal, direct şi secret, cu un organ împlinitor şi administraţie proprie.

(3) Competinţa "Sfatului Ţării" este: a) votarea bugetelor locale; b) controlul tuturor organelor zemstvelor şi oraşelor; c) numirea tuturor funcţionarilor administraţiei locale prin organul său împlinitor, iar funcţionarii înalţi sunt întăriţi prin guvern.

(4) Recrutarea armatei se va face în principiu pe baze teritoriale.

(5) Legile în vigoare şi organizaţia locală (zemstve şi oraşe) rămân în putere şi vor fi schimbate de parlamentul român, numai după ce vor lua parte la lucrările lui şi reprezentanţii Basarabiei.

(6) Respectarea drepturilor minorităţilor din Basarabia.

(7) Doi reprezentanţi ai Basarabiei vor intra în consiliul de miniştri român, acum desemnaţi de actualul Sfat al Ţării, iar pe viitor luaţi din sânul reprezentanţilor Basarabiei din parlamentul român.

(8) Basarabia va trimete în parlamentul român un număr de reprezentanţi proporţional cu populaţia, aleşi pe baza votului universal, egal, secret şi direct.

(9) Toate alegerile din Basarabia pentru voloste, sate, oraşe, zemstve şi parlament se vor face pe baza votului universal, egal, secret şi direct.

(10) Libertatea personală, libertatea tiparului, a cuvântului, a credinţei, a adunărilor şi toate libertăţile obşteşti vor fi garantate prin constituţie.

(11) Toate călcările de legi făcute pe motive politice în vremurile tulburi ale prefacerii din urmă sunt amnestiate.

Basarabia unindu-se ca fiică cu mamă-sa România, parlamentul român va hotărî convocarea neîntârziată a constituantei, în care vor intra proporţional cu populaţia şi reprezentanţii Basarabiei, aleşi prin vot universal, egal, direct şi secret, spre a hotărî împreună cu toţii înscrierea în constituţie a principiilor şi garanţiilor de mai sus.

Trăiască unirea Basarabiei cu România de-a pururea şi totdeauna.

Preşedintele Sfatului Ţării
I. Inculeţ
Secretarul "Sfatului Ţării"
I. Buzdugan

Preşedintele Inculeţ:... Cu adâncă emoţiune vă aduc la cunoştinţă rezultatul votării. Pentru rezoluţia blocului moldovenesc au votat optzeci şi şase (86) deputaţi, împotriva trei (3); s'au abţinut treizeci şi şase (36); absenţi treisprezece (13).

Cu majoritatea de optzeci şi şase (86) voturi împotriva a trei (3) rezoluţia pentru unirea Basarabiei cu România a blocului moldovenesc este primită.

(Aplauze furtunoase)

Traiască Unirea cu România mamă!

Alexandru Marghiloman

BASARABIA PĂMÂNT ROMÂNESC

Provincia românească dintre Prut şi Nistru a făcut parte din vechea Moldovă, dela înfiinţarea acesteia. Ducându-ne înapoi în Istorie, ştim că pe acest teritoriu, prin anul 630 A.C., au trecut Sciţii cu oştile lui Darius. Iar mai târziu, strămoşii noştri daci s'au stabilit sub Burebista, venind din Sud-Vest pe la anul 327 A.C., ei ajungând să împingă hotarul până la Niprul de Jos. Mai târziu *"Moldova de Sus"* e anexată la Moesia Inferioară şi face parte din Imperiul Roman până la năvălirile barbare, în anul 106 D.C.

Dacia, sub Decebal, este învinsă de Traian; întreaga Dacie a fost transformată în provincie romană.

Din amestecul acestor două popoare, s'a născut Neamul Românesc.

După retragerea Romanilor în anul 272 D.C. din faţa năvălirilor barbare, acest teritoriu fu lăsat pradă valurilor nesfârşite de barbari, ce l-au cutreierat în lung şi în lat.

În aceste timpuri, elementul autohton, romanizat şi mai târziu creştinat, retras în regiunile muntoase, din faţa năvălirilor barbare, începuseră să formeze organizaţii politice-administrative cunoscute sub numele de Voievodate. Prin anul 1359, din Nordul Maramureşului pornesc primii descălecători, care unesc Voievodatele din regiunea Sucevei, Câmpulung Moldovenesc, Baia şi Siret, formând principatul Moldovei, nume luat dela un afluent al Siretului.

Chiar dela început, principatul Moldovei, aflat în drumul de expansiune al Imperiului Otoman-păgân, a avut mult de luptat. În aceste vremuri, Ruşii erau încă sub ocupaţia Tătarilor. De-abia în secolul XVII, Rusia se ridică sub Petru cel Mare; pe atunci hotarul ei nu cuprindea încă nici Niprul.

Mai târziu, Ruşii, prin corupţie şi trădare, pun mâna pe Ucraina, ţinând prin aceasta să ajungă la Marea Neagră. Petru cel Mare ajunge la Marea de Azov, iar urmaşii lui din secolul al XVIII-lea cuceresc litoralul Mării Negre, apropiindu-se tot mai mult de ţările româneşti. ***În anul 1792 Ruşii ajung la Nistru,*** devenind vecinii noştri. Numai după 20 de ani, la 1812, profitând de slăbiciunea Turcilor, ei anexează partea răsăriteană a Moldovei, care se găsea sub protectorat rusesc.

Sub numele de Basarabia, sau ţara lui Basarab, înainte de 1812, era cunoscută jumătatea de Sud a Moldovei, cu cele două centre comerciale: Chilia la Dunăre şi Cetatea Albă la Marea Neagră. Prin tratatul dela Bucureşti din 28 Mai 1812, când Turcii au cedat Ruşilor *"MOLDOVA DINTRE NISTRU ŞI PRUT"* (teritoriu ce nu le aparţinea lor), Ruşii, după oarecare ezitare, au dat denumirea generală la toată această regiune, de ***"BASARABIA"***.

Trebue menţionat însă, că acest teritoriu făcea parte din *"Ţara Moldovei"*, care sub Alexandru cel Bun, constituia un singur trup dela Nistru până la Carpaţi şi din Ceremuş până la Nistru.

Când Basarabia românească fu răpită de Ruşi la 1812, populaţia ei era formată din Români - 75%, minoritari (Ruşi, Ucraineni, Bulgari, Greci, Germani etc) - 25%.

Încă şi în anul 1959 în urma recensământului sovietic din 15 Ianuarie, în Republica Moldovenească se găseau 1.887.000 de Români, adică 65,4% din totalul populaţiei repubilicii.

Ţăranul basarabean, ca şi fratele lui de dincoace de Prut, e sentimental, tradiţional şi profund religios. Dotat cu o conştiinţă naţională, el şi-a păstrat obiceiurile precum şi unitatea de rasă şi limbă, chiar şi sub stăpânirea străină.

Basarabia e, din totdeauna, una cu restul gliei româneşti. N'a fost urgie, ori cer senin, în umbra bătrânilor Carpaţi, fără participarea grădinei dintre Prut, Nistru şi Marea Neagră. C'au fost migrări, ori năvăliri barbare, nici n'au băgat în seamă Prutul. Cum n'au băgat în seamă Crişurile, Oltul, Mureşul.... Peste tot, dela Nistru (chiar şi dincolo de el), până la Tisa, ţara-i aceeaşi, aceeaşi populaţie, aceeaşi limbă, obiceiuri, aceeaşi *"lege"*. Tracă în zorii scrisului, daco-romană mai apoi, română astăzi, în duh, în port, în cânt, în gust, în grai.

Românitatea Basarabiei este, deci, în afara oricărei discuţii. *"Cu toate drepturile ce-i fură transmise de ţarism* - declara la conferinţa ruso-română din Viena, în 1924, delegatul sovietic Krestinsky - *guvernul Uniunii Sovietice nu susţine câtuşi de puţin teza drepturilor istorice ale Rusiei asupra Basarabiei"*.

Populaţia Basarabiei a avut o singură ocazie în istorie să-şi exprime voinţa: spre sfârşitul Primului Război Mondial, când revoluţia rusă adoptă principiul wilsonian al autodeterminării: *"Congresul Sovietelor din Iulie al acestui an - proclamă guvernul sovietic, în toamna anului 1917 - a decis dreptul popoarelor Rusiei la liberă autodeterminare. Al doilea congres al Sovietelor, din Octombrie, al acestui an, a confirmat acest drept inalienabil al popoarelor Rusiei cu şi mai mare înţelegere şi precizie."*

Profitând de acest lucru, *"Sfatul ţării"*, care era compus din 103 Moldoveni, 13 Ucraineni, 7 Ruşi, 6 Evrei, 5 Bulgaro-găgăuţi, 2 Nemţi, 1 Polonez, 1 Armean, întrunit la Chişinău pe data de 27 Martie 1918, votează unirea Basarabiei cu patria-mamă România.

OMAGIU MILITARILOR BASARABENI

An de an a fost şi va fi comemorat Actul Unirii dela Chişinău. Rareori însă, între Prut şi Nistru, din interiorul Ţării sau în afara hotarelor ei, s'a vorbit de rolul decisiv al organizaţilor militare basarabene în constituirea Sfatului Ţării şi revenirea propriu-zisă a Basarabiei la Patria-mamă.

Ne-am mărginit şi ne mărginim doar la multiplele forme şi nuanţe politice privind mişcarea naţională românească din Basarabia prin prisma a tot felul de Asociaţii, uniuni, ziare, reviste etc.

O remarcă prin care nu vreau să diminuez rolul acestora, precum şi cel al personalităţilor la realizarea întregirii Neamului.

Dar, unde şi când am evocat noi curajul, entuziasmul şi meritele incontestabile ale lui Gherman Pântea în ceea ce s'a desavârşit la 21 Octombrie 1917, când cei 44 deputaţi, în majoritate militari, au constituit primul Sfat al Ţării, şi au declarat Autonomia Basarabiei; la 24-26 Ianuarie 1918, când Basarabia se afla în mare primejdie bolşevică şi când Gherman Pântea dimpreună cu Ion Inculeţ au chemat în ajutor Armata Română în frunte cu Ernest Broşteanu şi, în sfârşit, la 27 Martie 1918, când deputaţii militari, cot la cot cu cei civili, au votat Sfânta Unire!

Sunt oare printre noi mulţi care ştiu că anume Gherman Pântea a fost acela care printr'o telegramă falsă din partea Inaltului Comandament Militar Rus, expediată tuturor unităţilor militare, ***ordona*** trimiterea a 1-2-3 delegaţi basarabeni la Congresul General al Militarilor care urma să se ţină la Chişinău în acel memorabil 29 Octombrie al lui 1917?

N'a ştiut-o nici Kerensschi, primul-ministru dela Petrograd. Iar când a aflat şi a dat ordin ca, podporucic-ul (căpitanul) Pântea să fie arestat - era prea târziu.

E timpul cred să ne *"reabilităm"* în faţa memoriei acestui mare fiu al Neamului care a fost Gherman Pântea. E puţin probabil ca cineva de pe faţa acestui pământ românesc să nu cunoască nişte amănunte în legătură cu enigma morţii tragice a acestui fost Ministru de război basarabean, dela 1917 şi 1918 care, într'o blestemată zi, după cum mi-a relatat un anonim, a fost *"rugat"* la telefon să ducă, nimeni nu ştie unde, Actul Unirii Basarabiei, pe care dânsul îl poseda în original, spre a fi *"donat"* nu ştiu cărui muzeu din Bucureşti.

Şi-a pus Gherman Pântea costumul, poate cel mai bun, cravata, poate cea mai frumoasă, a luat Actul Unirii şi s'a dus. S'a dus, dar n'a mai revenit decât luat... dela morgă.

Nicolae CHISTRUGĂ

DREPTURILE ASUPRA BASARABIEI

H.C. Lodge (Congresul American) - În confuzia în care se găseşte Europa, am auzit vorbindu-se puţin de Basarabia, dar sentimentul meu a fost întotdeauna că cea mai mare parte a populaţiunii ei formată din Români, ea trebue să formeze o parte a României şi am fost mulţumit să afle că ea a fost reunită.

Mihail Tyskiewicz (delegat ucrainean la conferinţa de pace dela Paris) - Basarabia e românească. O cunosc. Am fost acolo şi pot să atest caracterul său românesc. Nistrul separă distinct cele două ţări şi pune între ele o frontieră nu numai strategică, dar şi etnografică... Salut revenirea Basarabiei la patria sa mamă, ca un act de reparaţiune a unei injustiţii flagrante, în speranţa că Tribunalul lumii civilizate va recunoaşte drepturile şi independenţa Ucrainei.

Andre Tardieu (plenipontenţiar al Franţei la conferinţa dela Paris) - Am salutat teza realipirii Basarabiei la România, invocând nu numai drepturile istorice, dar mai ales voinţa poporului care s'a manifestat cu ocazia alegerilor. Nu cred că ar fi nevoie de lungi dezvoltări spre a justifica soluţia pe care guvernul francez a susţinut-o şi apărat-o totdeauna.

Alexandru Alvarez (membru al Curţii permanente de arbitraj dela Haga) -Noi, Americanii latini, vedem în reunirea Basarabiei cu România consacrată de Consiliul Ambasadorilor din 1920, nu numai o dreaptă satisfacere a adevăratului principiu de naţionalitate, dar mai cu seamă faptul că ea tinde să creeze, în apropiere de ţinuturile Asiei, un stat mare chemat să îndeplinească o mare misiune.

G.W. Porthero (delegat britanic la conferinţa de pace dela Paris) - O nedreptate a fost reparată şi cu consimţământul puterilor victorioase, Basarabia, o adevărată unitate geografică, cuprinsă între limitele naturale ale celor trei mari fluvii şi Mare, e acum, definitiv reunită - şi trebue să nădăjduim, pentru totdeauna - la patria mamă România.

Henry Bordeaux (mebru al Academiei franceze) - Cunosc toată puterea de atracţie a României, forţa asta latină a Orientului. Locuitorii Transilvaniei şi Basarabiei păstrează tradiţiile, legendele, obiceiurile şi dragostea pentru originea lor. Înainte de război, am putut să-mi dau seama de asta în diferite călătorii pe care le-am întreprins. E cu neputinţă să desparţi Basarabia de România.

A. Zucher şi L. Khol (scriitori germani, 1838) - Toată regiunea dintre Prut, Nistru şi Marea Neagră este locuită de Români, aşa încât răpirea dela 1912 nu este decât o monstruozitate, o crimă contra ginţii care nu mai poate dăinui.

DESTINUL TRAGIC AL BASARABIEI

Sergiu GROSSU

De când mă aflu în Paris, după ce în ţara mea am cunoscut - atât eu, cât şi soţia mea - prigoana şi închisoarea comunistă, n'am încetat să fiu cu gândul şi cu inima, mereu şi mereu, la pământul înrobit al Basarabiei, ţinând o strânsă legătură cu Pan Halipa, ilustrul meu consătean, şi scriind articole în revista ***Catacombes***, pe care o editam la Paris, pentru a da în vileag tot răul ce se abătuse peste popoarele asuprite din Uniunea Sovietică, fără a trece cu vederea tragica soartă a fraţilor mei basarabeni.

Despre destinul însângerat al Basarabiei (pentrucă îmi displace să spun *"Republica Moldova"*, cum se numeşte oficial, fiindcă acestei aşa-zise republici îi lipsesc judeţele Hotin, Tighina, Cetatea Albă şi Ismail), despre acest sfânt pământ românesc, care se mai află încă sub semnul nedreptăţii istorice, vreau să le vorbesc cititorilor ***Cuvântului Românesc***, adresându-mă sufletelor curate în care mai arde flacăra libertăţii şi dragostea pentru o Românie mare, reîntregită în hotarele ei fireşti.

-I-

Recitind cărticica ***"Bucovina şi Basarabia"*** (studiu istorico-politic de Mihail Eminescu, editat, sub îngrijirea prof. I. Creţu, la Bucureşti, în 1941), ochii mi s'au oprit mai îndelung asupra ultimului capitol ***"Românii în luptă cu panslavismul"***, înmănunchind articolele bardului dela Ipoteşti, apărute în ziarul ***Timpul*** din luna Iunie 1878.

Îndurerat de soarta Moldovenilor *"căzuţi sub stăpânirea pravoslavnicului Ţar al tuturor Ruşilor"* şi neputându-se acomoda cu gândul că *"Rusia nu se mulţumeşte de a fi luat o parte mare şi frumoasă din vatra Moldovei, nu se mulţumeşte de a fi călcat peste graniţa firească a pământului românesc, ci voieşte să-şi ia şi sufletele ce se află pe acest pământ şi să mistuiască o parte din poporul român"*, Eminescu încearcă să pună în evidenţă, pe de o parte, bogăţia şi superioritatea ***individualităţii naţionale*** a poporului român din Basarabia, iar pe de altă parte, ***ura*** nutrită de Ruşi împotriva unei etnicităţi mândre de românitatea ei şi, ca atare, refractară procesului de asimilare forţată la care era supusă prin necurmate şi silnice măsuri de stârpire a românismului.

"Administraţia, biserica şi şcoala sunt cu desăvârşire ruseşti", exclamă Eminescu, încât este oprit a cânta în ziua de Paşti *"Hristos a Înviat!"* în româneşte. *"Nimic în limba românească nu se poate scrie; nimic ce e scris în limba românească, nu poate să treacă graniţa fără de a da loc la presupuseri şi persecuţiuni; ba oamenii de condiţie se feresc de a vorbi în casă româneşte, pentru ca nu cumva o slugă să-i denunţe. Într'un cuvânt, orice manifestaţie de viaţă românească e oprită, rău privită şi chiar pedepsită."* Pe lângă toate acestea, subliniază Eminescu, mai apare şi sistemul de colonizare silnică practicat de Rusia: *"Cete întregi de familii româneşti sunt luate cu sila ori duse cu amăgiri departe şi înlocuite cu familii ruseşti, pentru ca încetul cu încetul populaţia să se amestece, să piardă energia caracterului naţional şi să fie mai primitoare faţă cu măsurile de rusificare"*.

Nu vom insista asupra măsurilor administrative de rusificare, măsuri care au grăbit, oarecum, înstrăinarea unor largi pături ale boierimii pământene şi a multor familii de intelectuali basarabeni, atrase de mirajul privilegiilor sociale şi politice din ce în ce mai tentante. Aceste măsuri administrative erau, s'ar putea spune, logice, dat fiind starea de fapt a Basarabiei dela 1812 încoace, respectiv subjugarea sa totală, transformarea acestui minunat colţ de rai românesc, rupt din *"vatra Moldovei"*, într'o gubernie a imperiului pravoslavnic. Ceea ce vreau să accentuez este ***perfidia*** pe care a folosit-o ocupantul dela Răsărit, turmentat de ideea panslavismului, în dezlănţuirea unei puternice ofensive de rusificare, prin intermediul a două arme redutabile: ***Biserica*** şi ***Şcoala***.

Zamfir C. Arbure, în monumentala sa lucrare ***"Basarabia în secolul XIX"***, arată cu claritate că, punând mâna pe Basarabia, prima grijă a guvernului rus a fost *"deznaţionalizarea clerului şi rusificarea poporului român prin ajutorul Bisericii"*; că s'a ajuns la scoaterea din bibliotecile bisericeşti şi şcolare a cărţilor în limba română, pentru a le înlocui cu altele ruseşti; că limba română, la început tolerată, *"fu în urmă interzisă în şcoale"*, iar sub cârmuirea duhovnicească a arhiepiscopului Pavel, călugării septuagenari din mănăstiri *"fură obligaţi, ca nişte copii, să înveţe limba rusească"*. Mai mult chiar, notează acelaşi istoric, dela 1859, dându-se o atenţie deosebită stării Bisericii din Basarabia, s'a căutat formarea, din clerul mirean, a unei armate de *"agenţi panruseşti, răspândiţi prin sate"* al căror program de învăţământ era predarea exclusiv în limba rusă.

De altfel, această politică intensivă de rusificare a Basarabiei româneşti o găsim, cu vârf şi îndesat, menţionată de P.N. Batiuşcov, în studiul său istoric ***"Descrierea Basarabiei"***, scris la îndemnul ţarului Alexandru al III-lea, şi apărut în 1892, la St. Petersburg. Contrariat că, după anexarea Basarabiei în 1812, în ciuda presiunilor guvernamentale, *"mai multe obiceiuri favorabile românizării"* s'au menţinut, şi decretând că, într'o simplă gubernie rusească *"aceste obiceiuri trebue stârpite"*, istoricul rus scrie: *"Până la 1871, când pe scaunul episcopal veni P.S. Pavel, în unele mânăstiri şi biserici serviciul divin se oficia în limba română. P.S. Pavel, imediat ce se sui pe scaunul eparhial al Chişinăului, orândui ca în acele mânăstiri în care până atunci se oficia în limba română, să se oficieze eventual în două limbi: cea slavă şi cea moldovenească"*. Mai hotărî, de asemenea, să se deschidă şcoli mânăstireşti în care să înveţe limba rusă şi călugări români *"din cei neîmbătrâniţi încă"*. Cu toate aceste dispoziţii tiranice, Batiuşcov era informat că *"în multe mânăstiri serviciul divin se oficia în limba moldovenească şi că rusește nu se cânta decât: Gospodi pomilui (Doamne miluieşte)"*. De unde concluzia: *"Poporul rural nu cunoaşte de loc limba rusă şi, prin urmare, nu înţelege serviciul divin oficiat în această limbă"*.

• • •

A doua armă redutabilă, folosită în lupta pentru rusificarea basarabenilor, a fost şi rămâne ***Şcoala***. Ceea ce nu se sfieşte să demonstreze autorul studiului deja amintit ***"Descrierea Basarabiei"***. *"Dacă voim ca Basarabia să nu devină obiectul dorinţelor şi agitaţiilor româno-file, ci din contră să se unească organicește cu Rusia, atunci trebue, prin mijlocul şcoalelor, să ne grăbim a face ca măcar jumătate din ţăranii moldoveni să devină Ruşi. Spre această ţintă tocmai tinde sistemul de învăţământ public, adoptat acum de cârmuire"*.

Grijuliu să-şi formeze, prin educaţie şcolară, un cler special *"menit să rusifice Basarabia"*, guvernul rus şi-a dat toate silinţele să lărgească, sub controlul ministerului rus al Instrucţiunii, instrucţiunea publică, urmărindu-se ca generaţia tânără moldovenească să fie educată *"în spiritul pur rusesc"*, în vederea contopirii ei *"cu patria noastră comună, Rusia"*. Cât priveşte bibliotecile din licee, în ele nu se găsesc cărţi româneşti. La fel şi în librăriile particulare. Acelaşi regim drastic este hărăzit presei de dincolo de Prut, deoarece, ne informează Zamfir Arbure, *"în Basarabia e riguros oprită intrarea vreunui ziar român"*.

-II-

Ocupată de Rusia ţaristă, între anii 1812-1918, nefericita provincie orientală a României va cunoaşte invazia trupelor sovietice, în urma ultimatului din 26 Iunie 1940 şi, patru ani mai târziu, anexarea sa la U.R.S.S., devenind, astfel, Republica Socialistă Sovietică a Moldovei. Ca atare, va cunoaşte, întocmai Ţările Baltice, două încercări necruţătoare: ***deznaţionalizarea*** şi ***descreştinarea***. În afară de rusificarea sălbatică a numelor de oraşe, de sate şi de ţinuturi, la care se pot adăuga administraţia, învăţământul, cultura şi, îndeosebi, limba autohtonă, spre a şterge orice urmă a latinităţii ei, autorităţile comuniste declanşară mai multe valuri de deportări, încât, din 1940 până în 1964, de pildă, aproape un milion de basarabeni au fost dispersaţi în Siberia, în Kazahstan, în Turkestan, în Urali, în Asia centrală şi mai departe, până în Extremul Orient.

Orânduirea comunistă, pentru a distruge definitiv şi integral sufletul poporului din Basarabia, pentru a pune în practică diabolicul plan de desfiinţare a naţiunii române, pentru a asasina limba română a rugăciunii, a închinării şi a proslăvirii lui Dumnezeu, nu putea să nu treacă - aşa cum a făcut-o absolut în toate ţările peste care fluturа steagul asupritor al Secerii şi Ciocanului marxist-leninist - la o acţiune metodică de ***descreştinare***, desfăşurând intoleranţa şi fanatismul persecuţiilor religioase. În virtutea nebuniei luptei de clasă au fost prigoniţi, arestaţi, torturaţi, condamnaţi la ani grei de puşcărie sau de muncă forţată, închişi în spitale psihiatrice şi, adesori, omoriţi, cei mai nobili fii ai Basarabiei creştine - preoţi, predicatori şi misionari, bărbaţi şi femei, bătrâni şi tineri... De ce? Numai pentru îndrăzneala de a se fi opus, prin credinţa lor fierbinte în Iisus Hristos, la asalturile neputincioase ale propagandei ateiste, contracarând, de pe înălţimile luminoase ale trăirii lor înduhovnicite, eforturile Partidului de păgânizare a unei societăţi lipsite de cele mai elementare drepturi ale omului.

Cea dintâi ţintă a fărădelegilor comise a fost Biserica - Biserica ortodoxă, bineînţeles -, vatră de spiritualitate şi de tradiţie, centru de cultură creştină, chezăşie a perenităţii sentimentuui naţional şi a hegemoniei specificităţii noastre etnice. Din revista ***Cultura***, care apărea la Chişinău, am aflat că nenumărate

Continuare în pag. 14

AMINTIRILE UNUI FIU AL BASARABIEI

Grigore SCOROCÂRJĂ

Scriu aceste lucruri cu gândul la fraţii mei basarabeni, aflaţi azi în viaţă şi la cei morţi, sau deportaţi în negura Siberiei.

Sunt Grigore Scorocârjă, născut în 1915, în satul Hârjeşti, comuna Migir, jud. Cahul.

În timpul ocupării Basarabiei de Ruşi, în 1940, tatăl meu a fost deportat în Siberia. Mama mea şi cu o soră, au fost scoase din casele lor, pentru a face loc hoardelor ce ne ocupaseră satul. În acest timp, eu eram sublocotenent în armata regală română.

În războiul nostru sfânt, de dezrobire a teritoriului furat, am luptat pe front din prima zi cu regimentul 68 Infanterie.

După ocuparea părţii de Sud a Ucrainei, unităţile noastre au luptat mai departe şi au ajuns până la Sud de Stalingrad, în stepa Kalmucă. Eram mândru de victoriile noastre împotriva diavolului roşu. În această perioadă, pe data de 14 Martie 1940, am fost rănit, pierzându-mi ochiul stâng. Pentru fapte de vitejie, am fost decorat cu Coroana României şi Steaua României, propus fiind şi pentru Mihai Viteazul, decoraţie pe care nu am mai primit-o.

În 1944, când România a capitulat, eram cu o unitate la Bârlad când, în ziua de 23 August, am auzit la radio cuvintele Regelui Mihai, care anunţa capitularea şi întoarcerea armelor contra armatei germane. În acest timp, unitatea noastră a primit ordin de retragere.

Momente grele şi pline de remuşcări mă frământau, gândindu-mă la faptul că va trebui să lupt contra camarazilor mei germani, care până atunci au murit alături de mine, pentru distrugerea fiarei comuniste. Mă întrebam de unul singur: *Ce faci Grigore?*

În aceeaşi zi m'am hotărît să rămân alături de camarazii de până acum şi m'am alaturat Regimentului FLAK 12 din armata germană. Acest pas l-am făcut conştient fiind că numai aşa voi putea să lupt mai departe contra Ruşilor, care îmi ocupaseră înainte pământul sfânt al Basarabiei şi acum urmau să ne ocupe toată ţara.

Cu aceste unităţi germane, m'am retras pe valea Buzăului, până în Ardeal. Aici am întâlnit noi unităţi germane, care veneau dela Viena. Dela ei am aflat că la Viena se organizează o armată română care să continue lupta contra Sovieticilor. Cu permisiunea comandamentului german din care unitatea mea făcea parte, am ajuns la Viena, unde am întâlnit alţi Români refugiaţi, care începuseră să organizeze un nucleu de rezistenţă naţională. Astfel, am fost încadrat în Armata Naţională, care în curs de câteva săptămâni ajunsese la un efectiv de peste 12.000 de soldaţi români, toţi cu dorinţa ferbinte de a lupta mai departe împotriva duşmanului nostru din Răsărit. Am format 3 divizii şi am fost înarmaţi de Germani. Unităţile armatei Naţionale au luptat pe Oder, până la capitularea Germaniei.

Odată cu capitularea, o parte a armatei naţionale au fost luaţi prizonieri şi duşi în lagăr în Belgia. In haosul care exista atunci, mulţi dintre noi am fugit şi ne-am ascuns pe unde am putut. Eu m'am retras în Bavaria şi m'am angajat ca lucrător la o fermă germană. Parte din camarazii mei care luptaseră pe Oder, şi nu fuseseră luaţi prizonieri, au început să apară în Sudul Bavariei, cu gândul ca să ducem mai departe lupta contra comunismului. O parte dintre aceşti camarazi s'au refugiat în diferite ţări din Vest, dar foate mulţi au rămas în Germania. Au fost zile grele, pline de amărăciune, care însă nu ne-au descurajat, ci din contră ne-au făcut să ne ajutăm unii pe alţii, aşa cum am putut.

În 1958 am luat decizia de a emigra în USA, şi ajuns aici, am fost surprins de sufletul şi simţirea românească găsită în comunităţile româneşti, formate din Români fugiţi de pe timpul Austro-Ungariei. Venirea noastră în mijlocul acestor comunităţi a dat un suflet nou de regenerare spirituală românească. Am fost sprijinit de aceşti fraţi şi cu ajutorul lor m'am stabilit la Chicago, împreună cu familia pe care mi-o formasem pe timpul când am stat în Germania.

În Statele Unite am fost activ în toate acţiunile care manifestau o simţire românească şi contribuiau la crearea unităţii noastre, atât naţională cât şi spirituală. Pot să spun fără jenă că în aceşti ani mi-am făcut datoria de Român.

În toţi aceşti ani, icoana scumpă a patriei, ardea în sufletul şi inima mea. Doream să-mi revăd plaiurile mioritice şi locurile copilăriei mele. Astfel, în 1984 mi-am luat inima în dinţi şi am făcut o călătorie în România. Ştiam ce mă poate aştepta, dar dorul de ţară era mai puternic decât orice. Nu vreau să descriu impresiile de călătorie, ci vreu să inserez unele amănunte legate de viaţa mea personală.

În Bucureşti, am stat patru săptămâni, timp în care m'am îngrijit de mormântul mamei mele şi am reuşit să ajung până la Iaşi. Aici am întâlnit o parte din foştii mei colegi şi am participat la aniversarea a 53 de ani a absolvenţilor *"Şcolii Normale Vasile Lupu"* din Iaşi.

Revenind la Bucureşti, soţia vărului meu m'a informat că a doua zi, la cimitirul Bellu - va avea loc un parastas - în memoria marelui poet Vasile Militaru, mort în 1959, în închisoarea Ocnele Mari. Cum în tinereţe am fost un mare admirator al acestui poet, am ţinut cu orice preţ să iau parte la acest eveniment. După ce am comunicat participarea mea soţiei Ecaterina Militaru (Telly Barbu), a doua zi am asistat la slujba oficiată. După sfânta slujbă, s'au recitat diferite poezii, şi s'a anunţat că în mijlocul asistenţei se află şi un Român-american care doreşte să recite şi el o poezie. Am recitat fără teamă poezia *"Sub tricolor"*, uimindu-i pe toţi de curajul avut. Am fost felicitat şi o parte din cei prezenţi au înregistrat întreaga poezie, pe care nu o mai auziserâ până atunci.

La invitaţia D-nei Militaru, a doua zi am fost în vizită la dânsa şi am discutat din amintirile şi activitatea poetică a regretatului soţ. Mi-a oferit o serie de materiale, rugându-mă, dacă am posibilitatea să le public aici, în Vest. Cu spijinul prietenilor mei, am publicat în America următoarele volume de poezii, *"Stropi de Rouă"*, *"Temelie de Veac Nou"* şi *"Poemele Nemuririi"*, cărţi care se găsesc de vânzare prin bună voinţa ziarului nostru *"Cuvântul Românesc"*. A mai rămas de publicat *"Satira în versuri"*, la care poetul a lucrat 25 de ani. O capodoperă a literaturii noastre, care redă în versuri, cele mai importante texte biblice.

Ca încheiere la aceste însemnări pe răboj, doresc să fac un apel, acum la vârsta de 82 de ani pe care o am, complet lipsit de vedere, către toţi Românii, ori unde se găsesc ei: Sprijiniţi Ţara, prin orice mijloace aveţi. Să fim uniţi în eforturile făcute de fraţii noştri de acasă.

Noi ne-am făcut datoria, luptând pentru o Românie Mare şi frumoasă ca soarele sfânt de pe cer. Luptaţi şi voi. Nu uitaţi niciodată, că Dumnezeu e cu noi.

EPOPEEA BASARABIEI

Vasile VRÂNCEANU

Aniversările sunt sărbători, prilej de bucuria amintirii unei împliniri. Aniversarea dela 27 Martie este umbrită de tristețea unui prezent nedrept, nemeritat. Păstrăm doar mândria că în momente cruciale, Neamul nostru a avut înțelepciunea, tăria și curajul să restabilească un drept legitim, să-și hotărască singur soarta.

O națiune nu-și poate alege vecinii. Își poate alege aliații, prietenii, dar vecinii nu.

Moldova, țara lui Bogdan, a lui Alexandru cel Bun, a lui Ștefan, ***țara Românilor și a nimănui altcuiva***, a fost victima expansiunilor imperialiste.

Principatele române, România, n'au cotropit teritoriul nimănui, n'au purtat războaie de cucerire.

În secolul 15, Pocuția a fost o ipotecă pentru un împrumut, un zălog.. Când împrumutul a fost achitat, Moldova s'a retras.

A participat la războiul ruso-turc din 1877, pentru a-și redobândi independența de sub suzeranitatea otomană. În 1916 a intrat în războiul pentru eliberarea Transilvaniei.

În 1919 armata română a intrat în Ungaria pentru a elibera țara de teroarea guvernului comunist al lui Bela Kun, la cererea amiralului Horty și ordinul Aliaților. Misiunea fiind îndeplinită, armata s'a retras.

În 1941 a purtat războiul cu URSS pentru eliberarea Basarabiei.

Cu Rusia, cu URSS - am avut tratate, convenții, agremente, de noi respectate, de Ruși, nu.

În 1656 Domnitorul Gheorghe Ștefan a încheiat un tratat cu țarul Alexei Mihailovici în care se precizează: *"Rusia va respecta integritatea și tradițiile Moldovei, fără a se amesteca în politica și administrația ei."*

În 1711, Dimitrie Cantemir încheie tratatul semnat la Lutsk cu țarul Petru cel Mare - prin care se recunoaște suveranitatea și integritatea Moldovei cu precizarea hotarelor Nistru la Est, Dunărea și Marea Neagră la Sud.

După cucerirea Ucrainei *"Noul pământ rusesc de margine"*, Rusia ajunge în 1792 la Nistru, recunoscut pentru a doua oară ca hotarul de Est al Moldovei.

În 1877 - în vederea unui război cu Turcia, Rusia încheie două convenții:

1. La 15 Ianuarie 1877 la Budapesta, cu Austro-Ungaria prin care părțile convin ca Rusia să anexeze cele 3 județe din Sudul Basarabiei, care fuseseră înapoiate Moldovei prin Pacea dela Paris din 1856 (războiul Crimeei).

2. La 16 Aprilie 1877 cu Principatele Române (România) pentru permiterea trecerii trupelor ruse spre Balcani, convenție în care se precizează: *"Rusia se obligă a respecta drepturile politice ale statului român și a menține și apăra integritatea actuală a României."*

În 1812, Rusia, sub țarul Alexandru I, răpește jumătate din trupul Moldovei - teritoriul cuprins între Prut, Nistru, Dunăre și Marea Neagră, pe care l-au numit Basarabia.

Răpirea Basarabiei s'a făcut prin forță, intrigi, fraudă, trădare și mită. ***Tratatul ruso-turc încheiat la 28 Mai 1812 în București, prin care Turcia cedează Rusiei Basarabia este un act ilegal***, deci nul, deoarece Turcia nu avea autoritatea, dreptul de a ceda un teritoriu ce nu-i aparținea, căci Moldova nu făcea parte din Imperiul Otoman care era ***suzeran, nu suveran.***

Între 1806 și 1812 Rusia a fost în război cu Turcia, nu cu Moldova, deci nu putea atunci și nu se poate nici acum invoca dreptul de a reține un teritoriu ca urmare a unei victorii militare.

Populația Basarabiei era dominant românească.

Rusia a adus în Basarabia populații de origini diferite: Ruși, Ucraineni, Ruteni, Evrei, Bulgari, Germani, dar caracterul pur românesc al provinciei n'a putut fi schimbat. Românii au rămas majoritari. Două statistici, una rusa din 1817 și alta română din 1930, sunt concludente.

Scăderea procentuală a populației românești în 1930 a fost determinată nu de o scădere numerică, ci de infuzia în Basarabia a 1.198.588 de alogeni din care: 346.912 Ruși, 281.211 Ucraineni și Ruteni, 185.728 Evrei, 163.726 Bulgari și 221.011 alții.

Revoluția rusă din 1917 a favorizat independența Basarabiei și revenirea ei la patria mamă.

La 2 Noembrie 1917, noii stăpâni ai Rusiei, *"Consiliul Comisarilor Popoarelor din Rusia"* a publicat ***"Declarația** Drepturilor Popoarelor din Rusia"*: ***"Naționalitățile din Rusia au dreptul la autodeterminare, secesiune și formarea de state independente"***.

După revoluția din 1917, Rusia Sovietica- URSS - a dus aceeași politică perfidă, de agresiune, de duplicitate.

1. A acordat dreptul la autodeterminare, independență și secesiune, națiunilor din fostul imperiu țarist;

2. le recunoaște independența;

În conformitate cu acest decret - ***subliniem*** - semnat de I.V. Stalin, Comisarul Naționalităților, și-au declarat independența: Ucraina la 1 Noembrie 1917, Finlanda la 6 Decembrie 1917 și Basarabia la 24 Ianuarie 1918. Ulterior și Țările Baltice: Estonia, Letonia, Lituania.

Independența Basarabiei s'a declarat în unanimitate de Sfatul Țării, parlamentul format din deputații aleși prin vot liber de populație.

Dacă răpirea Basarabiei în 1812 s'a făcut prin forță, intrigi, fraudă, ilegalitate și mită, fără asentimentul populației, actul uniriei dela 27 Martie 1918 s'a făcut în cadrul și cu respectarea legilor în vigoare în Rusia, cu asentimentul populației, prin voința exprimată prin vot deschis în Sfatul Țării, de deputații aleși în alegeri libere de către toți locuitorii - români și minoritari în mod egal.

Cum a respectat URSS aceste tratate, convenții și agremente? Ca și Rusia țaristă, le-a călcat pe toate și rând pe rând Polonia, Finlanda, România, Țările Baltice au fost victime ale agresiunii sovietice.

La 28 Iunie 1940, URSS dă României, odiosul, infamul ultimatum ca în patru zile să evacueze Basarabia, alternativa - un război.

Singură, înconjurată numai de inamici, izolata de foștii aliați, deveniți ei înșiși victime ale agresiunilor totalitare, pentru a evita un război inegal ca forță și dotare, guvernul român a retras armata și administrația din Basarabia, dar n'a recunoscut URSS-ului dreptul asupra acestui teritoriu.

Basarabia, Bucovina de Nord, Ținutul Herța (cu 98% populație românească) au fost supuse unui regim de desnaționalizare mai brutal, mai sălbatic, mai perfid decât sub țari.

1. Deportări masive în Siberia, în Asia Centrală, chiar până la Pacific.

300.000 în primăvara 1941.

150.000 în Iulie 1941.

500.000 între 1945 și 1954.

2. Reforme administrative și redistribuirea teritorială: Bucovina, Herța și Nordul și Sudul Basarabiei anexate la Ucraina.

3. Expulzări, domicilii forțate și lagăre de muncă.

4. Infuzie de populații de alte naționalități, Ruși, Chirkizi, Uzbeci, Polonezi.

5. Izolare de România, de Românii dela Vest de Prut.

6. Limba rusă, limbă oficială.

7. Rusificarea prin școlarizare. Alfabet cirilic.

8. Rusificarea numelor.

9. Repartizarea specialiștilor români în zone îndepărtate și aducerea de specialiști ruși în Basarabia și Bucovina.

10. Repartizarea recruților români în unități militare îndepărtate de locul natal.

11. Intermariaj. În acest scop s'au adus în Basarabia și Bucovina celibatari, bărbați și femei, căsătoria mixtă fiind o condiție preferențială pentru obținerea sau promovarea în serviciu.

12. Prohibiția importului de cărți în limba română.

Nu sunt acestea forme brutale sau camuflate de genocid și de etnocid?

Intre 1945 și 1989 - istoricii români, calificați, competenți au ocolit cu precauție problema Basarabiei, Herței și Bucovinei. Dreptul, adevărul istoric erau interzise. În Occident lucrări documentate publicate de Traian Golea în 1981, de N. Dima în 1982, precum și cea publicată de G. Ciorănescu în 1983 în București, reactivează chestiunea teritoriilor românești și a Românilor aflați sub stăpânirea URSS, iar Nicolae Lupan, Basarabean din Hotin pe Nistru - expulzat de Sovietici - ține în actualitate drama fraților de sânge și grai prin *"Pro Basarabia și Bucovina"*.

Marii aliați, n'au înțeles că agresorul permanent și periculos al civilizației, al statelor europene, al păcii din Balcani, în Orientul Apropiat este URSS, continuatorul imperialismului țarist.

S'au asociat cu Stalin, au salvat URSS-ul, ca foarte curând, dar prea târziu să se trezească - în războiul rece.

De atunci, din 1945, din 1947 prin pacea dela Paris se trag toate nenorocirile, toate tragediile, care au dominat a doua jumătate a secolului 20.

Și anii trec, copiii cresc,
Se duce tot ce-i omenesc
Și noi îmbătrânim.

Da, îmbătrânim, dar nu uităm, trebue să nu uităm și înainte de a porni pe ultimul drum, trebue să spunem urmașilor și trebue ca ei să știe ce a fost, cum a fost și de ce a fost, trebue să cunoască istoria nemăsluită de cei interesați sau plătiți s'o falsifice. Să știe, să nu uite evoluția relațiilor noastre cu Rusia, cu URSS, să-și cunoască vecinii.

La prăbușirea și desintegrarea Uniunii Sovietice în 1990, s'a pierdut ocazia revenirii teritoriilor smulse din trupul României, regimul Ion Iliescu - Petre Roman, ca și guvernul dela Chișinău, erau aservite Moscovei și Basarabia, Bucovina și Herța au rămas înstrăinate.

Din Occidentul atotputernic ne sosesc emisari pentru protecția homosexualilor, în numele *"drepturilor omului"*, nu pentru eliberarea luptătorilor pentru drepturile, libertatea naționalităților și Ilașcu zace în temniță la Tiraspol.

Lumea vestică, sătulă de atâtea războaie, îngrozită de ce ar aduce un conflict cu armament nuclear, a purces la Unificarea Europei, un fel de federație europeană, în cadrul căreia statele si popoarele să trăiască în pace și armonie. O nouă ordine europeană.

Rusia este mare, este puternică și e bogată. Problema litigioasă între România și Rusia - respectiv în prezent cu Ucraina nu poate fi soluționată prin forță militară. Rațiunea și Dreptatea este căutată în multe cancelarii occidentale. Ele lipsesc la Moscova și la Kiev.

România, amăgită de mirajul *"intrării în Europa"*, cu speranțe neîmplinite încă, a negociat prin exministrul de Externe Adrian Severin, prepusul D-lui Petre Roman, un tratat cu Ucraina prin care problema teritoriilor ocupate: Bucovina, Herța, Nordul și Sudul Basarabiei este pusă... *"la murat"*.

Noua ordine, o așezare mai bună în Europa și oriunde în lume nu va avea succes și nu va fi nici pace, nici ordine, nici progres, dacă nu va așeza la temelia ei ***dreptatea*** pentru toți, nu numai pentru cei tari, nu numai pentru cei bogați.

DESTINUL TRAGIC AL BASARABIEI

Urmare din pag. 20

lăcașuri de cult, monumente prețioase de artă veche, au fost lăsate în părăginire, pândite de pericolul dispariției complete (bisericile din Căușani, Butuceni, Saharna, Țipova, Horodiște). *"Prea multe monumente istorice au dispărut de pe fața pământului nostru strămoșesc"*, mărturisea actorul Iulian Codău, dela teatrul din Bălți. Ca pe tot cuprinsul imperiului sovietic, bisericile au fost transformate în depozite, săli de sport, dispensare, spitale. Iată ce povestește Zenon Riabo-șapcă în revista ***Cultura*** din 29 Mai 1965, referitor la mânăstirea *"Noul Neamț"* din Chițcanii Tighinei: *"În fostele clădiri administrative și dependințele gospodărești ale mânăstirii s'a organizat un spital. Printre alții, ca salariați de Stat aici lucrează și o seamă de foști călugări"*. Și autorul articolului încheia așa: *"Din fosta atmosferă a mânăstirii a rămas doar un cârd de păuni"*, dând în vileag, astfel, persecuția abominabilă care s'a abătut asupra Bisericii din Basarabia, și lipsa de libertate religioasă.

Tabolul de mai sus coincide, din păcate, cu mărturisirile protopopului basarabean P. Mălai, venit în vizită la Iași, în anul 1957, mărturisiri aduse la cunoștința noastră de Arh. Roman Braga: *"Din toată mitropolia Basarabiei, cu trei dioceze, n'a mai rămas decât un protopopiat, cu sediul la biserica 'Ciuflî' din Chișinău, care este și singura biserică a orașului.*

Încă din Septembrie 1959, plenul al 9-lea al Comitetului Central al Partidului Comunist din Moldova sovietică trăgea concluzia că datorită unei importante munci propagandistice, realizată de către organizațiile de partid, sindicate și de tineret, *"mulți cetățeni o rup cu religia, iar sute de călugărițe și călugări sunt îndreptați înspre o muncă de folos social"*. Această acțiune oficială de sistematică înnăbușire a oricărei urme de viață religioasă este pusă în lumină de către trei cercetători basarabeni, în celebra revistă comunistă ***Știință și Religie*** de pe luna Septembrie 1974. Citâm: *"O intensă activitate ateistă a dat rezultate tangibile: în cea mai mare parte a satelor republicii, bisericile au încetat să funcționeze. În lăcașurile bisericești din numeroase sate s'au instalat diferite asociații culturale. Pelerinajele religioase, goana după vindecări miraculoase, aparțin trecutului..."*

Din ziarele moldovenești care apăreau la Chișinău, putem afla multe lucruri interesante despre felul în care decurgea propaganda ateistă, de descreștinare a națiunii și, totodată, despre rezultatele negative pe care le-a recoltat într'una. Să ne oprim la ***Moldova Socialistă*** din 27 August 1976, în paginile căreia lectorul I. Dodin, întrebându-se dacă *"Clubul ateistului"*, nu este un *"anacronism"*, scria, oțetit sufletește, că în Bender (adică Tighina), *"propaganda ateismului științific în rândurile populației lasă de dorit"*, că pe directorul Casei de cultură *"situația acesta nu-l alarmează"*, întrucât *"dumnealui are punctul său de vedere în acest domeniu, socotind că propaganda ateistă a devenit anacronism"*. De aceea, *"în oraș mai activează încă reprezentanți ai unor secte religioase, care doar atât așteaptă - să atragă în mreje vreun cetățean, scăpat din câmpul de vedere al activității obștești. Mai întâlnim pe străzile orașului tineri pletoși cu cruci masive la gât - este oare asta o cerință a modei sau o simplă imitare a portului cruciaților din Evul Mediu?"*

•••

Nevolnic în lupta sa de cucerire a sufletului basarabean, comunismul materialist nu s'a lăsat abătut de eșecuri. Întruchiparea Satanei, a *"balaurului cel mare"* din Apocalipsă, înfrânt în războiul din cer de către arhanghelul Mihail și îngerii săi și azvârlit pe pământ, mai bine zis ca ipostază istorică a Balaurului, el nu dă înapoi să facă război împotriva creștinilor care păzesc poruncile lui Dumnezeu și țin mărturia lui Iisus Hristos. Chiar dacă vestitul ideolog Leonid Iliicev declara, cu ani în urmă, că *"lupta contra religiei nu înseamnă lupta contra credincioșilor, ci contra ideilor anti-științifice, contra învățăturii religioase"*, noi știm, noi cunoaștem perfect cât de *"cordial și sincer"* au fost tratați frații noștri din Basarabia, de către autoritățile comuniste. Până și copiii au fost persecutați, torturați, supuși presiunii interogatoriilor, îndemnați la denunțarea părinților. *"De pe băncile școlii, încă, atât eu, cât și fratele meu mezin, am fost disprețuiți, din cauza credinței noastre în Dumnezeu și a refuzului de a ne înscrie la Pionieri"*, se plângea Constantin Vlădianu din Bălți, într'o scrisoare trimisă lui Leonid Brejnev, la 1 Februarie 1976. *"Ni se micșorau notele în catalog, eram ofensați în toate chipurile și, pe deasupra, am fost și bătuți..."*

Lista suferințelor, la care am fost supuși creștinii din provincia înrobită, este lungă. Noi am vrea s'o încheiem cu impresionanta jertfă a tânărului Vania Moiseiev, despre care am și publicat o carte, în limba franceză, în 1976. Din comunicarea părinților săi, am aflat că el *"a fost bătut, rănit, ars cu fierul roșu și apoi, încă în viață fiind, înnecat în Marea Neagră"*, de către superiorii lui, pe când își făcea serviciul militar la Kerci. Motivul acestui asasinat? *"Fiul nostru a completat numărul acelora care au fost uciși pentru Cuvântul lui Dumnezeu. Deși îl plângem"* - scriau părinții din comuna Volintirovka -, *"ne bucurăm de jertfa sa. El a iubit pe Iisus mereu, fapt pe care l-a și dovedit..."*

În fața tăriei de credință și a suferinței sfințitoare, ce-au putut face prigoanele, temnițele, torturile, deportările, asasinatele? Ce-au putut face dihăniile Urii și lanțurile Sclaviei, împotriva unor fapturi libere în interioritatea lor, care au avut curajul să creadă, împreună cu Ap. Pavel, că *"nici moartea, nici viața, nici înălțimea nici adâncimea"* nu-s în stare să-i despartă *"de dragostea lui Dumnezeu care este în Iisus Hristos"*.

Basarabenii de azi trebue să rămână încrezători că o națiune nu poate fi îngenuncheată, nu poate fi descreștinată, nu poate fi desființată, câtă vreme acceptă Golgota și așteaptă, în noaptea răstignirii, aurora Învierii de mâine.

Sergiu GROSSU

România în documentele secrete ale Kremlinului

ISTORIA POLITICĂ A EUROPEI DELA NAPOLEON LA STALIN

- X -

Prof.Dr. Nicolae CIACHIR

În serialul de faţă am ajuns cu evenimentele spre sfârşitul secolului al XIX-lea, dar apărând recent nişte documente deosebit de importante din arhivele ruseşti, purtând menţiunea *secret* şi *strict secret*, adresate cu precădere lui Stalin, Molotov, Beria şi alţi câţiva lideri dela Kremlin, plonjăm peste decenii şi ne oprim asupra anilor 1944-1946. Să dăm amănunte. La sfârşitul anului 1997, Institutul Naţional pentru studiul Totalitarismului (Director Ciuceanu), a preluat cu comentarii documentele extrase de cercetători dela Academia Rusă de Ştiinţe (Institutul de Slavistică şi Balcanistică), volumul intitulat: *"Documente secrete. Misiunile lui A.I. Vâşinski în România. Din istoria relaţiilor româno-sovietice, 1944-1946"*.

În cele 110 documente, privind perioada 30 August 1944 - 8 Februarie 1946, se face o radiografie, felul cum Moscova urmărea să influenţeze România, prima ţară cu instituţii de stat proprii, pe al cărei teritoriu au pătruns trupele armatei roşii, deoarece teritoriul polonez forma un guvernământ pus direct sub controlul celui de-al 3-lea Reich.

Între 23 August 1944 şi 6 Martie 1945, Kremlinul a dispus în România de următorii factori, lăsând la o parte pumnul de comunişti care forma PCR-ul, de îndeplinirea obligaţiilor impuse de Convenţia de armistiţiu, de obligaţia epurării aparatului de stat, elementele capabile patriotice, considerate criminali de război, de menţinerea legionarilor în închisori şi arestarea a altora aflaţi până atunci în libertate şi şantajul cu reîntregirea Ardealului de Nord în statul român. Aceste presiuni au fost încununate de succes, ajungându-se la înlăturarea capabilului şi energeticului general Nicolae Rădescu, cu guvernul Petru Groza aşazis de largă concentrare democratică.

Se arată în prefaţa volumului că, încă din Decembrie 1941 - deci când trupele germane presau Moscova, Stalin îşi exprima dorinţa faţă de Ministrul de Externe al Marii Britanii, Anthony Eden, asupra organizării postbelice a Europei, adică România, ca şi vecina ei, Finlanda, amândouă aflate în război alături de Reichul german, să fie legate printr'o alianţă militară cu Uniunea Sovietică, cu dreptul acesteia *"de-a avea în România şi Finlanda, baze militare, aeriene şi maritime"*. Astfel, poziţia geopolitică şi geostrategică a României, era în vizorul Moscovei, acordându-i acesteia o atenţie specială.

La 30 August 1944, Lucreţiu Pătrăşcanu era deja la Moscova şi îl informa pe Comisarul pentru Afacerile Externe Molotov, că a acceptat să conducă delegaţia pentru iscălirea armistiţiului *"nu pentru a atenua responsabilitatea burgheziei române... ci pentru a oferi poporului român posibilitatea angajării în lupta contra Germaniei naziste"* (doc.1, p.63). Cere să i se faciliteze o întâlnire cu unul dintre membrii grupului român dela Moscova, Ana Pauker sau Luca László (Vasile).

Din notele secrete păstrate de Molotov, se fac referiri la primirea membrilor delegaţiei guvernului român (consemnată ora 22,05), şi la faptul că Pătrăşcanu şi Vişoianu se referă la dezarmarea şi arestarea unităţilor româneşti. Molotov fentează răspunsul *"că războiul durează de trei ani, iar acuma e nevoie de câteva săptămâni pentru trecerea la noile condiţii"* (doc.2. p.66). Iar în legătură cu o zonă care să fie controlată numai de către guvernul român, aşa cum fuseseră duse discuţiile cu Antonescu *"problema nu mai este de actualitate"*, căci intraseră în toată ţara.

La 11 Septembrie 1944, A.I. Vâşinski (ministru adjunct la externe şi cel care primise sarcina să se ocupe cu România), îl primeşte pe Lucreţiu Pătrăşcanu, care îi atrage atenţia că, în Convenţia care urma să fie semnată peste două ore), nu se pomeneşte nimic despre jurisdicţia asupra militarilor sovietici în materie de infracţiuni comise pe teritoriul României şi asupra rechiziţionării diverselor articole pentru necesităţile Armatei Roşii, cere iscălirea unui protocol sau a unei Convenţii speciale, care să fie redactată ulterior. Guvernul sovietic fentează răspunsul, pe viitor se spune în apostilă, căci nu avem momentan relaţii diplomatice cu România. În schimb Vâşinski, după ce află că prezenţa capitalului anglo-american în industria petrolieră este de 26-30%, întreabă dacă nu este oportun ca URSS să cumpere acţiuni româneşti, în scopul stabilirii legăturilor economice mai strânse între cele două ţări.

În urma abuzurilor trupelor ruseşti din spatele frontului, la Craiova, oltenii au ripostat şi au împuşcat câţiva militari ai Armatei Roşii. Stalin a fost anunţat personal, iar Ministrul de Interne, sinistrul L.P. Beria, îl anunţă pe 6 Octombrie (strict secret) că au fost dizlocate trupe speciale de securitate (NKVD), iar generalul Ivan Serov, adjunctul ministerului de interne, a plecat imediat cu avionul la Craiova (doc.7, p.75). I se raportează lui Stalin, Beria şi Molotov, că au fost arestaţi câţiva comandanţi români, de asemenea la *"ordinul nostru, Siguranţa română a arestat 55 de persoane cu orientări antisovietice, dintre care 42 de membri ai Gărzii de Fier"* (doc.12, p.79). În aceeaşi zi au fost sechestrate 90 de arme de foc cu ţevi ghintuite, peste 800 de aparate de radio, 12 automobile, 17 camioane de producţie sovietică şi expediate la Odessa 7 troleibuze, 7 tramvaie, stâlpii de fontă, cablurile electrice, acestea ultimele aduse de Români de acolo.

La 1 Noembrie 1944, Beria îl anunţă pe Stalin (strict secret), că Înaltul Comandament Român a dat ordin privind folosirea armelor împotriva militarilor sovietici, în sensul că *"armata, poliţia, jandarmeria se vor opune cu ultima energie, la nevoie chiar recurgând la arme, când Sovieticii vor să jefuiască bunurile Statului sau particulare"*. Acest lucru a reieşit cu ocazia anchetei uciderii de către soldaţii români a ofiţerului din trupele NKVD, locotenentul major Rudenko, din Frontul 3 Ucrainean (doc.14, p.80).

Vâşinski, aflat de mai multe ori în România, raporta situaţia din ţară şi convorbirile cu unii oameni politici români. Din telefonograma din 6 Decembrie 1944, transmisă lui Molotov şi distribuită la Moscova numai lui Stalin, Voroşilov, Mikoian, Beria, Malenkov, reiese că l-a primit la cerere pe profesorul Mihai Ralea, şeful partidului Social-Ţărănesc, care-i declară că, la Palat, camarila îl sperie pe rege cu intenţia comuniştilor de a lichida monarhia în România. *Pe Maniu* îl carecaterizează *"ca pe un opoziţionist şi intrigant de profesie"*, iar Brătianu la 78 de ani, este sub influenţa lui Maniu (doc.20, p.100).

La 12 Ianuarie 1945, S. Dangulov, membru în Comisia Aliată de Control, îl primeşte pe Gheorghe Tătărescu, pretextul să-i mulţumească că i s'a permis să-şi editeze ziarul. El se pronunţă pentru o orientare spre URSS, deşi în trecut a promovat o politică direcţionată spre Occident. Îşi propune să preia conducerea partidului Naţioanl Liberal, deoarece Dinu Brătianu a sacrificat interesele partidului. *Iar Maniu, rivalul său din trecut "nu este decât un tărâcop care distruge totul în faţa sa"*. În concluzie, că el reprezintă acele cercuri româneşti, care se orientează spre prietenia cu URSS. Vâşinski scrie pe documentul secret: *"Comunicaţi lui Dangulov că este necesar să menţină legătura şi relaţiile cu Tătărescu"*. La 16 Februarie 1945, A.P. Pavlov, consilierul politic al Comisiei aliate de Control, îl primeşte pe Tătărescu la cererea acestuia, care îi comunică, că el şi cu prietenii săi din Frontul Naţional-Democrat, discută posibilitatea formării *"guvernului unitar de concentrare radicală"*, întemeiat pe colaborarea deplină politică şi economică cu URSS (doc. 30, p.120, orele 3, secret).

Stalin, Beria, Molotov, sunt alertaţi de discursul lui Rădescu, este dat şi textul, integral că *"cei fără patrie şi Dumnezeu, conduşi de doi venetici, Ana Pauker şi Ungurul Luca, au hotărît să înnece ţara în sânge. Primele informaţii despre crimele lor i-au parvenit din trei oraşe... Nu putem aştepta ca Dumnezu să-i pedepsească. Eu şi armata suntem la datorie, fiţi şi voi la locurile voastre"*. Moscova primeşte telefonograme, nu numai zilnic, ci chiar din oră în oră, se fac presiuni, din toate direcţiile şi până la urmă, la 28 Februarie 1945, regele primeşte demisia guvernului Rădescu. Presiunile cresc asupra regelui, Stalin, Molotov şi Beria, sunt la curent cu toate manevrele lui Vâşinski întreprinse la Bucureşti şi insistenţele ca Petru Groza să fie desemnat prim-ministru, iar Rădescu şi colaboratorii săi să fie imediat judecaţi în calitate de criminali de război. Consilierul Pavlov transmite, direct lui Molotov, amănunte despre activitatea subversivă a lui Rădescu care *"a sprijinit deschis activitatea criminală a legionarilor"* (doc.44, p.137), reproşându-i-se că din ordinul direct al lui, comisia condusă de generalul Sandu, a eliberat un număr foarte mare de legionari care erau arestaţi la Caracal.

La 5 Martie 1945, G.V. Ovachimean, general-locotenent, şeful secţiei a 3-a din Securitatea Statului al URSS, din Bucureşti, împreună cu doi membri ai Comisiei aliate de Control, raportează lui Beria, despre activitatea legionarilor români şi pătrunderea lor în rândurile partidelor Comunist şi Naţional-Ţărănesc. Acest raport strict secret a fost difuzat numai în 3 exemplare de către Beria, lui Stalin, Molotov şi Malenkov. ***Se simte frica Moscovei, "că legionarii ar lupta să menţină independenţa ţării, până la ultima suflare.*** *Se fac referiri la un grup de 32, paraşutaţi, conduşi de Romulus Opriş şi Pavel Grimalschi, că în Februarie 1945, Siguranţa dela Ploieşti, a lichidat organizaţia legionară, iar printre cei arestaţi la Braşov se află şi studentul medicinist Nuţi Pătrăşcanu, care a declarat că este nepotul ministrului Justiţiei"* (doc. 47, p.144).

La 14 Februarie 1945, orele 24 (strict secret), A.P. Pavlov, consilierul politic al Comisiei aliate de Control, trimite prin fir direct o telefonogramă lui Molotov despre discuţia cu generalul de brigadă Schyler, reprezentantul american în Comisia de Control, care i-a ridicat 8 probleme, din care reţinem esenţialul. La întrebarea lui, i-am răspuns că am luat din România 69.000 Nemţi, 11.000 au rămas în România pe bază de cereri speciale ale guvernului român şi prin aceasta socotim operaţia încheiată. Că Ruşii nu se amestecă în viaţa partidelor politice din România, dar nu tolerează ca partidele de tipul Gărzii de Fier să participe la guvernare. I-a mai spus că Românii au pe front 123.000 militari iar în spatele frontului, adică în ţară, mai ţin 380.000. A rugat să fie informat dacă se duc discuţii pentru recunoaşterea dreptului de cobeligeranţă pentru România. I s'a răspuns că n'au avut loc asemenea discuţii. Generalul Schyler l-a rugat să nu se permită schimbul de reprezentanţi diplomatici între România şi Bulgaria, dar a rugat în aceleaşi timp, să fie admişi neoficial reprezentanţii Greciei şi Belgiei. Americanul a întrebat dacă Sovieticii au obiecţii ca prin reprezentanţa militară americană din România, să se aducă medicamente colectate de Vatican. *"Am spus că vom răspunde mai târziu la această întrebare"*(doc. 29, p.119).

Peste două zile, acelaşi consilier Pavlov, raporta Moscovei (16 Februarie 1945, orele 3, Secret), convorbirea cu Gheorghe Tătărescu, la care ne-am referit puţin înainte. Deci, Tătărescu se oferă să participe la formarea unui guvern, afirmă că regele se teme de *Maniu "totuşi, el Tătărescu speră să-l demaşte pe Maniu, ca duşman al Uniunii Sovietice şi prin aceasta să slăbească definitiv influenţa sa politică"* (doc.30, p.120). La întrebarea cum poate fi făcută democratizarea ţării şi epurat aparatul de stat de elementele fasciste, *Tătărescu "a răspuns, că această problemă poate fi rezolvată în două ore. O parte dintre ei îi vom băga în puşcărie, pe unii îi lichidăm, pe alţii îi deportăm"* (p.121). Categoric, cu asemenea cameleoni politici, s'a ajuns la guvernul lui Petru Groza şi la o înfeudare deplină a ţării noastre de către Kremlin.

Va urma

PROBLEME GLOBALE ALE LOVILUŢIEI

Dan Liviu NICOLAE

Saddam Hussein rămâne unul din cei câţiva şefi de stat al căror statut autocratic pare a fi recunoscut de toată lumea, ba chiar şi acceptat în unele cazuri. Vreo doi-trei o recunosc chiar şi ei înşişi.

Dacă atacul preconizat de Americani va avea loc într'adevăr, el are puţine şanse de a-l clinti din scaun. Secretarul de stat Madeleine Albright consideră că ar fi nevoie de o jumătate de milion de trupe de uscat pentru a asigura Irakului o tranziţie cât de cât eficientă spre o etapă post-Saddam.

Cam costisitoare distracţia, nu-i aşa?

Nimeni, dar nimeni nu vrea să vadă o soluţie mult mai ieftină şi mai la'ndemână. *"Bunicuţa"* Ion Iliescu le cam şomează în plan politic şi începe să se cam plictisească. Greu mai găseşte cu cine să schimbe o vorbă în rândurile tot mai rarefiate ale PDSR.

Ceva mişcare nu i-ar strica, poate i-ar face chiar plăcere.

Şi, atunci, nu se poate găsi în toată Securitatea irakiană un contraamiral din categoria Cico Dumitrescu, gata să apară la televiziune şi să-l cheme pe *"prietenul lui"* Ion Iliescu, *"pe care toată lumea îl aşteaptă"*?

Iar Ion Iliescu să apară ca din pământ, să-l acuze pe Saddam că *"a întinat nu ştiu ce idealuri"* (s'or găsi şi de-alea), să-l pună pe Gelu Voican să-i facă de petrecanie (na, că a trecut Ramadanul, mergea la pereche cu execuţia de Crăciun a Ceauşeştilor !) şi să-i tragă un Consiliu al Frontului Salvării Naţionale pe sprânceană?

Ce jumătate de milion de trupe de *peace-keepers*?

O mână de pocnituri, o cuvântare despre *"teroriştii care trag din orice poziţie"* (eventual, de data asta, *"români şi iranieni"*) - şi gata loviluţia!

Transportul lui Iliescu şi toată logistica le-ar putea asigura tot KGB-ul, că are mâna gata făcută.

Tot ce-ar trebui să facă Americanii ar fi să promită că nu pun mâna pe dosarele armelor irakiene de distrugere în massă.

Şi să le lase a fi citite când s'o afla cine l-a asasinat pe John Fitzgerald.

CUVÂNTUL ROMÂNESC

pentru orice schimbare de adresă, anunţaţi redacţia ziarului cu cel putin 4 săptămâni înainte

FARA ARMÂNEASCĂ

O CARTE EXCEPŢIONALĂ DE DOCUMENTE ISTORICE ASUPRA ROMÂNILOR DIN PENINSULA BALCANICĂ

Ionel ZEANA

În cursul anului 1997, Arhivele Naţionale ale României ne-au făcut o surpriză extrem de plăcută şi un dar nepreţuit, care se cuvine să fie semnalat, apreciat şi elogiat nu neapărat în presa de specialitate, ci şi în cea de informaţie şi cultură generală şi, mai presus de toate, în presa aromânească, din ţară şi din străinătate.

Un harnic şi prestigios colectiv de cercetători a întocmit, cu trudă, cu pasiune şi competenţă, demne de toată stima şi lauda, o culegere de documente istorice cu privire la Românii din Sudul Dunării.

Cartea este intitulată ***"Românii dela Sud de Dunăre"*** şi este prefaţată de domnii profesori universitari Stelian Brezeanu şi Gheorghe Zbuchea, ambii distinşi profesori de istorie la Universitatea din Bucureşti.

Cartea se prezintă sub forma unui volum de format mare, în condiţii grafice ireproşabile, însumând 400 de pagini, în care se include şi o bogată bibliografie selectivă. Ea se deschide printr'o prefaţă lungă şi densă, de 50 de pagini, de o riguroasă cercetare şi interpretare a faptelor istorice, semnată de domnii prof. univ. Stelian Brezeanu şi Gh. Zbuchea, în care se dezbate problema Vlahilor, adică a Aromânilor din Sudul Dunării, dela primele atestări documentare ale apariţiei lor până în prezent, în noua etapă istorică a drepturilor omului şi ale minorităţilor etnice.

Într'un stil limpede şi ferm, fără ocolişuri, ezitări şi ambiguităţi impropriu domeniului ştiinţific unde trebue să primeze ***adevărul***, autorii prezintă, în spiritul unei desăvârşite obiectivităţi ştiinţifiice, toate aspectele problemei, pozitive şi negative, dubioase, reale sau controversate, încât în final, prefaţa se constituie într'un excelent compendiu al istoriei bimilenare a acestei ramuri sud-dunărene a neamului românesc format pe întreaga arie balcanică din Carpaţi până în Pind şi Tesalia şi dela Marea Neagră până la Marea Adriatică, unde mai supravieţuiesc, pe lângă Aromânii din întregul spaţiu balcanic, divizat la ora actuală în şapte stătuleţe, şi vreo 50.000 de istro-români, pe cale de dispariţie, aşa cum au pierit şi Morlacii din Evul Mediu, studiaţi de istoricul clujean Silviu Dragomir.

Romanitatea balcanică, compactă şi omogenă în primele secole ale erei creştine, începe să intre în declin odată cu grecizarea Imperiului Roman de Răsărit, după stingerea dinastiei lui Justinian (jumătatea secolului VI) şi cu invazia Slavilor şi Bulgarilor, urmată de state slave într'un teritoriu locuit din negurile preistoriei de Traci şi cucerit, asimilat şi transformat etnogenetic şi organizat politic de Roma cu două secole înainte de Hristos.

Acest proces istoric de disoluţie a unităţii masei originare traco-romane şi a urmaşilor ei - Aromânii - a continuat implacabil, în ciuda unor strălfulgerări de energie disperată, concretizate în existenţa efemeră a vlahiilor medievale din Tessalia, Etolia, Acarnania şi Epir şi a Imperiului româno-bulgar, slavizat şi el prin asimilarea masivă a elementului aromânesc pe cale culturală, odată cu eşuarea concordatului religios încheiat la 1204 de împăratul vlah Ioniţă cu papa Inocenţiu al III-lea. Acest proces disolutiv a continuat şi sub ultima invazie otomană, pe cale culturală şi religioasă, sub tutela Patriarhiei ortodoxe din Constantinopol, care, sub masca creştinismului, promova cel mai fanatic elenism soldat cu atâtea victime printre Aromâni în pragul acestui secol. El continuă şi azi, sub diverse forme, mai dure sau mai abile, după împrejurări, astfel încât elementul românesc din spaţiul originar balcanic, omogen, compact şi majoritar în zorii istoriei, s'a fărâmiţat continuu, în enclave tot mai minuscule, dispersate ca nişte ostroave bătute de valurile necruţătoare ale unui ocean de Greci, Bulgari, Slavi şi Albanezi. Ajunşi azi, în propria lor patrie originară, din element autohton majoritar, în stadiul de minoritate etnică nerecunoscută şi sortită dispariţiei, Aromânii au început să se agite, punând în alertă forurile internaţionale şi revendicând numai drepturi culturale în limba lor maternă, pentru conservarea şi afirmarea propriei lor identităţi naţionale de care se bucură - cum e firesc - toate popoarele şi toate celelalte comunităţi etnice minoritare, din orice stat din lume. Documentele ultime, publicate în această carte, atestă recunoaşterea acestor drepturi, cel puţin teoretic, de către reprezentanţii tuturor statelor balcanice în parlamentul Europei, ca urmare a raportului întocmit şi înaintat Consiliului Europei de către deputatul spaniol Luis Maria De Puig, profesor romanist la Universitatea din Barcelona, care merită toată cinstea, lauda şi recunoştinţa veşnică a Vlahilor din Peninsula Balcanică. Lupta dusă de intelectualii aromâni din diaspora, începând cu Constantin Papanace, cel dintâi care a sesizat ONU şi alte foruri internaţionale, şi continuând cu prof. Vasile Barba din Freiburg - Germania, Aurel Ciufecu, Zahu Pană, Tiberiu Cunia din America, Iancu Perifan din Paris, Hristu Cândroveanu şi alţi scriitori şi luptători aromâni din România, prin toate publicaţiile lor, precum şi lupta unor fruntaşi aromâni din statele balcanice ca Dina Cuvata, Popnicola şi alţii, cu mijloace, strategii şi tactici diferite, a fost, în sfârşit, încununată de succes. Aceste drepturi elementare au şi început a fi puse în aplicare în Republica Macedonia, şi parţial în Albania. Grecia, unde Vlahii constituie masa cea mai numeroasă şi mai compactă, şi Bulgaria cu minoritatea vlahă cea mai redusă, ca şi Serbia, Bosnia şi Croaţia, au recunoscut existenţa minorităţii vlahe doar pe hârtie, ceea ce este egal cu zero.

Nu este intenţia mea de a rezuma conţinutul unei prefaţe atât de dense, semnate de doi specialişti în materie, ci să semnalez apariţia şi valoarea ei excepţională.

Cartea se datoreşte în mare măsură pasiunii ştiinţifice, energiei şi râvnei ardente şi neobosite a D-lui prof. Gh. Zbuchea, care a lucrat la elaborarea ei două decenii. Domnia sa este şi un competent slavist, calitate indispensabilă pentru un balcanolog. Ca mare prieten al Aromânilor, Dl. prof. Zbuchea este nelipsit dela toate şedinţele Cenaclului literar *"George Murnu"* şi dela toate manifestările cultural-ştiinţifice ale Aromânilor nu numai din ţară dar şi din străinătate, ca participant activ la diverse congrese şi simpozioane în Europa şi în America, şi, prin urmare, familiarizat şi cu sunetele graiului aromân, considerat de Phillipide nici măcar ca dialect, ci ca un subdialect al limbii române, cea mai unitară dintre toate limbile neo-latine.

Culegerea de documente ***Românii dela Sud de Dunăre*** este un instrument de lucru foarte important pentru orice spirit preocupat de probleme istorice şi merită să figureze în biblioteca oricărui intelectual român şi aromân, preocupat de trecutul, prezentul şi viitorul acestei ramuri româneşti autohtone în Balcani şi ameninţate cu dispariţia, dacă nu se implică, hotărît şi energic, cu toată autoritatea, şi statul român de azi.

MACEDOROMÂNII

de ST. ROMANSKI

Scrie St. Romanski, între altele, asemenea vorbe, care îţi merg de-a dreptul la inimă:

„BEALA DE SUS şi BEALA DE JOS, – sunt două comune româneşti la apus de Struga, la graniţa Albaniei. Şi-au luat numele de la râul Beala, care curge alături şi se varsă în râul Drina. La Beala de Sus sunt două sute de case de români, din care aproape 40 de fârşeroţi, iar la Beala de Jos 120 case româneşti şi 2-3 case albanezeşti (mahomedani)".

Şi în alt loc:

„GOPEŞ – Istoria acestei comune curat româneşti, aşezată la o distanţă de 5 ore drum, la nord-vest de Bitolia, este interesantă, ea fiind tipică pentru soarta în genere a comunelor aromâneşti din Macedonia..."

Ei, bine, asemenea vorbe limpezi, fără echivoc, au provocat furia unor „fundamentalişti" de ai noştri – fiindcă nu se putea să nu avem şi noi... *faliţii* noştri, nu-i aşa? „Dar cum şi-a permis acest bulgar" – remarca un astfel de „fundamentalist" aromân – să spună «comune *româneşti*», cînd e vorba de aşezări AROMÂNE?

Uşurel, domnule *X*, nu te grăbi să acuzi! Învăţatul bulgar cunoaşte fenomenul lui *a* protetic... El ştie – ceea ce s-ar cuveni să ştii şi d-ta, ca neaoş aromân, că noi suntem *români-aromâni*. Dealtfel, chiar în textul citat, Romanski foloseşte şi denominaţia aromân (*aromâneşti*).

Aşa au scris despre noi şi cele mai strălucite nume ale noastre. Aşa ziceau şi scriau Murnu şi Apostol Margarit, Batzaria şi Nuşi Tulliu, Nicolae Velo şi Marcu Beza, Nida Boga şi atîţia alţii!

Dar, să lăsăm, şi să revenim la cartea lui Romanski.

Cum se ştie, lucrarea lui, *Macedoromânii*, a apărut mai întîi în revista „Macedonski Pregled" (Revista Macedoniei), în 1925, în fascicole, apoi în broşură. Iar Constantin C. Constante, poetul şi neobositul publicist aromân, cu atîtea cărţi despre oameni şi locuri ale lumii noastre româneşti din Balcani, om de întinsă cultură, pe care noi încă îl cunoastem prea puţin, – la mai bine de 30 de ani de la dispariţia sa – între altele a lăsat în manuscris şi o foarte interesantă relatare – pe viu, – despre revoluţia bolşevică din 1917, – a tradus-o în româneşte în timpul războiului. După ce intenţionase a o reproduce în a sa „Revista Pindului, Macedoniei şi Timocului" (să se observe viziunea lui largă despre românitatea suddunăreană), ceea ce şi face o vreme, cît a ţinut revista..., două numere doar!

C. Constante găsea că lucrarea universitarului bulgar din Sofia merita

atenţia sa, pentru datele etnografice şi demografice amănunţite, cu privire la noi, aromânii. De aceea o şi publică în volum, în 1943, însoţind-o de frumoase imagini ale unor aşezări aromâne. Cartea perindîndu-ne prin faţa ochilor localităţi ca Bitolia, Nijopole, Magarova, Tîrnova, Muloviştе, Resena, Ohrida, Struga, Cruşova – despre care dă o bogăţie de informaţii, Trestenic, Perlepe, Birina: „micul sat românesc, Birina", Nevesca, Belcamen, Negovan, Pisoderi, Castoria, Hrupişte, Clisura (Vlaho-Clisura), Blaţa, Saciştе – cu 4500 de suflete în 1900 (după Cancev), populaţie „compusă exclusiv de aromâni grecizaţi, dintre care pe vremea călătoriei lui Weigand numai bătrînii înţelegeau limba românească, (V. *Arom.* I, 129)"; apoi Cojani, Paticina, Gramatikovo de Sus, „un sat aromânesc curat, în care locuiesc familiile de aromâni care se duc după afaceri în străinătate (100 case). Astfel este şi satul aromânesc Cândrova, din regiunea Salonicului, 100 case/ Cf. Miloevici, p. 28, 109)" Etc. etc., precum şi satele meglenoromânilor, Nânta, Lunguţi, Liumniţa, Huma, Cupa, Târmareca, ş.a. Un adevărat repertoar al aşezărilor noastre!!

Parcurgînd această carte, oricine îşi poate da seama că aromânii au fost (şi au rămas) o realitate etnică în Balcani. Continuu nedreptăţiţi şi asupriţi, şi asimilaţi nedrept de naţiile majoritare, dar refuzînd cu încăpăţînare să dispară din istorie! Numai această miraculoasă rezistenţă a lor, şi ar merita mai multă atenţie din partea patriei lor de suflet, România, care – amintindu-şi de cele ce au făcut un Cuza şi un Carol I –, s-ar cuveni să-i apere mai mult şi mai bine pe aceşti fraţi ai noştri! Poate că o va şi face, totuşi – sperăm noi, – măcar în cel de al 12-lea ceas!

H. CÂNDROVEANU

"Deşteptarea", Nr.8, 1996

Să nu se uite !

Să nu se uite că Aromânii sunt uniţi cu Daco-Românii prin limbă, datini, obiceiuri; prin vicisitudinile asemănătoare ale trecutului furtunos, care nu i-a putut răpune ca pe alţii ce respiră acelaşi aer ca şi ei; să nu se uite că aceşti Aromâni au nevoie de ajutor, de sacrificii din partea Românilor din Dacia!

Pericle PAPAHAGI

ŞTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

IN MEMORIAM!

Eugen POPESCU

1915 - 1998

La 22 Februiarie 1998, în cimitirul dela Vatra Românească, sediul Episcopiei Ortodoxe Române din America, a fost aşezat spre veşnică odihnă trupul celui care s'a dus la Dumnezeu, Eugen Popescu, economist, cercetător, scriitor şi prieten de nădejde.

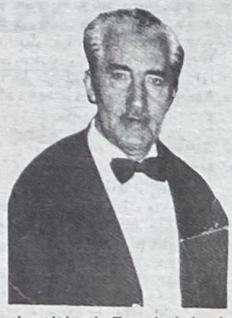

Născut în anii Primului Război Mondial, în comuna Bălteni, judeţul Olt, Eugen Popescu a fost fiu de învăţător din sat. Soarele câmpului, pădurea, cocorii şi rândunicile i-au modelat şi viaţa şi mintea: orice i-ar fi oferit lumea, lumea lui era tot cea dela Bălteni. Pentrucă învăţătorii dela ţară erau apostolii Neamului. Iar copiii care se înghesuiau pe băncile strâmte ale şcolilor din sat nu-şi uitau niciodată nici satul, nici şcoala, nici biserica. Şi nici Eugen Popescu, prin toate peripeţiile pe unde l-au dus viaţa şi oamenii, nu le-a uitat.

Liceul l-a făcut nu departe de sat: la Radu Greceanu, în Slatina, capitala judeţului şi care număra 12.000 de locuitori, şi unde, seara după ora opt nici un elev n'avea voie să fie văzut pe stradă, afară de cazul că se ducea la farmacie. Studiile superioare le-a făcut în Bucureşti, unde a absolvit Academia Comercială şi unde a urmat de asemenea cursuri de istorie şi literatură. În anii studenţiei, el s'a alăturat mişcării de înnoire spirituală şi naţională căreia, la vremea respectivă, îi erau alăturaţi mulţi intelectuali cinstiţi ai României şi aproape întreg tineretul universitar.

A participat ca ofiţer în războiul pentru întregirea ţării dus împotriva Rusiei Sovietice. A fost un distins ofiţer al armatei române.

Comunismul l-a găsit în ţară şi a petrecut opt ani de temniţă grea. A ieşit slăbit, dar neschimbat sufleteşte. În unele din cărţile sale, a povestit viaţa acelor timpuri. În momentul când suferinţa părea să-şi atingă limitele, Eugen a găsit ajutor în Fecioara Maria şi'n dragostea de neam. După ce a ieşit din închisoare, a lucrat în cadrul diferitelor ferme agricole colectivizate, ţinând contact direct cu oamenii pământului, adunând frânturi noi de viaţă, câştigând noi prieteni, asemănători cu cei din lumea satului lui. În anii şaptezeci a reuşit să plece din ţară şi după încercări nereuşite de a se stabili în Europa de Vest trece Atlanticul - dela Dunăre la Mississipi, cum a scris Cotruş - şi s'a oprit în California, şi a vândut înghеţată, înghеţata *"profesorului"*, cum îi spunea lumea care-o cumpăra.

Ultimii ani ai vieţii n'a vrut să-i trăiască *"la pensie"*. I-a lucrat până în ultimele zile ca să-şi plătească datoriile faţă de Dumnezeu şi de Neam, şi cu gândul la Bălteni, pe-un picior de plai. În anii optzeci a întemeiat, în California, un Institut de Istorie Naţională unde s'au dezbătut probleme româneşti de actualitate. Institutul Român de Cercetări Istorice e acum în mâna generaţiei care s'a succedat lui Eugen Popescu.

În vremea noastră, care stă sub semnul şi în bună măsură sub stăpânirea celor care promovează un cosmopolitism dubios şi un secularism sălbatic, Eugen Popescu a scris pentru continuitatea vieţii în Dumnezeu, pentru optimism şi pentru ziua de mâine. În acest context, chiar ducerea lui pe ultimul drum are o valoare simbolică. Pe calea Înaltă, la Ultima Nuntă a acestei vieţi, trupul i-a fost însoţit de lumea lui, cea mai dragă: de familia lui. Câţiva prieteni. Un pumn de oameni. Nici un decor lumesc. Eugen Popescu în viaţa lui n'a stat sub slava deşartă a timpului trecător. Ca şi cei din generaţia lui şi el şi-a legat existenţa de cumpăna valorilor eterne, de neam şi de Dumnezeu: *"ad maiorem Gloria Dei"*.

Sit tibi terra levis, frate drag.

Alexandru NEMOIANU

CENTRUL CULTURAL "NAE IONESCU"

CÂMPUL ROMÂNESC DIN HAMILTON

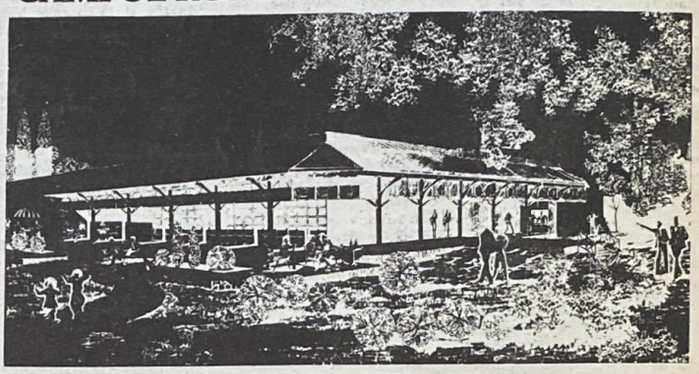

Aranjaţi să fiţi la

"CÂMPUL ROMÂNESC"

-HAMILTON, ONTARIO CANADA-

În săptămâna

TABEREI DE VARĂ

ASOCIAŢIA CULTURALĂ ROMÂNĂ
HAMILTON, ONTARIO, CANADA

Vă invită să petreceţi anul acesta vacanţa de vară la

CÂMPUL ROMÂNESC
26 IULIE - 2 AUGUST, 1998

TIMP DE O SĂPTĂMÂNĂ
PETRECEŢI VACANŢA
ÎNTR'O ATMOSFERĂ ROMÂNEASCĂ

Aduceţi cu Dvs. corturi sau treilere pentru dormit

Pentru informaţii suplimentare, telefonaţi la:
(905) 389-0644; (905) 548-4821; (905) 387-0637

CERCUL CULTURAL MIHAI EMINESCU

CHICAGO

În cei cinci ani de existenţă, *"Cercul Cultural Mihai Eminescu"* din Chicago l-a sărbătorit pe marele poet în fiecare an. Iar anul acesta a făcut acelaşi lucru în două părţi: în Chicago pe data de 18 Ianuarie şi în oraşul apropiat Aurora, pe data de 11 Ianuarie.

În Chicago, programul a cuprins:

- cântece interpretate de Pr. Pavel Simion şi D-na Cornelia Rusu;
- poeme recitate de D-na Luci Pop, D-na Cornelia Tipescu şi Jean Bukiu;
- conferinţa *"Poezia Eminesciană, sufletul Românilor"* ţinută de prof. dr. Gheorghe Rădulescu;
- poeme de Eminescu în versiune franceză recitate D-na prof. dr. Stella Rădulescu;
- schiţa *"Eminescu şi Putna"* sub regia D-lui Jean Bukiu.

La Secţia Culturală din oraşul Aurora programul a fost prezentat în limba român şi englezâ şi a cuprins:

- cuvânt de deschidere - Dl. Jean Bukiu;
- schiţa *"Bădiţa Mihai"*, citită în româneşte de Jean Bukiu, şi în limba engleză de Paul Crawford;
- melodii ocazionale interpretate de Cornelia Rusu (în româneşte) şi Mike Ardeleanu (în englezeşte);
- poeme din Eminescu au fost citite în engleză de Monica Moga, Ted Pintea, Elaine Miller şi Jesica Moga, iar în limba română de Corina Moga, Ted Pintea, Florica Moga, Crina Lodina şi Jean Bukiu.

Direcţia tehnică în Chicago a fost organizată de Ing. John Pop şi în Aurora de prof. Paul Crawford.

Ambele sărbătoriri s'au bucurat de un deosebit succes. Programele au fost încheiate cu Hora Unirii dansată de întreaga asistenţă, destul de numeroasă.

Corespondent

INVITAŢIE

ASOCIAŢIA CULTURALĂ ROMÂNĂ
COMEMOREAZĂ ZIUA BASARABIEI
-80 DE ANI DELA UNIREA BASARABIEI CU PATRIA MAMĂ ROMÂNIA-
LA CÂMPUL ROMÂNESC DIN HAMILTON
SÂMBĂTĂ 28 MARTIE, ORA 6.30 P.M.
Banchet - Program aniversar

NE-A PĂRĂSIT

CONSTANTIN MAREŞ

Cu durere în suflet anunţăm pierderea din rândurile noastre a lui Constantin Mareş. Constantin Mareş a decedat după o lungă suferinţă, la începutul lunii Februarie, într'un spital din Hanau (Germania). Constantin Mareş a activat din 1944 în cadrul Organizaţiei Tineretului Universitar Naţional Liberal, fiind unul dintre organizatorii manifestaţiei anticomuniste şi pro-regaliste dela 9 Noembrie 1944.

Membru al istoricului Partid Naţional Liberal. După înterzicerea activităţii politice a Partidului Naţional Liberal, a activat în cercurile clandestine ale PNL. După absolvirea Facultăţii de Drept, a profesat ca jurist. În noaptea lui 12 August 1952 a fost arestat de către poliţia comunistă, fiind internat în lagărul dela Ghencea. A fost eliberat în Octombrie '52. A părăsit România în 1979. Azilant politic în Germania. A înfiinţat alături de Radu-Dinu Săvulescu, Constantin Burchi, Şerban Orăscu *"Cercul Democratic al Românilor din Germania"*, cerc politic care a reunit în rândurile sale membrii partidelor istorice PNŢ şi PNL.

Jurnalist de excepţie al exilului, colaborator al numeroaselor publicaţii ale Exilului, *"Curierul Românesc"*, *"Cuvântul Românesc"*, *"Lumea Liberă"*, *"Lupta"*.

A activat în perioada 96 - Ianuarie 98 drept corespondent în Germania al lunarului *"Lumea"*.

După 1990, a activat în secţia externă a PNL, condusă de Dinu Zamfirescu. Membru fondator al Partidului Liberal. În Septembrie 1994 a mediat crearea Partidului Liberal, prin unificarea PNL-CD şi PL-93.

Purtător de cuvânt al Federaţiei Internaţionale a Foştilor Deţinuţi Politici Anticomunişti.

Sincere condoleanţe familiei, prietenilor, şi celor care l-au cunoscut.

Federaţia Liberală
Filiala Germania

DIN VIAŢA NOASTRĂ:

AUZITE VĂZUTE ŞI PĂŢITE

George DONEV

DE DOUĂ ORI AMERICAN

Oficiul Special de Investigaţii (OSI) a început ancheta acum 21 de ani, iar după trei ani *"de cercetări"* Ministrul de Justiţie, la cererea OSI-ului, i-a ridicat cetăţenia şi l-a expediat în Israel pe muncitorul John Demianiuk, dela fabrica de automobile din Cleveland, Ohia.

În Israel, J.D. în baza dovezilor furnizate de OSI, a fost judecat şi condamnat la moarte, sub acuza c'ar fi Ivan cel Teribil dela un lagăr german, fapt pe care acuzatul l-a negat întotdeauna.

Au urmat o serie de apeluri, până când judecătorii dela Curtea Supremă din Israel, descoperind *"zelul"* celor care au întocmit dosarele, l-au găsit pe J.D. nevinovat.

Comentând *"devotamentul"* OSI-ului de a purifica America de *"nazişti"* Curtea de Apel din Cincinatti, Ohio, a afirmat că s'au comis *"înşelăciuni"* (fraud) suprimând unele mărturii intru apărarea acuzatului şi l-au scos din căciulă pe J.D. ca Ivan cel Teribil. Cei dela OSI, în goana de a vâna naziştii, au devenit ei înşişi nazişti vânând, la fel ca şi Hitler, oameni nevinovaţi.

Acum, la 77 de ani, muncitorul dela fabrica de automobile, ce s'a văzut la un pas de a i se pune ştreangul de gât, şi-a realizat ultima dorinţă:

Să devină iarăşi cetăţean american!

Judecătorul federal Paul R. Matia i-a îndeplinit dorinţa, adăugând că OSI a acţionat fără nici un respect faţă de lege *("disregard for their duty to the court")*.

Datorită Curţii Supreme din Israel şi judecătorilor americani, s'a făcut dreptate unui om nevinovat.

Oficiul Special de Investigaţii poate să facă apel, dar nici unul din vechea echipă *"trenată"* de a acuza oameni nevinovaţi (Inclusiv pe Episcopul Valerian) nu mai e în slujbă la OSI.

•••

DELA 69 LA 70 DE PAROHII

Cu bucurie sufletească I.P.S. Nathaniel, alături de preotul paroh Ion Sferea şi cu'n sobor de preoţi, au sfinţit biserica *"Sfânta Cruce"* din Hollywood, Fl. care a intrat sub jurisdicţia canonică a Episcopiei dela Vatră ce are acum, în Statele Unite şi Canada, 70 de parohii.

Un volum *"Pictorial Review"* închinat Episcopului Valerian, a fost oferit gratis credincioşilor. Spre regret, volumul a fost editat în viteza a patra: paginile nenumărate, fără erată, cu multe fotografii care nu spun decât locul şi anul. Nu se identifică preoţii, liderii organizaţiilor, ca o mărturie şi mândrie pentru copiii lor: Americani de origină română.

Încheiem cu o afirmaţie NEADEVĂRATĂ sub una din fotografii: *"Lions Club"*. (Explicaţia dată este, repet, neadevărată!) În Calendarul Solia, din anul următor, apărut sub îngrijirea regretatului Episcop, se scrie, sub aceeaşi fotografie, clar şi precis:

"Freedom Shrine" a fost donat de *"Exchange Club"* şi că George Donev era secretarul clubului. Ăsta-i adevărul!

Un grup numeros de membri dela *"E.C."* au venit la Vatră, unde s'a dat un banchet, cu discursuri şi voie bună.

În plus, venindu-mi rândul să fiu director de program, l-am invitat pe Episcopul Valerian să ne ţină o conferinţă şi am invitat şi membrii altor cluburi din Detroit.

Era o încurajare şi suport moral, pe care organizaţia patriotică americană *"Exchange Club"* a oferit-o Episcopului hărţuit de comunişti.

Sfat: când vrei să scrii despre Episcopul Valerian, ori despre alte activităţi ale grupului românesc, du-te la Vatră (Jackson, Mich.) şi buchiseşte biblioteca dela Heritage Center.

•••

NU NE MAI BATEM CU IRAKUL

România hotărîse să fie alături de Statele Unite în cazul unui conflict cu Irakul. Acum, ajungându-se la o înţelegere, dezbaterile privind participarea României la flota multi-naţională de intervenţie au fost amânate.

•••

DIN ZIARE ADUNATE

"România liberă" a dezvăluit fraudele grosolane comise la examenele de admitere din toamna trecută la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Bucureşti.

I. P.F. Teoctist a acţionat prompt şi a suspendat conducerea Facultăţii, iar până la terminarea anchetei, interimatul conducerii F.T.B. a fost încredinţată P.S. Damaschin Coravu, decanul Facultăţii de Teologie din Craiova.

•

"Island Christian Info' din Canada (Vol.15, nr.2): Un grup de călugăriţe au protestat în timpul slujbei religioase, contra ÎPF Teoctist, pentru colaborarea sa cu dictatorul Nicolae Ceauşescu şi pentru faptul că n'a protestat când, între anii 1978-89, s'au dărâmat 90 de biserici iar acum plănuieşte o *"super cathedral in Bucharest"*, ce va costa $150 milioane, în loc să reclădească bisericile dărâmate. Maicile au fost scoase cu forţa din biserică de agenţii în haine civile şi, după aceea, bătute: *"Plainclothes policemen beat Orthodox nuns after they were forcible ejected."*

•••

ADEVĂRUL GOL-GOLUŢ

"1998, un an la fel de rău ca şi 1997", Din mesajul Premierului Victor Ciorbea către ţară.

•••

MĂRŢIŞORUL ŞI LUNA MARTIE

O asociere întâmplătoare, din o splendidă mărturie a trecutului nostru roman?

Corneliu STAN

Iată o întrebare pe care toţi cei interesaţi în originea acestui obicei românesc imemorabil de vechi, sunt îndreptăţiţi să şi-o pună cel puţin din trei motive.

1. Întâi, pentrucă prin numele lui, Mărţişorul îl mărturiseşte pe acela al lui Martie, şi astfel îşi mărturiseşte cea mai autentică origine latină *(1)*.

2. Apoi, pentrucă 1 Martie, data la care Mărţişorul îşi face punctual apariţia în fiecare an spre a ne ura noroc şi fericire *(2)*, de parcă atunci ar fi Anul Nou *(3)*, a marcat în adevăr, timp de sute de ani ÎNCEPUTUL ANULUI în calendul roman *(4)* şi pentrucă LUNA MARTIE, adică *"luna lui Mărţişor"* sau simplu *"Mărţişor"* *(5)*, a fost aşa precum numele *(6)* ei ne mărturiseşte CEA MAI IMPORTANTĂ *(7)* lună d.p.d.v. religios, administrativ şi militar din anul roman. Să fie aceste două coincidenţe pur accidentale?

3. Şi în fine, pentrucă atributele Mărţişorului de simbol al PRIMĂVERII şi de simbol al IUBIRII, îşi găsesc diferite şi multiple replici tocmai în careacteristicile comune ale FESTIVITĂŢILOR ROMANE asociate cu luna Martie *(8)*. Încă un accident?

În această perspectivă, e greu să nu considerăm NORMAL faptul că în spaţiul nostru geografic, Mărţişorul ne aparţine NUMAI NOUĂ *(9)*; precum şi faptul că un obicei similar Mărţişorului exsită tocmai la un popor cu ACEEAŞI DESCENDENŢĂ latină *(10)* ca şi noi. Cât de mare va fi *"familia"* acestor obiceiuri, rămâne de cercetat.

Întrucât această presupunere nu numai că este PLAUZIBILĂ, adică compatibilă cu fiecare din caracteristicile Mărţişorului, ci şi UNICĂ în raport cu care suma acestor caracteristici formează un sistem consistent de date complementare, răspunsul la întrebarea pusă nu poate fi decât AFIRMATIV:

Aceasta înseamnă că punctul de pornire al oricăror investigatii menite să elucideze semnificaţia Mărţişorului trebue să-l constituie ipoteza originii lui romane.

Supliment.

1. În adevăr, Mărţişor vine dela Martie (L. Mensis Martius), nume dat de Romani primei luni a anului în cinstea zeului Marte (L. Martes), *"tatăl lui Romulus"* şi deci *"părintele tuturor Romanilor" (I, pg. 125, 127; 2. pg. 34, 85)*.

Aşa cum Ovidiu ne mărturiseşte (I, pg. 398), Marte a fost venerat nu numai de Romani ci şi de Latini şi alte popoare italice, chiar înainte de fundarea Romei. Iar Mărţişorul îşi trage numele dela acel Marte.

2. Precum ne mărturiseşte frecvenţa relativ mare a mărţişoarelor reprezentând simboluri (coşari, potcoave) asociate AZI cu această urare. Gândindu-ne că luminii îi e asociată culoare albă, iar vieţii (care se naşte prin... naştere) culoarea roşie a sângelui, înţelegem şi de ce firul Mărţişorului are aceste două culori.

3. Această concluzie este perfect justificată întrucât SINGURA sărbătoare (colectivă) din an asociată (pretutindeni în lume) cu urarea de noroc şi fericire, este ANUL NOU. Legătura între Mărţişor şi obiceiul roman MATRONALIA, adică a matroanelor romane, care consta din aceea că, la 1 Martie, adică de Anul Nou roman acestea primeau cadouri dela soţii lor şi depuneau jertfe zeiţei fertilităţii materne.

4. Martie a marcat la Romani începutul anului oficial până la 153 î.c. şi până la 45 î.c. începutul anului religios, când Iuliu Cezar a reformat complet calendarul republican.

De când datează 1 Martie ca început al anului roman? Tradiţia ne spune că dela Romulus (II. pg. 2 şi 3, pg. 25) când calendarul ar fi avut numai zece luni: Martie (dela Marte), Aprilie (dela *"aperire"* adică, dela deschidere, desigur cu referire la vegetaţie), Mai (în cinstea zeiţei Maia), Iunie (în cinstea zeiţei Iuno) şi apoi în ordinea lor numerică, lunile Quintilis, (redenumită în 44 î.c. Iulie în onoarea lui Iuliu Cezar), Sextilis (redenumită August în onoarea lui Octavian August), Septembrie, Octombrie, Noembrie şi Decembrie - adică a 5-a, a 6-a, a 7-a, a 8-a, a 9-a şi a 10-a. Acesta a fost calendarul *"romulian"*.

Ulterior tradiţia spune că Numa Pompilius a adăugat calendarului încă două luni: Ianuarie şi Februarie (III, pg.26). Faptul că la 1 Martie a marcat deci cel puţin 700 de ani Anul Nou la Romani este generos reflectat în multele şi diferitele celebrări ale acestui eveniment (III, pg.26).

5. Aceste numiri populare româneşti nu fac decât să reflecte faptul că Mărţişorul e cu noi toată luna Martie şi că deci el este *"ambasador"*, nu numai al lui 1 Martie, ci al întregii luni.

6. Nume care, aşa cum am subliniat la punctul 1 de mai sus deja, vine dela zeul Marte, *"tatăl lui Romulus"* şi *"părintele tuturor Romanilor"*. Şi a cărui caracteristică definitorie este de promotor şi protector al vieţii (I, pg.307 şi III, pg.45). Aceasta explică pe de o parte de ce el este celebrat în prima lună a primăverii, care marchează victoria vieţii asupra morţii, şi pe de altă parte, de ce el a fost celebrat ca protector al Romei şi apărător al Romanilor (zeul războiului).

7. Aceasta rezultă din asocierea acestei luni cu zeul Marte şi din alte tradiţii romane (II, pg. 33-35).

8. vezi I, pg.120-188, 397-401; II, pg.33-66 şi III, pg. 33-47.

9. Iar asta chiar acolo unde trăim alături de alţii de sute de ani, precum este cazul în jumătatea iugoslavă a Banatului.

10. E vorba de colindele MARZAS din provincia spaniolă Santander, pe care colindători numiţi MARZANTES le cântă la 1 Martie din casă în casă, vestind PRIMĂVARA şi urând gazdelor NOROC şi FERICIRE. Deci ca şi Mărţişorul, aceste colinde îşi derivă numele dela acela al lunii Martie (Marzo în spaniolă, adică tot din latină), sunt legate de 1 Martie, celebrează sosirea primăverii, şi sunt purtătoare ale mesajului de noroc şi fericire.

Bibliografie consultată

I. OVID'S FASTI; with an English translation by Sir James George Frazer, fellow of Trinity College, Cambridge, Harvard Univ. Press.

II. THE ROMAN FESTIVALS OF THE PERIOD OF THE REPUBLIC: An introduction to the Studies of the Religion of the Romans, by W. Warde Fowler, M.A. Lincoln College, Oxford. Mac Millan & Co. Ltd. London, 1908.

III. P. OVIDI NASONIS FASTORUM; Liber II. Edited by Cyril Bailey, M.A. Oxford.

Note:

Datorez aceste rânduri:

- perseverenţei cu care mătuşa mea, profesoara Olimpia Stan din Deva, mia tot trimis, rând pe rând 19 Mărţişoare în tot atâţia ani de înstrăinare;

- perseverenţei neobosite cu care soţia mea, Helga, m'a tot îndemnat să cercetez misterul Mărţişorului - precum şi ideii ei foarte inspirată că dacă Mărţişorul e numai al nostru, atunci trebue că-l vom fi moştenit de unde avem şi limba;

- interesului şi ajutorului pe care le-am găsit la cei la care m'am adresat cu diferite întrebări: profesorul Alphonse Juilland (Univ. Stanford, catedra de franceză); şi Nicolae Ţimiraş, Doamnele Doina Speriosu şi Milena Lalescu; profesorii Susan Treggiari (univ. Stanford, catedra de limbi şi studii clasice); Karl Kobbervig (Univ. of British Columbia, Vancouver, Canada, catedra de romanistică); şi Pierre Brind Amour (Univ. d'Ottawa, Ottawa, Ontario, Canada, catedra de limbi şi studii clasice).

- şi în fine, datorez aceste rânduri în mod cu totul special acelora care vrând cu ori ce preţ ca noi să ne uităm identitatea, abia că ne ajută să aflăm şi mai bine cine suntem.

EDITORIALE

Dl. Tudor Murgoci

P.O. ROCKTON ONT., CANADA L0R 1X0

Puteţi procura dela adresa de mai sus, următoarele cărţi:

DIN ŢARA LUI CAIN - de D.PHILLIP memoria golgotei personale	$ 20.00	ISTORIA POLITICĂ A EUROPEI DELA NAPOLEON LA STALIN de N.CIACHIR	$ 20.00
POEZII DIN ÎNCHISORI culegere de Zahu PANĂ	$ 20.00	ISTORIA UNIVERSALĂ MODERNA (1789-1919) de N.CIACHIR	$ 20.00
CU ACUL PE SÂPUN poezii de Zahu PANĂ	$ 18.00	MARILE PUTERI ŞI ROMÂNIA (1856-1947) de Prof. Nicolae CIACHIR	$ 20.00
CĂLĂU ŞI DIPLOMAT, VIŞINSKI, PUMNUL LUI STALIN ÎN ROMÂNIA de Adrian GRIGOROPOL	$ 15.00	MEDITAŢII ŞI MĂRTURISIRE de Ilie OLTEANU	$ 5.00
CHRIST IS CALLING YOU de Pr.Gh.CALCIU	$ 20.00	CETĂŢI SFĂRÂMATE schiţe şi nuvele de N.NOVAC	$ 7.00
JURNALUL FERICIRII de N.STEIHARDT	$ 20.00	AMINTIRI DIN ÎNCHISOARE de Nicolae DIMA	$ 15.00
DIN LUPTELE TINERETULUI ROMÂN (1919-1939) culegere de texte	$ 20.00	SÂNGELE TEMNIŢEI şi POEME de Radu GYR	$ 15.00
NĂZUINŢI ŞI DEZNĂDEJDI de Petru GHEORGHEONI	$ 10.00	POEZII ALESE şi ŞOIMI PESTE PRĂPASTIE deNichiforCRAINIC	$ 15.00
O JUMĂTATE DE VEAC (1941-1991) de A.NEGOESCU	$ 7.00	PĂDUREA DELA TÂNCĂBEŞTI poem Ion ŢOLESCU	$ 5.00
DINCOLO DE ABJECŢIE de Radu. N.CISMĂŞEANU	$ 5.00	poezii de Dumitru ICHIM	
CĂRUŢA CU SCÂNDURI de Marcel PETRIŞOR	$ 5.00	RĂZBUNĂRI CELEBRE dela Stalin la Cain de Prof. Nicolae CIACHIR	$ 10.00
PASĂREA CU ŞAPTE ARIPI poeme Tanka de D.ICHIM	$ 10.00	DIN ISTORIA BUCOVINEI (1775-1944) de Prof. Nicolae CIACHIR	$ 10.00
FÂNTÂNA LUMINII	$ 7.00	BASARABIA SUB STĂPÂNIRE STRĂINĂ de Prof.Nicolae CIACHIR	$ 10.00

La fiecare comandă se adaugă costul expediţiei

MEMORIALUL VICTIMELOR COMUNISMULUI

- WASHINGTON, D.C. -

Moment de aducere aminte pentru prieteni, rude şi cunoscuţi

În vederea completării datelor necesare pentru Memorialul Victimelor Comunismului din Washington D.C., ***RUGĂM*** pe cei ce cunosc detalii asupra morţii sau existenţei din diverse închisori, domiciliu obligartoriu, pentru persoanele amintite mai jos sau a altora în conecţie cu ei, să ne trimită cât mai multe date. Avem *"parţial"* informaţii dela prieteni sau familie, dorind să le completăm cât mai exact, pentru a fi incluse în fişierul de date.

- **Constantin S. Antohie,** general de brigadă, Inspectoratul Jandarmeriei, mort în temniţa dela Aiud;
- **Matei Antohie,** învăţător din judeţul Roman, mort în temniţa dela Gherla;
- **Antonescu Ervin,** profesor la facultatea de Drept din Bucureşti, mort în temniţa dela Sighet;
- **Antonescu Ion,** avocat din comuna Pârscov, jud. Buzău, mort în temniţă în anul 1953;
- **Mareşalul Ion Antonescu,** executat la Jilava în 1946;
- **Antonescu Mihai,** profesor universitar de drept, vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri şi Ministru de Externe dela 22 Iunie 1941 la 23 August 1944. A fost executat în ziua de Sâmbătă 1 Iunie 1946;
- **Apostol Dumitru-Mitu,** profesor de limbă latină la liceul I.C. Brătianu din Piteşti. A condus partizanii din munţii Frunţii şi de pe valea Topologului. Prins în anul 1949, a fost condamnat la 25 ani muncă silnică. De la închisoarea Piteşti a fost dus de căpitanul securist Cârnu şi împuşcat la marginea comunei natale Suici;
- **Aramă Ştefan,** din Constanţa, a murit la Aiud;
- **Aramă Vasile,** inginer constructor de nave din Galaţi, arestat împreună cu fiul său. A murit în temniţa Aiudului;
- **Arapu ?,** moşier din Botoşani, a murit în închisoarea Văcăreşti;
- **Arbore Ion,** general de brigadă, a fost numit pe 15 Iunie 1943 Ministrul Aprovizionarii Armatei şi a Populaţiei Civile. A îndeplinit şi funcţia de Şef de Stat Major al Armatei a 3-a. A murit la Aiud unde ajunsese orb;
- **Ardeleanu Leon,** locotenent, împuşcat în ceafă la Gherla în anul 1960, pentru *"răzvrătire împotriva regimului comunist"*;
- **Ardeleanu ?,** tânăr cioban, arestat în lotul partizanilor. A murit la Gherla în 1953/1954 (?);
- **Argetoianu Constantin,** născut în 1871 depuat de Dolj, a fost Preşedinte al Consiliului de Miniştri între 28 Septembrie şi 23 Noembrie 1938 şi Ministru al Finanţelor, Internelor, Agriculturii şi Externe, fiind în mai multe partide politice. Ataşat politicii lui Carol II, l-a servit cu abnegaţie. A căutat să-i servească şi pe comunişti, care i-au făcut un partid politic şi după aceea l-au arestat. A murit în celula 12 din temniţa Sighetului, în luna Aprilie 1955;
- **Arion Mihai,** proprietar, chinuit la Securitatea din Bacău. Ancheta s'a continuat la Jilava unde a şi murit;
- **Ariton Virgil,** erou din Primul Război Mondial. Ca sublocotenent, s'a distins în luptele dela Tg. Cărbuneşti, Turtucaia, Mărăşti, şi Mărăşeşti. Arestat când avea gradul de colonel. A murit în temniţa dela Gherla pe data de 3 Mai 1960;
- **Arnăutu Ion-Jenică,** sublocotenent, conducătorul rezistenţei din obcinele Bucovinei. S'a născut pe data de 20.09.1923 în satul Ungureni, com. Mândreşti, jud. Botoşani. A fost crunt bătut în timpul arestării şi a anchetei. Condamnat la muncă silnică pe viaţă, a murit pe data de 2 Noembrie 1959 în temniţa dela Râmnicul Sărat, după 132 de zile de greva foamei, ca protest împotriva condiţiilor de exterminare în care erau ţinuţi deţinuţii politici;
- **Arnăuţoiu Iancu,** învăţător din comuna Nucşoara, jud. Muscel, tatăl familiei de eroi care au condus mişcarea de rezistenţă armată din munţii Făgăraş. A murit în temniţă, după ani grei de chinuri;
- **Arnăuţoiu Laurenţia,** născută Diaconescu-Zăvoianu din comuna Berevoieşti, soţia lui Iancu, a murit în temniţă...;
- **Arnăuţoiu Petre,** fiul lui Iancu şi al Laurenţiei, conducătorul grupului de rezistenţa armată *"Nucşoara"*, care a luat conducerea activităţii de partizani după retragerea lui Gheorghe Arsenescu. Prins la Nord de comuna Corbi, a fost executat în anul 1959;
- **Arnăuţoiu Toma,** fratele lui Petre, unul din conducătorii mişcării. A fost executat în anul 1959;
- **Arnăuţoiu Ionel,** frate cu Petre şi Toma, căpitan. A murit în timpul unei şarje în luptele din Crimea;
- **Arpad Ianoş,** mort în temniţele Gherlei, probabil în 1958?;
- **Asan Bebe,** proprietarul fabricii de pâine de pe Şoseaua Ştefan cel Mare din Bucureşti. A fost asasinat în Prefectura Poliţiei Capitalei şi aruncat pe fereastră dela etajul 5;
- **Asmarandei Gheorghe,** din comuna Ţeţcani, jud. Bacău, a murit în lagărul de exterminare dela Capul Midia;
- **Arsenescu Gheorghe,** colonel, conducătorul mişcării de rezistenţă din Munţii Făgăraş. Executat în anul 1960;
- **Avramescu Gheorghe,** general de Armată. Originar din Botoşani, Erou din Primul Război Mondial, a luptat şi în cel de-al doilea, distingându-se în Crimea. A participat la eliberarea Ardealului de Nord şi la începutul lunii Martie a fost răpit de Ruşi pe frontul Cehoslovaciei, după ce primise dela aceştia multe ordine şi medalii. A fost dus în URSS şi ucis acolo. A fost foarte îndrăgit de populaţia din URSS, pentrucă una din primele sale grijă, după ce armata sa ocupa o localitate, era hrănirea populaţiei. Întreaga sa familie a fost decimată de comunişti;
- **Avramescu Felicia,** una din fetele generalului Gheorghe Avramescu asasinată de Ruşi pe data de 6 Martie 1945, după răpirea tatălui ei.

VOM CONTINUA ANCHETA RUGÂND a transmite toate datele în completare sau noi nume pe adresa: Dan Novacovici, pentru Memorialul Victimelor Comunismului Washington D.C. - Filiala UMRL, USA, 354 Franklin Ave. Princeton, New Jersey 08540-3929. Tel: (609) 924 2684 sau Tel. şi Fax: (609) 683-7907.

Pentru persoanele care sunt în România şi le este dificil să plătească transportul acestora, le pot expedia pe adresa: Prof. Dr. Nicolau Sebastian, str. Dumitrache Banu, nr. 10, sect. 2 Bucureşti. Tel: 619-8200 România.

Cu mulţumiri,
Ing. Dan Novacovici

ACTUALITĂŢI ROMÂNEŞTI 1997

-V-

—Mihai GHEORGHIU—

Cu o zi înaintea plecării din România, am decis să mai zăbovesc încă odată la locul sfânt unde-mi odihnesc părinţii, respectiv cimitirul Bălăneanu din Bucureşti. Nu aş fi înserat acest fapt între rândurile acestui articol dacă nu aş fi întâlnit şi aici, ca de altfel peste tot, *"amprentele"* cel puţin curioase ale schimbării post-decembriste.

Spre deosebire de timpul când respectivul loc era pur şi simplu învadat de cerşetori, care numai că nu-ţi luau cu forţa pomana din mână, acum aceştia nu mai au voie să intre în cimitir decât la un moment anume.

Apariţia *"fenomenului"* satanist care a cuprins subit România a produs perturbări extrem de nocive şi mai ales periculoase nemaiîntâlnite, ca de pildă: profanarea mormintelor, jertfele prin intermediul animalelor, orgiile de tot felul, furtul şi jafurile asupra proaspetelor morminte etc..., au atins la un moment dat un punct deosebit de alarmant, încât s'a decis ca paza unor cimitire să fie asigurată de persoane semi-înarmarte *(body-guards)* care patrulează necontenit pe aleile acestora.

Din curiozitate, l-am interpelat pe unul dintre aceştia care mi-a relatat, fără replică, referitor la tenebroasele ritualuri satanice din care nu au lipsit însângerările şi, nu în ultimul timp, violurile în grup.

Din decenţă faţă de publicul cititor, nu redau monstruozitatea respectivelor relatări.

Pe deasupra, urmare directă a perturbaţiilor negative prin care se zbate actualmente ţara noastră, o nouă *"categorie"* de oameni săraci şi-au făcut tot mai vizibilă prezenţa, mă refer la acele persoane fără venituri materiale, fără pensii şi mai ales fără nici un ajutor social aplicabil unor asemenea situaţii, persoane care din motive obiective sau nu, pur şi simplu nu au un adăpost, un domiciliu stabil. Ei bine, o mare parte din aceşti amăriţi şi-au găsit un adapost, acea locuinţă necesară, atât de necesară în special iarna, nici mai mult nici mai puţin decât în cavourile cimitirelor.

"Noua" situaţie creează probleme serioase prin complexitatea ei, afectând direct nu numai *"pacea"* respectivelor locuri care, *"bântuite"* de astfel de oameni, a început treptat să-şi piardă liniştea, ba mai mult a dus la o creştere semnificativă a infracţiunilor sociale şi implicit legale, prin apariţia iminentă a unei aşa-zise mafii, care a început să controleze în bună măsură *"repartizarea"* respectivelor *"locuinţe"*.

Deşi prezenţa acestor *body guards* prin cimitire apare puţin cam bizară, se dovedeşte desigur a fi de bun augur, însă în ce măsură va da randamentul scontat rămâne de văzut, dată fiind creşterea infracţională aproape incontrolabilă pe fondul unei considerabile scăderi a nivelului de viaţă din România post decembristă.

În dimneaţa aceleiaşi zile am participat la slujba religioasă a bisericii Bălăneanu, biserică ce se află la intrarea în cimitir şi imediat alăturată Şoselei Mihai Bravu din Capitală.

Am fost impresionat la superlativ de grandoarea respectivei slujbe, precum şi mai ales de dăruirea şi arta duhovnicească a preoţilor Constantin Pârvu şi Alexandru Rusu, asistaţi de un grup numeros de studenţi la teologie, printre care Onea Emil, Onea Marian şi Lazăr Laurenţiu care, pur şi simplu, au ridicat biserica în slăvi prin felul deosebit de evlavios în care şi-au îndeplinit misiunea duhovnicească.

De remarcat faptul că biserica a fost arhiplină, tineri şi bătrâni, participând în număr însemnat şi aceasta în mod regulat, după spusele preoţilor care la sfârşitul slujbei au avut bunăvoinţa de a sta pentru un moment de vorbă cu mine.

Printre altele, Preotul Constantin Pârvu mi-a spus, referitor la schelele ce domină pereţii interiori ai lăcaşului, că respectiva clădire se găseşte într'un proces de renovare şi că speră ca stadiul de finalizare să înceapă cât de curând, menţionând cu bucurie că actualmente biserica în sine este privită de către guvernanţi într'un mod firesc şi chiar cu respect, iar lumea participă într'un mod liber şi curat la toate desfăşurările acesteia.

Iată că puţin câte puţin am ajuns la finele actualului articol, articol prin care am încercat, şi sper că am reuşit, într'o oarecare măsură să prezint publicului cititor din afara ţării, câteva aspecte concrete ale actualei situaţii din România, o Românie liberă pornită irevocabil pe calea democraţiei, o democraţie necesară, de care are atât de mare nevoie.

Ultimele rânduri le-am rezervat special companiei Tarom, cu ale căror avioane am călătorit atât la ducere, cât şi la întoarcere.

Trebue să menţionez, cu plăcere că, atât aparatele de zbor, cât şi mai ales echipajele în frunte cu piloţii, merită un calificativ superlativ.

Am avut un zbor deosebit de plăcut, chiar dacă mâncarea servită, dominată cu autoritate de orez, nu a mulţumit pe deplin gustul pasagerilor.

Prin bunăvoinţa Comandanţilor Tivdă Marcel şi Crăcea Viorel, precum şi a întregului personal de bord, am reuşit să obţin o serie de informaţii referitoare la actuala situaţie a Companiei Tarom, precum şi câteva din planurile de viitor ale acesteia, care ţinând seama de elementele pozitive actuale, se află cu siguranţă pe drumul cel bun.

Privind în retrospectivă situaţia generală din România, răsfrântă nemijlocit în toate aspectele sociale, economice şi desigur politice, ţinând totuşi seama de multitudinea carenţelor negative extinse la marginile acceptabilului, factori amintiţi, trebue totuşi să recunoaştem faptul incontestabil că în România actuală se produc totuşi transformări pozitive demne de consemnat, transformări care nu se pot face *"peste noapte"*. Nefericitul nostru popor, atât de încercat de-a lungul tumultuoasei sale existenţe, este nevoit din nou (pentru a câta oară) să le accepte şi mai ales să le facă faţă, plătind greşelile şi responsabilitatea unor persoane, sisteme sau chiar conjuncturi internaţionale irresponsabile şi mai ales străine propriilor sale interese.

Actualii guvernanţi, cărora le-am dat încrederea şi sarcina destinelor noastre istorice, nu au o sarcină deloc uşoară şi tocmai de aceea fiecare din noi cei care dorim cu adevărat binele României trebue să ne înrolăm necondiţional în acest complex proces de reconstrucţie, lăsând la o parte anumite sentimente reminiscente sau de opinie şi chiar unele interese proprii. Numai aşa vom asista la o reaşezare pozitivă a României pe mapamond.

În imagine Preoţii Constantin Pârvu şi Augustin Rusu împreună cu studenţii Onea Cristian, Onea Marian şi Lazăr Laurenţiu

ŞTIRI DIN ŢARĂ

Din 30 în 30 de zile

TREI PERICOLE CE AMENINŢĂ RĂMĂŞIŢELE TOVĂRĂŞEŞTI

Lupta contra corupţiei, deschiderea dosarelor Securităţii şi, pentru parlamentari, mai adăugăm ridicarea imunităţii.

A descrie hărţuielile politicienilor, că cine cu cine se ceartă ori se pupă, este ca şi cum ai merge într'o sală unde se dansează Polka pe furate şi încerci să spui cine a dansat cu cine.

Scandalurile dau rezultatul dorit: de dosarele Securităţii nu se mai pomeneşte, iar în 1997 au fost soluţionate doar 7 (şapte) cazuri de corupţie şi asta după eforturile Ministerelor de Interne, Justiţie, şi cu tot balastul de poliţişti, jandarmi, plus vameşii postaţi pe frontieră, gări, aeroporturi. Ne-ar costa mai ieftin dacă în loc de anchete, proces, apeluri etc., am lăsa pe hoţi să moară de bătrâneţe. Steriu Popescu, vicepreşedinte la Credit Bank, care a fugit în America lăsând o datorie de peste $31 milioane, s'a întors bolnav şi a murit *"patriot"* în ţara lui.

În miezul neînţelegerilor, îl găsim pe Dl. Petre Roman, o văduvă politică cu pretenţii de fată mare, care dă alarma că se neglijează reforma economică (fără a pomeni de falimentul moştenit dela neocomunişti, n.n.) şi că guvernul e preocupat de teme parazitare: restituirea pământului către ţărani şi accesul la dosare. Notăm că în timp ce guvernul era îngrijorat cu prezentarea bugetului, acordul cu FMI, greve etc., Partidul D-lui Roman a depus un proiect de lege: *"Legalizarea prostituţiei"*.

Adio redarea pământului şi lupta contra corupţiei! Chipeşul preşedinte al Senatului a pus ochii pe prostituate şi vrea să le reglementeze traficul şi tariful.

La aceste acuzări, redăm răspunsul Premierului Victor Ciorbea:

"Luni de zile de convieţuire guvernamentală, una aţi gândit şi alta aţi spus!"

"Nu sunt, într'adevăr un bun prim-ministru, conform concepţiei Dvs., deoarece nu sunt suficient de şmecher pentru a participa la împărţirea caşcavalului şi nici atât de naiv încât să fiu folosit drept marionetă sau paravan".

Încheiem cu o notă optimistă: lăsăm pe Dl. Ciorbea să se ocupe de economia ţării şi pe Dl. Roman să se ocupe de prostituate.

STĂM DE CINCI LUNI NUMAI ÎN SCANDALURI

La o conferinţă de presă ţinută în ziua de 23 Februarie, Preşedintele PNŢCD Ion Diaconescu a declarat că *"l-au îngrijorat relatările preşedintelui FPS privitoare la faptul că în ultimele luni investitorii străini şi-au manifestat rezerve din cauza instabilităţii situaţiei politice dela noi. Stăm de vreo cinci luni de zile numai în scandaluri. Am pierdut timpul cu discuţii. Nu se poate face reformă în acest fel. Răspunderea le revine celor care au venit mereu cu probleme, punând interesele de partid înaintea intereselor ţării"*.

• • •

ANDRUŢĂ, ACOLO UNDE-I E LOCUL

Andruţă Ceauşescu, fost Comandant al Şcolii de Ofiţeri de Securitate dela Băneasa, s'a *"mutat"* în noua pensiune, Jilava, unde i se oferă întreţinerea pentru viitorii 11 ani. Frăţişorul lui Niculiţă, a fost condamnat pentru genocid, dar a fost eliberat de amicul Iliescu, pentrucă în spitalul închisorii nu se găsea o seringă cu care să-şi facă injecţii de insulină.

Acum spitalul are seringi, are insulină şi-l are şi pe Andruţă.

• • •

SE CEARTĂ ŞI SCRIITORII

Dl. Fănuş Neagu, din Consiliul de conducere al Uniunii Scriitorilor ş-a dat demisia şi nu va mai avea *"relaţii de bună ziua"* cu preşedintele U.S., Dl. Laurenţiu Ulici. Motivul: s'a organizat un concurs pentru postul de redactor şef al revistei *"Literatorul"*.

• • •

CU CĂRŢILE PE FAŢĂ

Noul ambasador al USA la Bucureşti James C. Rosappe, după ce s'a informat de situaţia dela noi, a descris-o aşa cum este: *"...multe decizii sunt luate în spatele uşilor închise, în întâlniri secrete şi... uneori interesele personale sunt puse înaintea celor publice"*.

Gândindu-se la ultimele scandaluri din Washington, Dl. Rosappe a adăugat în faţa parlamentarilor americani: *"într'un fel cred că mă voi simţi ca acasă"*.

• • •

NE PRIVATIZĂM ŞI NE ÎMBOGĂŢIM

Se proiectează privatizarea a 1.600 de întreprinderi ce va aduce Statului 10.000 miliarde lei. Oferta de privatizare pentru 1998 cuprinde 2.745 de societăţi, majoritatea întreprinderi mici, cu activitate în agricultură.

• • •

SUNT BANI BERECHET ...DACĂ'S FALŞI

S'au înmulţit falsificatorii. Bancnote de 5.000, 10.000 şi recent de 100.000 îşi fac regulat apariţia. Unele sunt falsificate grosolan, altele sunt opera experţilor. Bancnotele se pare că ar proveni din Italia şi sunt difuzate mai mult în judeţul Vrancea. Culoarea de pe bancnotele de 10.000 se şterge cu apă. Cel mai greu de identificat sunt cele de 50.000 lei.

• • •

TORTURA ÎN ROMÂNIA

Consiliul Europei afirmă ca în România se mai practică tortura, deşi situaţia persoanelor private de libertate s'a ameliorat considerabil după răsturnarea dictaturii comuniste. Ceea ce înseamnă că miliţia şi-a schimbat uniforma, dar năravul ba.

• • •

SUB LUPA PARCHETULUI CURŢII MILITARE DE APEL

P.C.M.A. va audia peste o mie de persoane implicate în mineriada din 13-15 Iunie 1990. Procurorii militari preconizează luarea de măsuri de arestare preventivă împotriva liderilor de sindicat, directorilor, şefilor şi maiştrilor dela minele din Valea Jiului. Procurorii militari deţin probe că mineriada din 1990 a fost aprobată de guvern. Dl. Iliescu a spus că minerii au salvat guvernul şi le-a mulţumit dela balcon.

• • •

CUM STĂM CU SĂNĂTATEA?

Organizaţia Mondială a Sănătăţii ne descrie situaţia: în majoritatea spitalelor, părinţii şi rudele aduc de acasă mâncare şi acordă îngrijirile medicale necesare; dintre bolile ce reduc viaţa, în afară de SIDA, avem tuberculoză, iar România ocupă primul loc în Europa cu o medie de 101,9 cazuri la 100.000 de locuitori. Chirurgii dela Cluj recurg la lanterne, iar microscopul spitalului este vechi de 30 de ani.

O altă cauză ce ne scurtează viaţa, este scăderea nivelului de trai al populaţiei.

• • •

DOAR $7.000 LUNAR

Cei trei foşti manageri ai Societăţii Petromin, acuzaţi de corupţie şi jaf, primeau un salariu mai mare de $7.000 lunar. Petromin a *"ciupit"* în trei ani (1994-1996) peste 7 miliarde lei.

• • •

CORECTÂND ISTORIA

Iuliu Maniu şi Ion Mihalache n'au fost niciodată vinovaţi în ochii poporului, ci doar în faţa justiţiei comuniste. Acum s'a făcut apel pentru rejudecarea procesului.

• • •

ÎNCĂ UN RECORD

În ziarul *"Curierul de Gătaia"*, ce apare în 100 de exemplare, prezentul primar l-a *"calomniat"* pe fostul primar. S'a întentat proces şi fostul primar are o singură grijă: în câte rate să i plătească 100 de miliarde lei.

• • •

DIN VREMEA "EMANATULUI"

Agenţia France Press citează un comunicat al Comitetului Consiliului Europei dela Starsbourg, publicat la data de 19 Februarie, în care se menţionează că între 21 Februarie şi 28 Septembrie 1995, într'un azil psihiatric dela Poiana Mare, din 61 de persoane decedate, 25 au murit de subnutriţie. În acest timp, pedeseriştii dela putere se îmbuibau cu toate bunătăţile.

• • •

GĂZDUIREA PARLAMENTARILOR

Hotelul Bucureşti anunţă preţurile pentru parlamentari: cameră cu un pat 135.000 lei pe zi; o garsonieră, 400.000 şi un apartament 450.000 lei. Statul plăteşte!

• • •

ÎNCET, ÎNCET NE APROPIEM

Preşedintele Emil Constantinescu s'a întâlnit la Galaţi cu Preşedintele Republicii Moldova, Petru Lucinski. România va deschide la Chişinău filiale ale Băncii Comerciale Române şi Bankoop, pentru a uşura tranzacţiile comerciale. Se va definitiva proiectul conductei de gaze Bălţi-Iaşi, iar un grup de experţi au început să lucreze la crearea zonelor libere: Iaşi-Ungheni, Galaţi-Giurgiuleşti (Moldova) şi Reni (Ucraina).

Viitoarea întâlnire între cei doi preşedinţi va avea loc la Chişinău.

• • •

RECRUTAT LA DOMICILIU

Avem opt culte protestante recunoscute. Unii credincioşi ai acestor culte consideră un mare păcat să poarţi arme. Pentru a respecta şi credinţa şi datoria de cetăţeni, s'a hotărît ca în loc de serviciul militar *"recruţilor"* să li se ofere un serviciu, în acord cu abilitatea lor, şi să li se reţină din salariul net un procent de 30%, ce va fi destinat Ministerului Armatei.

• • •

ÎN CĂUTAREA TERORIŞTILOR

A sosit primul procuror german ce va cere cooperarea autorităţilor, pentru investigarea fostei Securităţi, în legătură cu atentatele teroriste dela *Europa Liberă* din 21 Februarie şi 20 Iulie 1981 (ţinta atacurilor era redactorul Emil Georgescu dela secţia română a postului de radio *Europa Liberă*) şi, de asemenea, ce legătură a existat între Securitate şi teroristul Carlos.

• • •

CINE'S STĂPÂNII LUI ILIESCU?

Ziarul *"România liberă"* dezvăluie că pe textul *"Comunicat către ţară"* pe care Ion Iliescu l-a citit la TV în 22 Decembrie 1989 - în care era inclusă şi lista provizorie a FSN-ului - era înscrisă o rezoluţie: *"Să fie citit de TOV. ILIESCU* (Sublinierile aparţin comunicatului, n.n.) *Astă seară la orele 23.00"*. Rezoluţia dă şi explicaţia: *"Sunt de acord toţi"* şi e semnată de una sau două persoane greu de identificat.

Deci, *"Eroul Revoluţiei"* era alesul unui grup de tovarăşi, *"sunt de acord toţi"*, care îl delegaseră să asigure poporul că ţara s'a scăpat de comunişti!

Celor care speră că ne vom curăţi curând de tovarăşi, le reamintim că mulţi şi-au asigurat imunitate parlamentară.

• • •

SE POT PLIMBA PRIN PRTIDE

Conform Constituţiei, mandatul parlamentarilor e reprezentativ şi, în consecinţă, ori ce deputat ori senator are dreptul să voteze diferit de partidul din care face parte.

Unii parlamentari au schimbat partidul şi cel mai supărat e Dl. Iliescu, care vede că i se subţiază PDSR-ul.

• • •

14 preoţi vor urma un curs de 30 de zile la Academia de Înalte Studii Militare, apoi vor fi încadraţi în structura armatei.

• • •

Un control financiar a 16.000 de întreprinderi a îmbogăţit bugetul cu 857 miliarde de lei.

• • •

Pentru a preîntâmpina tulburări în Valea Jiului, Banca Mondială şi Ministerul Industriei şi Comerţului au decis stimularea activităţilor economice prin crearea de întreprinderi mici şi mijlocii.

• • •

Partidul Automobiliştilor (Cel al bicicliştilor încă nu s'a înfiinţat, n.n.) a început să claxoneze: vrem capul Premierului Victor Ciorbea.

• • •

Orologiul din oraşul Bethleem, ce va anunţa lumii că intrăm în al treilea mileniu, va fi construit de Biserica Ortodoxă Română şi oferit cetăţii unde s'a născut Mântuitorul.

• • •

În 1997 am avut o inflaţie de 151%; pentru 1998 se plănuieşte o inflaţie de 37%.

• • •

Anul şcolar al elevilor din ultima clasă de liceu va fi cu două săptămâni mai scurt.

• • •

Numărul şomerilor atinge 10%.

• • •

Un proiect de lege va stabili că diplomaţii vor primi aceeaşi salarizare ca şi magistraţii.

• • •

În 1997 s'au construit 950 km. de drumuri deschise, fapt pentru care am primit o medalie de aur.

• • •

Între 70.000 şi 400.000 ar fi numărul celor bolnavi de Alzheimer sau demenţă senila.

• • •

Se vor lansa bancnote de 100.000 lei.

• • •

În ultimii şapte ani au murit anual cca. 100 de femei din cauza avorturilor.

• • •

Se plănuieşte ridicarea pragului electoral. Partidul vas trebui să obţină 5% din totalul voturilor ca să poată avea reprezentanţi în Parlament.

• • •

Franţa nu mai acordă Românilor azil politic, deoarece nimeni nu-i persecutat pentru ideile politice.

• • •

Oricine poate cumpăra dolari dela bancă.

• • •

România va găzdui turneul final al campionatului European de fotbal pentru tineret.

• • •

În Februarie-Aprilie 1997 s'au expediat *"în mod legal"*, deşi conform tratelor era ilegal, armament ţărilor Ruanda şi Yemen.

• • •

Noul proiect de lege: bărbaţii ies la pensie la 65 de ani şi femeile la 62 de ani.

• • •

Pentru hrană: din ajutorul de şomer se cheltuieşte 65,2%, iar din leafa medie 47,6%.

• • •

Din cauza consumului din ultimii 15 ani, nivelul apei Dunării a scăzut cu 20%.

• • •

Cadourile primite şi ţoalele perechii împuşcate vor fi vândute la licitaţie publică.

• • •

Cele mai citite ziare: *"Adevărul"*, *"Evenimentul"*, iar pe locul trei *"Monitorul"* şi *"România liberă"*.

• • •

S'a scumpit boala! S'au majorat până la 25% tarifele policlinicilor cu plată.

• • •

Mafioţii controlează instituţiile bancare din Europa de Est (inclusiv România) şi-şi spală banii obţinuţi prin traficul de droguri, afirmă poliţia italiană.

• • •

Delea Marian, directorul economic la SC *"Comercial"* SA a fost arestat pe când primea o mită de 10 milioane lei. El era recidivist.

• • •

Cu $100 pe zi, poţi avea o maşina elegantă şi şofer la dispoziţie pentru 24 de ore.

• • •

În 1997 am avut cea mai mare producţie de cereale, dar a scăzut producţia vegetală. P.I.B. a scăzut cu 6,6%.

• • •

S'a alocat 1 miliard lei pentru învigorarea economică a zonelor miniere.

• • •

Avem 2010 bolnavi de SIDA. 90,7% sunt copii, care formează mai mult de jumătate din totalul copiilor bolnavi de SIDA din Europa.

• • •

Preşedintele Emil Constantinescu a recunoscut: *"Nu ne putem bate cu corupţia"*.

• • •

La cererea Federaţiei Sanitas, Ministerul sănătăţii a decis ca cei care au participat la greva generală să nu fie sancţionaţi. Greviştii au obţinut un spor de salariu de 25%.

• • •

din cele 3 colțuri ale lumii

RUBRICĂ de DAN PĂSTOREL

FEBRA RĂZBOINICĂ A WASHINGTONULUI

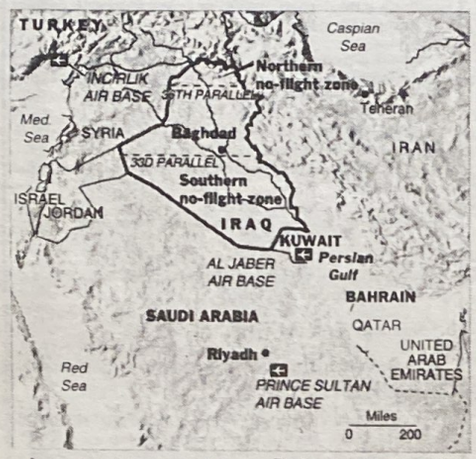

Începută în Noembrie 1997, tensiunea dintre Statele Unite și Irak a atins apogeul în cursul lunii Februarie. Între timp, Președintele Clinton a masat din nou în regiunea Golfului Persic o considerabilă forță militară, amenințând să atace Irakul dacă Bagdadul refuză să lase pe inspectorii Națiunilor Unite să cerceteze eventuale locuri de depozitare sau fabricare de arme biologice și chimice în așa-zisele palate ale lui Saddam Hussein ca și în clădiri aparținând armatei. Irakul a refuzat accesul acestor clădiri considerând că se încalcă astfel suveranitatea și securitatea națională. Bagdadul a protestat continuu împotriva prezenței masive de inspectori americani în cadrul comisiei care din 1991 verifică distrugerea armelor și rachetelor grupate în rândul armelor cu potențial de distrugere în masă (ultima comisie a fost alcătuită din 11 inspectori americani, patru britanici și unul australian). După cum se știe, Statele Unite consideră acum că Irakul nu și-a distrus complet și armele chimice, ca și cele biologice. Irakienii acuză pe Americani că indiferent ce ar face, aceștia găsesc mereu motive pentru continuarea embargoului care a sărăcit țara și a dus la creșterea masivă a mortalității infantile și generale, din cauza lipsei de medicamente și de utilaje medicale.

Deși majoritatea țărilor occidentale, ca și a țărilor arabe care au participat la acțiunea militară împotriva Irakului în 1991, consideră că Bagdadul trebue să îndeplinească rezoluțiile Consiliului de Securitate care a hotărît în 1991 anihilarea armelor cu potențial de distrugere în masă, nu toți sunt de acord cu un nou atac militar asupra Irakului. Situația actuală nu mai este aceeași. Atunci a fost vorba de o intervenție armată împotriva unei invazii a unui membru al Națiunilor Unite, iar acum nici una din țările arabe nu se simte amenințată.

În Consiliul de Securitate numai Statele Unite și M. Britanie, care s'a alăturat de curând Americanilor, sunt pentru o lovitură armată dacă Irakul se opune inspectării locurilor cerute de Washington. M. Britanie are nostalgia de mare putere care și-a pierdut imperiul colonial în care și Irakul a fost una din coloniile sale. Rusia, China și Franța s'au opus acestui plan, considerând că trebue utilizate toate mijloacele diplomatice pentru a evita lovitura militară și dacă nu vor avea suportul Consiliului de Securitate, Statele Unite vor avea de ales să acționeze singure.

Pentru a căuta să convingă țările arabe prietene din Golf de necesitatea unui bombardament aviatic asupra Irakului, Secretarul de Stat Madeleine Albright și Secretarul Apărării William Cohen au mers cu colindul în aceste state. Rezultatul nu a fost cel așteptat de administrație. Cu excepția Kuweitului, toate celelalte țări și-au arătat opoziția pentru planul american de a ataca militar din nou Irakul, considerând că trebue rezolvat conflictul pe cale diplomatică. Arabia Saudită s'a opus oricăror atacuri de pe teritoriul ei, unde Americanii au baze aeriene. Același lucru l-a declarat ulterior Bahrain al cărui port și baze aeriene au jucat un rol cheie în 1991, iar Quatarul nu a vrut să fie amestecat în acest atac. Egiptul care în 1990 a convins lumea arabă să accepte o intervenție împotriva Irakului, în situația prezentă s'a declarat împotriva intervenției militare. Președintele Mubarak a avertizat că în caz de bombardament, sentimentele antiamericane vor crește considerabil.

William Cohen, după turul său în regiunea Golfului, a plecat la Moscova unde a avut o întâlnire cu Ministrul rus al Apărării, Egor Sergheiev. Acesta a făcut cunoscut că un atac asupra Irakului poate duce la subminarea eforturilor de a îmbunătăți legăturile militare dintre Moscova și Washington. El a acuzat administrația Clinton de a se grăbi pentru o confruntare. De reamintit că Președintele Elțin a declarat cu câteva zile înainte că activitățile Statelor Unite în Irak pot duce la un nou război mondial. *"Prin acțiunile sale, Clinton poate intra într'un război mondial"*, a spus Elțin.

Președintele Clinton a rămas ferm pe poziția bombardării obiectivelor considerate suspecte dacă Irakul nu va lăsa pe inspectori să cerceteze fără nici o condiție toate locurile suspecte de a deține arme de distrugere în masă. Administrația a continuat apoi să caute să explice poporului american necesitatea unui bombardament asupra Irakului. Președintele Clinton a vorbit la Pentagon. El a vorbit din nou de pericolul pe care îl reprezintă Irakul pentru vecinii săi de a fi atacați cu arme de distrugere în masă, în prezent mai ales cele chimice și biologice, prin vecini subînțelegând mai ales Israelul, care e ceva mai departe și nu a fost atacat cu arme chimice și biologice în 1991 când Irakul avea rachete capabile să le transporte. De altfel, de mai multă vreme, Israelul a atras atenția asupra pericolului pe care îl reprezintă Iranul care construiește arme nucleare cu ajutorul Rusiei. William Cohen este cel care de luni de zile a alarmat administrația de posibilitatea existenței armelor chimice și biologice pe teritoriul Irakului, dar chiar Netanyahu a declarat că șansele de a fi atacați de Irak sunt minime, iar Bagdadul a comunicat că nu are nici intenția, nici posibilitățile să atace Israelul, deși în Israel s'a desfășurat cunoscutul scenariu cu măștile de gaze.

Pentru a continua lămurirea publicului american de necesitatea unui bombardament asupra Irakului, Clinton a trimis pe teren pe Secretarul de Stat Madeleine Albright, Secretarul Apărării William Cohen și consilierul pentru Securitate Națională Samuel Berger. Un factor important a fost considerat ținerea unui miting televizat de CNN, pe scară mondială, la Universitatea de Stat din Ohio. Aici cei trei mușchetari ai *"cabinetului războinic"* au avut momente grele. Pe lângă multiple întreruperi și întreruperi cu lozinci antirăzboinice, au existat și huiduieli, mai ales după ce Berger a spus: *"Vom lua toate precauțiile pentru a minimaliza pierderile civile"*. Acest show public a fost considerat

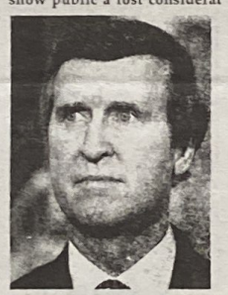

WILLIAM COHEN

un dezastru pentru administrație. Madeleine Albright a continuat lămurirea poporului american și în alte state. În Nashville (Alabama), ea a culminat când l-a etichetat pe Saddam Hussein ca cel mai rău om pe care l-a avut omenirea dela Hitler încoace, ceea ce l-a făcut pe Zbigniew Brzenski (fostul consilier de securitate națională al Președintelui Carter) să critice ceea ce a numit: *"o tendință periodică de angajare în demagogie și hiperbole ca să vorbești despre un dictator din lumea a treia, al unei țări de 22 milioane care a fost pulverizată și sărăcită, ca fiind un nou Hitler"*.

În zilele care au urmat, au avut loc diverse manifestații împotriva atacului american nu numai în țările arabe, dar chiar la Londra și Washington unde 3.000 de participanți au demonstrat în fața Casei Albe. Deși Iasser Arafat a trimis scrisori prin care cerea lui Saddam să se conforme cu rezoluțiile Consiliului de Securitate, pentru a evita vărsările de sânge. Hamas a comunicat că în caz de bombardament asupra Irakului va relua atacurile în Israel. Un sondaj făcut de Gallup a arătat că 54% din Americani preferă presiuni asupra Irakului pe cale diplomatică. Împotriva bombardării Irakului s'au pronunțat chiar dușmanii declarați ai acestuia, Siria și Iranul.

Franța și Rusia au activat intens pentru a convinge Irakul să admită inspecția celor opt palate prezidențiale suspectate de inspectori. Astfel Bagdadul s'a oferit să lase deschise pentru inspecții cele opt clădiri controversate, timp de 60 de zile, propunere care a fost respinsă de Statele Unite și M. Britanie care vor inspecții necondiționate.

Posibilitatea unui atac iminent asupra Irakului a determinat pe unii observatori să analizeze eventuala dată a atacului. Cel mai important factor a părut cel care ar fi putut zdruncina relațiile cu lumea arabă, și anume *"hajul"*, pelerinajul anual al Musulmanilor în locurile sfinte Mecca și Medina din Arabia Saudită. Acesta are loc începând din 30 Martie cu un vârf în 6 și 7 Aprilie, dar pelerinii care ajung la un număr de un milion, încep să sosească încă din 20 Martie. Deci rămânea o fereastră pentru un posibil atac între 23 Februarie și 20 Martie.

Echipa ONU condusă de Suedezul Staffan de Mistura, care impreună cu doi cartografi austrieci a terminat măsurătorile celor opt controversate construcții prezidențiale a anunțat că acestea ocupă o suprafață totală de 31,5 km², deci cu mult mai mică decât cea anunțată de Statele Unite în propaganda lor războinică. Washingtonul a susținut că e vorba de cel puțin 200 km² și o singură clădire ar fi fost de două ori mai mare decât suprafața găsită de cartografi, pentru toate cele opt clădiri.

Încă din 24 Ianuarie, Președintele Clinton a aprobat planul unui bombardament intens de patru zile, numit de militari *"Tunetul Desertului"*. Astfel urmau să fie lansate 300 de rachete Tomahawk de pe vasele militare din Golf și 100 de rachete de croaziera lansate din bombardiera B-52, incontinuu, timp de patru zile. Vor participa și avioane F-117, bombardiere B-1 și F-16. Avioanele F-14 și F/A-18 de pe portavioane vor avea un rol mai important decât în 1991, fiindcă au acum bome ghidate prin laser.

Statele Unit au continuat masarea de forțe în Golf, care au ajuns la sute de avioane, 28 de vase de război, printre care două portavioane ca și crucișătoare și distrugătoare lansatoare de rachete. Numărul total al trupelor ajunsese la 34.000 de oameni din care 7.000 trupe terestre.

Franța și Rusia au insistat ca Secretarul General ONU Kofi Annan să se deplaseze la Bagdad într'o ultimă încercare de a salva pacea, dar Statele Unite s'au lăsat mai greu convinse. Secretarul General nu avea nevoie de nici o încuviințare, dat fiind autoritatea pe care o deține. Încă înainte de plecare, Annan pledase pentru găsirea unui compromis care să nu umilească Irakul și cerut mai multă flexibilitate dela 21 Februarie timp de douăsprezece ore, fără nici un rezultat, dar a avut o convorbire de trei ore a doua zi cu Saddam Hussein, după care s'a anunțat că s'a ajuns la un acord pe care Secretarul General l-a considerat acceptabil pentru toți cei 15 membri ai Consiliului de Securitate, fiindcă era în conformitate cu toate rezoluțiile Consiliului. Acordul a fost semnat de Annan și Tariq Aziz.

Kofi Annan a fost primit ca un erou de funcționarii ONU, dar cu rezerve și scepticism de administrația americană, mai ales de William Cohen și militarii săi care abia așteptau să-și incerce noile jucării pe viu și cu riscuri mici, în fața unui adversar slab. Secretarul General a declarat că în ultimii ani au fost semnate multe acorduri, dar nici unul nu a fost negociat și aprobat de Saddam Hussein, care acum dorește să coopereze. El l-a descris pe președintele irakian bine informat, calm și decis. Într'o altă conferință de presă, Annan, spre consternarea unor congressmeni, a spus că liderul irakian e curajos, înțelept și flexibil. De remarcat că el a mai făcut unele remarci care nu au plăcut unor senatori în privința felului cum s'au comportat unii din inspectorii americani.

Secretarul General a prezentat un raport Consiliului de Securitate în care erau date detaliile acordului semnat la Bagdad. În acord, se specifică accesul inspectorilor fără restricție în toate locurile solicitate. Se mai arată modificarea comisiei (UNSCOM) cu o serie de diplomați numiți de Annan, care vor avea rolul de observatori.

O serie de congressmeni au dezaprobat acordul semnat de Annan, senatorul Lott având cuvinte jignitoare la adresa Secretarului General, când a criticat Administrația, declarând că a capitulat în fața lui Saddam Hussein, abdicând politica sa externă unui om dubios ca Annan, care și-a consacrat activitatea ca să construiască o relație cu un criminal. Senatorul Helms a denunțat acordul ca fiind o vânzare. Madeleine Albright a respins aceste critici spunând că acordul trebue să fie testat.

După multe frământări în culise, pentru găsirea unei rezoluții, Consiliul de Securitate a votat cu 15-0 pentru aprobarea acordului semnat de Secretarul General în Irak, dar specifică *"cele mai severe consecințe"* dacă Irakul nu-și va onora înțelegerea pe care a semnat-o. A fost respinsă propunerea USA/M. Britanie ca să se autorizeze bombardarea automată a Irakului dacă

Kofi Annan și Tariq Aziz semnează acordul

Americani și Britanici, dar aceștia au rămas pe poziția lor rigidă, încât Secretarul General a plecat la Bagdad cu foarte puțin spațiu de manevră. El s'a întâlnit cu Primul ministru Adjunct Tariq Aziz, pe data de inspectorii vor fi obstrucționați. Va fi nevoie de autorizația Consiliului de Securitate pentru o eventuală lovitură militară, Franța, Rusia și China impunându-și punctul de vedere în această privință. Statele Unite intenționează să-și lase în Golf forțele militare pentru orice eventualitate.

Washingtonul a avut și are aceeași înverșunare de răsturnare a lui Saddam Hussein cum a avut și împotriva lui Castro. De reamintit că Statele Unite a ajutat Irakul să se înarmeze în războiul acesteia de opt ani cu Iranul. În 1990 în disputa teritorială cu Kuweitul, Irakul a primit înainte de invadare, asigurarea dela ambasadorul USA April Gaspie, în faimoasa întâlnire cu Saddam Hussein, că Statele Unite nu se vor implica, ceea ce a fost considerat ca un semnal verde pentru intrarea în Kuweit. După cum se știe, nu a fost așa. Cineva și-a vârît codița...

SADDAM HUSSEIN

Ca și în cazul lui Castro, CIA a avut o continuă activitate împotriva lui Saddam încercând asasinarea acestuia și destabilizarea regimului prin cooptarea Șiiților, Kurzilor și ofițerilor irakieni defectori pentru acțiuni de sabotare. Se consideră ca agenția americană a cheltuit în jur de 100 de milioane de dolari în aceste scopuri. Până în prezent, toate încercările au dat greș. În 1996 serviciile militare și de informație ale armatei irakiene au distrus rețeaua CIA din Nordul Irakului formată din agenția CIA, Kurzi și ofițeri irakieni dezertați, când Saddam Hussein și-a trimis tancurile în acest scop. Se pare că s'a elaborat un nou plan care trebue aprobat de Președintele Clinton, dar însuși directorul CIA George Trent a spus președintelui că planul este riscant. Neavând ambasadă în Irak și oameni de afaceri, Americanii au mari greutăți ca să creeze o rețea eficientă de agenți. Statele Unite vor cu orice preț răsturnarea lui Saddam Hussein. S'a emis și ipoteza ca Saddam Hussein să fie judecat pentru crime de război. O serie de senatori conservatori care au criticat acordul semnat de Annan, au propus înăsprirea blocadei asupra Irakului, pentru ca cetățenii să se revolte și să răstoarne pe Saddam, iar alții au propus acțiuni acoperite sau chiar echipe de comando în acest scop.

Pentru Arabi, comportamentul Americanilor a întărît convingerea că în Orientul Mijlociu Washingtonul are un dublu standard. Aspru pentru Arabi, dar îngăduitor pentru Israel, fiindcă face prea puțin în procesul de pace palestiniano-israelian. Un comentator arab a mers mai departe, spunând într'un interviu: *"Statele Unite au ieșit din această criză lăsând imaginea unei puteri arogante care intenționează să divizeze lumea arabă. Arabii nu mai fac acum nici o diferență între Israelieni și Americani. Chiar prietenii Americanilor se întreabă acum, cât de prieteni sunt de fapt Americanii"*.

CRONICA INTERNAȚIONALĂ

Figuri politice românești

"Petre ROMAN"

Ștefan ILIESCU PAKE

Se zice că păcatele părinților nu trebue să le ispășească copiii lor, dar se mai și zice că *"așchia nu sare departe de trunchi"*.

În cazul lui Petre Roman, lui nu i se poate imputa faptul că tatăl său, Valter Roman (fiul rabinului șef din Oradea, Neulander) comunist din ilegalitate, colonel de securitate în URSS, revenit în România în 1944, odată cu tancurile sovietice ca să ne stalinizeze.

Petre Roman, ca fiu de colonel din nomenclatură, încă din copilărie, n'a cunoscut greutățile vieții. N'a mâncat nici pâine neagră, nici salam cu soia. Student fiind și având acces la magazinele cu circuit închis ale comitetului central, cumpăra spray-uri parfumate cu prețuri mici, pe care le revindea colegilor din Politehnică. Era cunoscut mai repede după porecla dată de colegii săi - *"Petrică Spray"*.

Absolvind Institutul Politehnic din București, este *"repartizat"* ca asistent la catedra de mecanica fluidelor, unde nu putea face față studenților dotați nativ ca matematicieni. Câte un asemenea student se făcea că, încercând să stabilească relațiile STOCKS-NAVIER, se poticnea în elaborarea formulelor și apela la *"Tovarășul Asistent"*, să-l despotmolească. Asistentul Petre Roman, privea tabla, murmura ceva și amâna rezolvarea pentru *"lecția viitoare"*.

Anunțându-se un concurs pentru o bursă de specializare în Franța, s'au prezentat 3 candidați, printre care Petre Roman, care a reușit pe locul trei. Totuși, Roman a plecat în Franța, deoarece ceilalți candidați *"nu aveau dosare bune"*!

A venit și Decembrie 1989. Petre Roman apare ca mare revoluționar (în pulovăr) agitându-se prin clădirea comitetului central, clădire în care nu s'a tras nici un foc de armă, pe când clădirile vecine: Biblioteca Centrală (Fundația Carol I) și Palatul Regal - Muzeul Național, au fost ciuruite de gloanțe și chiar incendiate.

Petre Roman (prin ce merit? prin ce sfori?) ajunge prim-ministru în guvernul FSN: Frontul Salvării Naționale (strada, poporul în numeau: Frontul Salvării Noastre).

La toate parastasele pentru eroii revoluției, atât Petre Roman (fiu de comunist) cât și Ion Iliescu (comunist și ateu declarat) nu făceau decât să legene colivele la veșnica pomenire, așa ca prostimea să-i creadă creștini și democrați.

Mai mult încă, pentru a câștiga capital politic, la 1 Decembrie 1990, în drum spre Alba Iulia, Petre Roman se oprește în satul Lancram - să aprindă, chipurile, o lumânare la mormântul lui Dorin Pavel (Doctor inginer de mare prestigiu, fost profesor la Politehnică, autor de lucrări magnifice, cu care Petre Roman nu avusese nici o tangență).

Adevărata față a lui Petre Roman, care nu se poate separa de a lui Ion Iliescu, apare la Alba Iulia, unde cei doi cu haita care-i păzea, au făcut o adevărată *"băscălie"* când Corneliu Coposu a luat cuvântul. Martori ale acestei batjocuri sunt casetele video înregistrate de Televiziunea Română.

O întrebare care se pune este aceea că: în alegerile ce au urmat, cum au putut reuși atât Petre Roman, cât și Ion Iliescu?

Desigur că furtul la urne a fost un procedeu și că nu toți alegătorii au văzut cele întâmplate la Alba Iulia.

Și încă una: dacă masa de alegători a fost neinformată, oarecum manipulată, cum s'a putut ca o pleiadă de oameni, mult ridicați deasupra mulțimii, să se alăture partidului democrat înființat de Petre Roman?

Ca prim-ministru sub regimul Iliescu, Petre Roman și odată cu el și Traian Băsescu, nu pot fi iertați pentrucă au trimis 5 trenuri să aducă minerii din Petroșani la București, în rușinoasa, criminală prima mineriadă.

Ce au făcut minerii la 13-15 Iunie 1990 se cunoaște: devastări, arestări, maltratări, furturi, crime, toate cu știrea lui Ion Iliescu, sub guvernul lui Petre Roman, și a Ministrului de Interne.

Ce se știe mai puțin este că în această mineriadă au fost și 100 de morți, care înainte de a fi *"depozitați"* în garajele neterminate ale Institutului Medico-legal dela Vitan Bârzești, au fost *"deposedați"* de poliție, de actele de identitate.

Aceste cadavre au fost înmormântate la cimitirul Străulești, tocmai în Septembrie 1990, fără a se ști cine sunt.

Petre Roman, Ion Iliescu și Directorul Institutului Medico-Legal poartă răspunderea acestei mișelii. Cele 100 de victime - oameni *"fără nume"* nu le răscolesc memoria, visele?

În timpul mineriadei din Iunie 1990, unul din *"liderii Pieții Universității"* a fost și studentul Marian Munteanu, care a fost dat dispărut. Mama sa apelează la un profesor al fiului ei ca să intervină pe lângă Petre Roman ca acesta să dispună eventual eliberarea sa. Profesorul telefonează lui Petre Roman, nu-l găsește, dar obține o legătură telefonică cu D-na Mioara Roman (soția lui Petre Roman) care îl informează că nu se poate face nimic deoarece: Marian Munteanu a fost prins și arestat pentrucă avea asupra sa o servietă cu pașapoarte false. În realitate, Marian nu era încă arestat, ci se afla refugiat și ascuns la Facultatea de științe. Întrebare:

Dela cine știa Mioara Roman versiunea că Marian Munteanu e arestat pentru pașapoarte false?

Cine scrisese scenariul și cine semnase regia?

Refuzând să se ducă la Petroșani, unde fusese invitat sa trateze cu minerii, la venirea acestora la București (chemați de Ion Iliescu?) refuză dialogul cu ei și când minerii au intrat în palatul *"Președinției"* a spălat putina, sărind peste gardurile vecinilor din Str. Duiliu Zamfirescu. Sărirea gardurilor a fost echivalentă cu un act de demisie.

Astăzi, Petre Roman este președinte (reales fără contracandidat) al Partidului Democrat. Este Președintele Senatului și în alianță cu partidele din Convenția Democrată pentru guvernarea țării. A cerut și a impus ocuparea unor portofolii importante în guvernul Victor Ciorbea: Externe, Apărare, Transporturi. S'a urcat țiganul pe șapte perne și dă lecții de morală Neamului Românesc de cum ar trebui să conducă țara. Șicanează, sabotează guvernul la care partidul său ia parte.

Vrea reformă, dar fără a restabili dreptul de proprietate uzurpat de comuniști, vrea reformă fără să restituie casele, pădurile și țarinile furate prin naționalizare, colectivizare, expropriere.

Este Petre Roman un social democrat, sau a rămas cum a fost, un comunist, ca și tatăl să?

Este Petre Roman interesat ca România să se integreze în Europa sau urmărește ca România să fie anexată Rusiei?

Mofturile lui Petre Roman, aroganța cu care cere debarcarea lui Victor Ciorbea, sunt oare propria sa gândire, sau sunt recomandate de către alte forțe politice, în vederea destabilizării țării, prea îndelung răbdătoare?

Românii sunt chemați să găsească răspunsul potrivit, la timpul potrivit.

ULTIMA ORĂ

JOACA DE-A DEMISIA A DEVENIT UN HOBBY AL MINIȘTRILOR GUVERNULUI CIORBEA

Miniștrii din cabinetul condus de Victor Ciorbea par a se obișnui în a-și da demisia. Concomitent, ei anunță cu surle și trâmbițe că nu vor renunța la aceasta. A fost cazul Ministrului Culturii, Ion Caramitru, care anul trecut a amenințat vreo trei luni că renunță la cererea de demisie deoarece Guvernul a cedat în fața revoluționarilor în cazul Legii nr.42. A fost Ulm Spineanu, Ministrul Reformei, care și el și-a depus demisia de vreo două ori, anunțând că nu renunță. Până la urmă a fost remaniat. A mai fost un alt Ministru al Reformei, Ilie Șerbănescu. A urmat Daniel Dăianu, Ministru Finanțelor, care a spus că demisionează dacă guvernul nu va avea sprijin politic pentru reformă. La vreo două săptămâni a anunțat că nu a avut și nici nu are de gând să demisioneze. Ultimul pe listă a fost Valentin Ionescu. Acesta și-a strâns și lucrurile din biroul de ministru, spunând că demisia este irevocabilă. A durat 24 de ore, iar apoi a dat o declarație în care spunea că nu vrea să fie lăș ca să renunțe. Au mai existat și vreo câteva cereri de demisie și ale lui Victor Ciorbea. Pe Premier l-au rugat liderii CDR să nu renunțe iar acesta a renunțat la demisie, apoi iar și-a dat-o, iar a renunțat și tot așa.

Din păcate, joaca de-a demisiile a devenit un hobby de prost gust al membrilor Guvernului. Acest fapt reprezintă, din păcate, și o bilă neagră pentru orice om politic. Datorită unei funcții de asemenea importanță, ne-am fi așteptat ca un lucru odată spus, să fie respectat.

Joaca de-a demisiile seamănă din ce în ce mai mult cu joaca de-a reforma a Guvernului Ciorbea. Ca și demisiile miniștrilor și reforma a funcționat cam la fel. Au fost liste de întreprinderi care trebuiau să fie privatizate. Au fost astăzi 17, mâine nu mai au fost decât vreo opt, iar apoi nici una. Au fost declarații tranșante că nu vor accepta șantajul sindical pentru creșterea salariilor, au fost astăzi, căci a doua zi nu au mai fost astfel de declarații. Au fost declarații reformiste, Premierul Ciorbea ne-a spus că vom avea reformă pe pâine. Nu a fost să fie.

Din păcate, toată aceasta joacă se razbună. Fondul Monetar Internațional a sistat deocamdată acordarea celei de-a treia tranșe de împrumut. Situația economică este din ce în ce mai catastrofală, economia românească resimțind din plin semnalele negative din mediul politic. În același timp, se reliefează o poziție din ce în ce mai critică a Occidentului față de România. După ce în Noembrie 1996, iar apoi multe luni după aceea, noua Putere a primit numeroase mesaje de sprijin, presa occidcentală este din ce în ce mai categorică în a semnala pașii înapoi făcuți la București: lipsa reformei și a restructurării, bâlbâielile politice, criza politică și economia fără precedent.

Toate aceste lucruri fac extrem de rău României, cu consecințe care pot fi extrem de grave pentru viitorul apropiat. Foarte mulți electori ai CDR încep să-și piardă încrederea văzând bâlbâielile guvernanților iar Speranța în Schimbare devine o deziluzie.

EFEMERIDE

OMENIE ȘI XENOFOBIE

Am trăit și am cunoscut psihologia tuturor popoarelor balcanice. Slavi, Greci și Albanezi, creștini sau musulmani, aveau aceeași atitudine de adversitate pentru cei care nu erau de același sânge cu ei. Dacă cine știe prin ce întâmplare, se realiza și vreo căsătorie mixtă, perechea respectivă era ostracizată de ambele părți, încât nu putea trăi în nici una dintre comunități. Lucrurile s'au mai atenuat după cel de-al Doilea Război Mondial, iar în cazul căsătoriilor mixte, tendința a fost categoric aceea de asimilare a *"minoritarului"*. Cele întâmplate în acțiunile de *"curățire etnică"* a Bulgarilor cu Turcii pe timpul comunismului sau din tragicul conflict din Bosnia și Herțegovina, întăresc observația de mai sus.

Nimic din aceste încrâncenate porniri nu poți întâlni la Români. Românii sunt singurul popor din Balcani și la Nord de Balcani, unde nu am întâlnit ura față de cei de alt neam. La Români întâlnești la orice pas cuvântul *"omenie"* - cu practicarea lui devenită tradiție - inexistent la alte popoare dintre vecini.

Umanismul modern, prea des folosit ca mijloc propagandistic, este bazat pe ideea de reciprocitate: *"Ce ție nu-ți place, altuia nu face"*, pe când Omenia românească izvorăște din îndemnul creștin: *"Iubește pe aproapele tău ca pe tine însuți"*.

În România și-au găsit, nu doar adăpost, ci și locul de îmbogățire Greci și Armeni, fugiți de teama Turcilor, și mai cu seamă Evreii. România este prima țară care i-a desrobit pe țigani. Dintre cei care au venit în România, unii s'au asimilat de bună voie, alții s'au întors în țara lor, bogați, iar alții au stors țara de tot ce au putut stoarce și când au venit vremurile de restriște și-au luat geamantanele pline cu aur și s'au dus pe alte meleaguri, să sugă tot ce pot și de acolo, ori au pactizat cu inamicul, pentru a înfige pe la spate cuțitul în coastele celor care i-au primit nu doar cu pâine și sare, ci cu lapte și miere.

Ura față de cei de alt neam, Românii n'au cunoscut-o niciodată. România nu a dus niciodată politica de *"românizare"* a numelor, minoritarilor ei, cum au făcut toate popoarele din jurul ei.

Gândurile acestea mi-au revenit în urma unui apel urgent și disperat, făcut către toți Românii, de către Domnii Dr. George Duma, președinte la Romanian American Național Congress și înimosul Traian Golea, președinte la Romanian Association of South Florida.

Apelul respectiv roagă pe toți Românii și oamenii de bună credință, să trimită scrisori: Președintelui Emil Constantinescu, Prim-ministrului Victor Ciorbea, Ministrului de Externe Andrei Pleșu și președinților Senatului și Camerei Deputaților, în semn de protest împotriva punerii unei plăci comemorative omagiale, în localitatea Dej, în onoarea lui Daday Lorant, fost primar comunist al Dejului, care este una și aceeași persoană cu Dücso Csaba care, în 1940, a publicat cartea *"Nincs Kegyelem" (Fără milă)* unde îi incita la măcel pe Maghiari împotriva Românilor, după ocuparea Transilvaniei de Nord în 1940.

În apel se mai cere și sprijinirea bisericilor românești din Secuime (Județele Harghita și Covasna), precum și a Muzeului Etnografic Român din Sfântul Gheorghe.

Dintr'o scrisoare trimisă de Prof. Dr. Petre Tuslea, istoric, deputat de Covasna, se desprinde starea cutremurător de gravă în care se găsesc bisericile românești din regiunea secuiască: *"În momentul de față cel mai important stâlp de susținere a Românilor din Harghita și Covasna este Biserica Română"*, se arată în scrisoare continuă: *"Zeci de biserici din secolul XVIII, devenite monumente istorice sunt pe cale să se prăbușească; un preot slujește în câte 6-7 sate, alergând dela unul la altul; bisericile în construcție au rămas neterminate din lipsă de bani... din lipsa unor ajutoare materiale corespunzătoare va muri și Biserica Română din Secuime, atrăgând după sine dispariția prin maghiarizare a Românilor din Harghita și Covasna"*.

Aceasta este situația în România de astăzi, datorită omeniei Românilor. În timp ce în secuime *"un preot slujește în câte 6-7 sate, alergând dela unul la altul"*, exilul este asaltat de zeci de preoți care supraliciteză parohiile, ținute la preț de ierarhi politici care distrug cu bună știință, dacă nu urmează linia ordonată de altundeva decât dela Mântuitor și din Evanghelii.

Un alt strigăt de alarmă este articolul *"Spovedaniile unui Ungur..."* publicat în *"Renașterea bănățeană"*, sub semnătura Prov. Univ. Dr. Ioan Teodor Stan. Pentru edificarea cititorilor, citez doar câteva pasagii din aceste *"Spovedanii"*: *"Frații noștri din Ungaria și amicii noștri din străinătate subminează statul român din afară, noi, dinlăuntru... Cu cât vom avea mai multă libertate, cu atât vom lucra mai intensiv. Cu cât vom avea mai multe drepturi, cu atât vom fi mai periculoși pentru Români. Căci nouă drepturi și libertate dela Români nu ne trebue, decât ca să le îndreptăm contra lor!"*

Și când ne gândim că sfânta revoluție dela Timișoara a pornit pentru apărarea pastorului ungur Tökes Laszlo, care după revoluție a devenit cel mai mare dușman al Românilor!

Zahu PANĂ

CRONICA VREMII

PE MARGINEA PROCESULUI NOICA-PILLAT

- I -

Ion BOIERU

După comentariile şi explicaţiile care s'au dat în legătură cu procesul Noica-Pillat, în revista *"22"*, am găsit de cuviinţă să venim cu o întregire de natură istorică, care să deschidă o perspectivă mai largă pentru a înţelege mai bine momentul şi circumstanţele în care s'au desfăşurat evenimentele de atunci, pe care le amintesc acei care au făcut prezentarea cărţii lui Stelian Tănase.

Procesul lui Noica-Pillat nu a fost un proces izolat, ci a fost o *"lucrătură"* de genul pe care le întocmea partidul comunist, atunci când era nevoie să apară în faţa istoriei cu măsuri de apărare în titanica luptă cu formele de rezistenţă naţională, care era răspândită pe întregul spaţiu românesc (din ţară şi exil) într'o formă îngrijorătoare.

Partidul comunist apăra linia de împlinire a programului de bolşevizare şi reuşita finală a acestui proces.

În toată istoria comunismului din România, cuvântul cheie îl reprezintă conceptul de *"rezistenţă"*. Nicăieri, în interiorul Cortinei de Fier nu a existat o ciocnire de proporţiile celor ce au avut loc în societatea românească. (Înseilările vulgare ale unui autor care a lansat ideea autonomiilor locale, care au dislocat puterea comunistă - cu caracter de disidenţe - sunt ridicole, irelevante şi arată nivelul minor al intuiţiei sale sociologice şi istorice. Pe lângă absurditatea de a poza în om de ştiinţă politică genială, mai ales după ce a fost campionul radicalismului şi fundamentalismului comunist, împotriva Şcolii dela Frankfurt).

Cea mai puternică şi articulată *"rezistenţă"* anticomunistă, în ţările satelite ale Rusiei Sovietice, a fost în România; cu lupte armate în munţi, cu ridicarea uriaşă a ţărănimii, cu intelectualitatea şi tineretul care au înfundat temniţele comuniste, cu un număr pe care nu l-a atins nici o altă ţară ocupată de comunism; şi cu cel mai închegat exil politic, intens, substanţial, cu creaţii majore, extensiv şi creator, la un nivel neatins de nici un alt exil naţional. Nici muncitorii nu au scăpat, căci au îngroşat mereu rândurile detinuţilor politici.

Este nu numai curios, dar de-a dreptul înspăimântător că, în România de azi, post decembristă, istoriografia, ştiinţa politică, ziaristica şi revistele de tot felul, nu încearcă să descifreze ierarhia valorilor naţionale (culturale, politice şi ideologice) care au dominat cultura românească din 1918 şi până în Decembrie 1989 şi să desprindă în felul acesta *"adevărul"* şi numai *"adevărul"*, pentru o bună orientare a ţării, a tuturor acelora care alcătuiesc comunitatea naţională a poporului român.

O prezentare a cazului Noica-Pillat, nu se poate face fără o încadrare în momentul istoric, a cărui componenţă articulată dă valoare şi semnificaţii unor situaţii, ci numai dacă este analizat şi înţeles în integralitatea lui, în contextul românesc.

Firește, sunt prezentate, în comentariile făcute şi câteva date privind perioada de după revoluţia din Ungaria din Octombrie 1956, dar fără aprofundările necesare şi fără o perspectivă mai largă, care să îngăduie cuprinderea unui întreg organic şi bine închegat.

După revoluţia din Ungaria, partidul comunist din România a intrat în panică şi tensiunea dintre comitetul central şi Securitate a devenit mai acerbă. Până în acel moment, comitetul central câştigase autoritate prioritară asupra Securităţii, după multe şi năbădăioase conflicte interne. Când s'a văzut dezastrul din Ungaria, Securitatea a ridicat din nou capul cu aere de superioritate, reproşând comitetului central că ea a fost depăşită (mai ales în Ungaria) şi n'ar putea face faţă unor surprize similare, în cazul că şi în România s'ar întâmpla ceva de mari proporţii. Comitetul central nu a cedat uşor în faţa argumentelor Securităţii şi a continuat să ţină frânele în mâinile sale. Între timp, centrala bolşevică dela Moscova a chemat o delegaţie la raport. Atunci a plecat Vasile Luca, ca şef al delegaţiei, însoţit de Grigore Preoteasa, care a murit într'un accident de avion.

După întoarcerea dela Moscova, cu instrucţiuni detaliate asupra analizelor făcute acolo, asupra cauzelor care au dus la revoluţia din Ungaria şi a deciziilor care s'au luat pentru prevenirea unor asemenea răscoale în ţările satelite, comitetul central a trecut la îndeplinirea ordinelor dela Moscova. Între aceste ordine ce trebuiau executate, era şi considerarea relaţiilor cu Securitatea. Acestea au fost imediat programate să fie relaxate şi Securitatea avea dreptul să devină mai vigilentă şi să ia măsurile de apărare şi prevenire a unor mişcări revoluţionare. Revoluţia maghiară i-a îngrijorat în mod deosebit pe comuniştii din ţările vecine.

Prima şedinţă a comitetului central a fost încărcată cu propuneri şi sugestii pentru felul cum trebuiau desfăşurate forţele de apărare. Cel care s'a distins în rândurile participanţilor a fost avocatul Blatt sau Blum, care era oficial asociat pentru chestiunile juridice, cu mare pondere politică:

"Să mă ferească Dumnezeu să creadă cineva că propunerile mele sunt pornite din ură faţă de legionari, dar ei sunt primii care să intre în atenţia noastră. Căci sunt cei mai periculoşi adversari ai regimului nostru. Deşi au fost peste 15.000 dintre ei condamnaţi şi au intrat în închisori. Din ceea ce ştiu, într'o formă directă, dela foşti deţinuţi, pericolul legionar este mai mare decât oricând pentru noi. Ei au dominat întreaga suflare românească a închisorilor, prin dârzenia lor, prin întreg comportamentul lor şi prin spiritul de rezistenţă morală pe care l-au răspândit în toată lumea detinuţilor politici. Adaug că şi coreligionarii mei evrei, printre care şi unii rabini mai tineri, au fost uceriţi sufleteşte de ţinuta legionarilor faţă de ei. Şi mi-au dat cazuri concrete, în care au fost respectaţi şi ajutaţi, în toate împrejurările, de către legionari. Şi, aceşti legionari erau netemători de comunişti şi de adversitatea comuniştilor. Unii dintre legionarii condamnaţi au ieşit afară şi comportamentul lor este acelaşi, fără frică, de sfidare faţă de regim şi plini de speranţa că regimul se va prăbuşi. Alături de legionari, s'au afiliat în lupta anti-statală şi foştii militari şi mai ales foştii prizonieri de război care s'au întors din Rusia Sovietică. Aceşti prizonieri din Rusia Sovietică au avut un regim destul de moderat şi un grup de legionari, care se găsea printre ei, a făcut mulţi adepţi ai Mişcării Legionare. Aceştia întreţineau în toată perioada de prizonierat o atmosferă de naţionalism şi toţi erau (cei câştigaţi pentru doctrina legionară) organizaţi în cuiburi, cu o activitate specifică de educaţie legionară şi ajutor reciproc. Legionarii au dominat cu un spirit de rezistenţă morala naţională şi creştină, vădit anti-sovietică şi anti-comunistă.

Ori, Dvs. ştiţi că aceşti foşti prizonieri de război, au fost eliberaţi de către Rusia Sovietică şi au revenit pe teritoriul României. Se poate spune că Mişcarea Legionară şi-a mărit simţitor numărul cadrelor. Ar putea să-mi spună cineva că grupul acestora nu reprezintă un pericol real pentru Republica noastră, care încă nu şi-a asigurat pe deplin stabilitatea politică şi oricând ne putem aştepta la o răbufnire a unor cristalizări revoluţionare, ca în Ungaria.

Astăzi, ca şi ieri, Mişcarea Legionară este forţa românească de care avem tot dreptul să ne temem, pentrucă nu a fost distrusă, nici măcar diminuată.

Un alt aspect îl reprezintă ţărănimea, care prin însăşi structura ei psihologică reprezintă o rezistenţă multi-seculară, faţă de orice înnoire şi progres. Ţărănimea este clasa socială cea mai tradiţională şi, deci, refractară unor schimbări radicale, cum le vizează concepţia noastră marxistă.

Pe lângă asta, există o mulţime de grupuri înarmate de partizani, care nu s'au predat şi nu au fost stârpite. Ele sunt răspândite în mai multe puncte de pe teritoriul ţării şi să nu se uite că ţărănimea a fost o masă electorală care a favorizat pe legionari în alegerile din 1937, pe linia tradiţionalismului şi a creştinătăţii ei, aproape mitologice.

Dacă adăugăm şi insulele destul de puternice în care se găsesc o grămadă mare de muncitori, care nu se apropie nicidecum de doctrina marxismului, ne dăm seama pe ce lume trăim şi nu este permis să ne facem iluzii, că totul merge bine. Avem o sarcină mare, dacă dorim să clădim o societate socialistă, în această fază istorică."

CUVÂNTUL ROMÂNESC
The Romanian Voice / La Voix Roumaine
ISSN 0705-8365
Redacţia şi Administraţia:
P.O.BOX 78010
WESTCLIFFE POSTAL OUTLET
HAMILTON, ONTARIO
CANADA
L9C 7N5
TELEFON: (905) 387-1832
FAX: (905) 388-4651

CUPON DE ABONAMENT

COMPLETAŢI CU LITERE DE TIPAR

☐ NOU ☐ REÎNNOIRE

NUMELE DE FAMILIE.....
PRENUMELE.....
STRADA/ Nr. .....
ORAŞUL.....STATUL/PROVINCIA.....
CODUL POŞTAL.....ŢARA.....

PREŢUL ABONAMENTULUI ANUAL:

PESTE $50 ABONAMENT DE SUSŢINERE
$35 ABONAMENT INSTITUŢIONAL
$30 ABONAMENT INDIVIDUAL (TOATE ŢĂRILE)

NOTE ŞI COMENTARII

TOT DESPRE PREOŢII INFORMATORI ŞI SECURITATE

Continuăm ceea ce am început în numărul precedent al ziarului nostru şi repetăm că, publicând cele de mai jos, nu o facem pentru a ataca Biserica Ortodoxă Română, care este una, ci pentrucă dorim ca odată să se facă lumină în această chestiune nespus de gingaşă. Biserica nu poate fi şi nu trebue să fie confundată cu cei care o conduc, adică preoţii, care oameni fiind, sunt supuşi greşelilor. Aşa cum o spunea Ioan Moisin în ziarul *"Evenimentul Zilei"* (Nr.1631): *"Nu răzbunare, ci purificare spirituală"* este ceea ce aşteptăm dela cei chemaţi, oamenii Bisericii.

Vom reproduce din pagina realizată de ziaristul Florin B. Ilarion cele ce urmează:

"IOAN MOISIN: 'Nu răzbunare, ci purificare spirituală'. Cele două proiecte legislative, asupra dosarelor Securităţii au poziţii diferite faţă de oamenii Bisericii. În timp ce proiectul Ţicu-Cerveni susţine că publicarea dosarelor slujitorilor Bisericii nu trebue făcută, pentru a nu distruge rolul lor în viaţa morală a societăţii, senatorul PNŢCD, Ioan Moisin, consideră (tot printr'un proiect de lege) că trebue publicate urgent dosarele tuturor ierarhilor, indiferent de cultul din care fac parte. 'Proiectul meu a fost iniţiat pentru a se elimina toate suspiciunile din rândul credincioşilor, indiferent de cult, în legătură cu colaborarea ierarhilor cu Securitatea şi a conducătorilor de comunităţi locale. Deci, iniţiativa mea se referă atât la cei din ţară, cât şi la preoţii din străinătate (...) Nu am cerut înfiinţarea unui institut, ci să se prezinte dosarele Patriarhului, episcopilor, protopopilor, preoţilor. În primul şi în primul rând, cei care au colaborat cu Securitatea au încălcat taina spovedaniei. Am auzit voci de ierarhi care consideră că proiectul meu urmăreşte să dea o lovitură Bisericii Ortodoxe. Cred că este o manipulare, deoarece acesta se referă la toate cultele şi nu vorbeşte nicăieri de o iniţiativă îndreptată exclusiv împotriva Ortodocşilor (...) Nu este vorba de o răzbunare, ci de o purificare spirituală. Curăţenia trebue să începă întâi cu înaltele feţe bisericeşti şi să continue până la preoţi, indiferent de cult. Eu recomand, precum a făcut I.P.S. Nicolae şi P.S. Andrei, o spovedanie publică. În momentul în care mai mulţi ierarhi sunt acuzaţi de colaborare cu Securitatea, iar unii chiar cu K.G.B.-ul, iar aceştia nu dau nici un răspuns, asta rămâne în conştiinţa publică. Am vorbit chiar zilele trecute cu liderul rezistenţei din Făgăraş, Ion Gavrilă-Ogoreanu, care mi-a confirmat că mai multe lucruri spuse la scaunul spovedaniei au ajuns la Securitate', ne-a declarat în exclusivitate senatorul PNŢCD Ioan Moisin."

Este, prin urmare, limpede ca uleiul că nu Biserica Ortodoxă Română se află pe banca acuzării, ci cei slabi de înger. Biserica a dat mulţi martiri, a căror memorie nu trebue terfelită cu faptele mârşave ale celor câteva feţe bisericeşti care, pentru un motiv sau altul, s'au închinat şi crucii lui Hristos, şi stelei din Cremlin.

"Metode de racolare a slujitorilor Bisericii" este un alt articol din acelaşi număr al ziarului mai sus citat, din care aflăm că: ***"Securitatea avea mai multe metode de racolare. Viitorilor colaboratori li se promiteau avantaje sau ascensiuni rapide în ierarhie... cei îndărătnici erau îndepărtaţi în cele mai prăpădite parohii şi în permanenţă supraveghiaţi, o altă metodă de racolare o prezentau călătoriile în străinătate, cei care plecau la diverse manifestări erau obligaţi să dea declaraţii despre ce au făcut şi cu cine s'au întâlnit... Părintele Dr. Gheorghe Drăgulin, conferenţiar la Facultatea de Teologie Bucureşti (îşi aminteşte) Securitatea în primul rând te fila ani de zile. Pe urmă venea în biserică şi asculta ce predici. În acest sens trebue să reliefăm meritul răposatului Patriarh Justinian, care presimţind acest lucru, a obligat pe preoţi să citească în biserică acea "cazanie"... şi foarte rar vedeai preot să predice liber..."***

Că nu toţi preoţii erau informatori, sau cum li se zice *"turnători"*, se poate vedea din articolul de mai jos: *"Venirea comunismului - începutul morţilor suspecte în rândul oamenilor bisericii"*. ***"Una din primele victime ale regimului comunist a fost patriarhul Nicodim Munteanu. El a murit subit pe 27.02.1948. Imediat oamenii Bisericii au vorbit despre otrăvire, lucru extrem de posibil dacă ţinem cont că ierarhilor decedaţi nu li se face autopsie. Mitropolitul Moldovei, Irineu Mihălcescu, un mare erudit, a decedat şi el suspect, în acelaşi an, deşi era tânăr şi nu suferea de nici o boală, iar martorii afirmă că trupul acestuia prezenta urme clare de otrăvire. Episcopul Nicolae Popoviciu de Oradea a fost pensionat la doar 47 de ani pentrucă în predicile sale a criticat regimul, iar până la sfârşitul vieţii (1960) a avut domiciliu obligatoriu la Mănăstirea Cheia. Astfel de exemple pot continua. Dar nu numai ierarhii au avut parte de acest regim, ci şi preoţii. Generaţii întregi de slujitori ai lui Hristos au pierit în Siberia, la Canal sau prin cele mai crunte închisori din România: Aiud, Râmnicu Sărat, Sighet, Jilava.***

Dintre înalţii prelaţi care au refuzat colaborarea cu Securitatea, cel mai cunoscut caz este, poate, cel al P.S. Pimen. Pe vremea când era stareţ la Putna el a refuzat să părăsească mănăstirea, intrând în conflict direct cu Securitatea. P.S. Justinian Chira al Maramureşului, fost deţinut politic, a fost într'o veşnică observare a Securităţii, care l-a catalogat drept 'legionar', datorită întâlnirilor cu misticii ortodocşi, printre care şi poetul Ioan Alexandru."

Iată adevărul şi iată de ce credem la rândul nostru că dosarele Securităţii trebuesc publicate pentru a nu mai exista suspiciuni.

Nicolae NOVAC